Angeb. 1)
163

1

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Incipiunt Auctoritates vtriuſq̧
teſtamēti Per venerabilē dnm̄ bonā
ucnturā collecte p̄dicātib9 putiliſſiē
De abſtinēcia

Precepit dominus
ade dicēs ex omni
ligno paradiſi cō
mede· de ligno aū
tē ſciē boī et mali
ne cōmedas· Gene
·ij· In quo eciā ab
ſtinēcia cōmendatur cum dominus
noluit hominem vti omni cibo eciā
in paradiſo·

Moiſes fuit cū dn̄o in monte ·xl
dieb9 et ·xl· noctib9 q̄ neq̧ mādu
uit neq̧ bibit· Exodi ·xxiiij

Ex quo patet q̄ abſtinencia ē bo
na diſpoſicio ad capiēdas reuelacio
nes diuiñas et q̄ homo refect9 dīna
reuelacione ſolet cōſolaciones corpo
rales abhorrē

Filijs iſrahel p̄cepit dn̄s a mltis
cibis abſtinere· Leuitici ·xi·

Vir ſiue mlr cū votū fecerīt dn̄o
ſactificēt̃ ⁊ ſe voluerīt dn̄o cōſecrare
vt abſtineant a vīo et ab oī eo quod
inbriare pt· Nu· vi·

Vxori māne filiū liberatorē pp̄li
cōcepture āgel9 apparēs abſtinēciā
idixit Judicū ·xiij·

Philiſtei tpe heli debellarūt fili
os iſrahel vna vice et altera vice ar
cha dn̄i fuit capta poſtea tercia vice
cōgregati ſunt philiſtei ſub ſamuele
Sed filij iſrahel ieiunauerūt die illa
atq̧ dixerūt tibi peccauim9 dn̄e· et
ſequit̃ q̄ ceſi ſūt philiſtei a filijs iſra
hel· Primo Regum ·iiij· et ·vij·

Filij iſrl̄ de ·xi· tribub9 debellati
ſunt a filijs beniamin poſtea ieiuna
uerunt et fleuerunt die illa coram
dn̄o mōd et ſic in illos preualuerunt
Judicum ·xx·

Popul9 iſrl̄ erat i caſtris eſuriēs
⁊ null9 comedit de melle propt̃ pro
hibicōez ſaul̄ niſi Jonatas fili9 ſaul̄
i· Regū ·xiiij

Tenuis cib9 ſufficiebat helie quī
pecijt a vidua ſarepte pauxillū aq̄
et buccellam panis ·iij· Regum ·xvij
Et nota ibi pauerūt eum ·ſ· heliam
corui bis in die angelus eciam dn̄i
attulit helye panem triticeum et
vas aque et ābulauit in fortitudīe
cibi illi9 ·xl· dieb9 et ·xl· noctib9 ·iij·
Regū ·xix·

Achab eciā audiēs cōminacionē ſi
bi factā a dn̄o poſt mortē Naboth p
helyā operuit cilicio carnē ſuā et ie
iunauit et dormiuit ī ſacco et ambu
lauit demiſſo capite ꝓpter qđ deus
ſētēciā et penā ſibi cōminatā tpauit
iij· Regū ·xxi·

Cōgregati ſūt filij iſrahel et filij
amon et cū eis filij idumei vt pug
narēt cōtra ioſaphat regē iudeorū
qđ ille audiēs p̄dicauit ieiuniū i vni
uſa iudea· et ſeq̄t̃ q̄ ipe victoriā obti
nuit· ij· paralipo ·xx·

Et de9 ordiauit q̄ petitum erat a
domino vt viā rectā et pſperā daret
eis q̄ ieiunarēt et orarēt· Vnde ſeq̄t̃
ieiunauim9 et orauim9 deū nrm̄ et
per hoc euenit nobis pſpere primi
Eſdre ·viij·

Rogatur9 neemias artharxerſē
regē pro ciuitate ſua vt repararētur
muri eius dicit de ſeipo ieiunabā et
orabā āte faciē dei celi Neemie p̄mo

Conuenerūt filij in ieiunijs et ſac
cis et cōfitebāt̃ peccā ſua Neemie ·ix·

Thobias cū audiſſet vnū de filijs
iſrahel iugulatum reliquit prandiū

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Bonā eſt oracio cū ieiunijs et ele
moſinis. Thobie. xij.
Audiētes filij iſrl terribilē poten
ciā holofernis humiliauerūt aīas ſu
as ieiunijs et oracionib9. Judit. iiij.
Et iudith que noluit veſci de ci
bis holofernis ipſū occidit et popu
lū ſuū liberauit. Judith. xij. et. xiij.
Heſter locutura regi dixit mardo
cheo congrega omnes iudeos quos
reperis in ſuſis et orate pro me non
comedatis neqꝫ bibatis tribus die
bus ⁊ tribus noctibus ⁊ ego cum an
cillis meis ſimiliter ieiunabimus.
Heſter. iiij.
Daniel et ſocij eius propoſuerūt
in corde ſuo ne pollueretur de mē
ſa regis et ſequitur ꝙ pueris illis de
us dedit ſcienciam in omni verbo.
Danielis. i.
Itē dauid dicit de ſeipſo poſui fa
ciem meām ad dominum deū meū
rogare et deprecare in ieiunio ſacco
et cinere et tunc percepit reuelacio
nem ſpecialē de incarnacione ⁊ paſſi
one xpi. Danielis. ix.
Itē daniel iterum dicit de ſeipſo
Ego daniel lugebam triū ebdo
madarū dieb9 panē deſiderabilē nō
cōmedi. Danielis. x.
Eleazar vir etate ꝑfectus maluit
occidi ꝙ carnes comedere porcinas
ij. Machabeoꝝ. vi.
Contigit ſeptem fratres cū matre
a rege compelli contra legez carnes
porcinas comedere illi autez magis
mortem crudeliſſimam elegerūt. ij.
Machabeoꝝ. vij.
De beato Johāne baptiſta dicitur
ꝙ cibus eius erat mel ſilueſtre et lo
cuſta. Mathei. iij.
Vnde de eo dicebat xpc. Venit Jo
hānes nō manducans neqꝫ bibēs
Mathei. vi.
Saluator ieiunabat. xl. dieb9 et
xl. noctibus poſtea eſuriebat. Ma
thei. iiij.
Abſtinencia multū valet ad hoc
ꝙ homo poſſit faciliter ieiunare ⁊ vi
gilare. Nam poſt cenam increpauit
dominus diſcipulos ſuos dicens nō
potuiſtis vna hora vigilare mecum
Mahtei. xxvi.
Mittēs dn̄s diſcipulos ſuos ad
predicandū iuſſit vt in quācunqꝫ do
mum intrarent edentes et bibētes
que apud illos ſunt et hoc ꝙ cōmu
nib9 cibis contenti eſſent et nō que
rerent magis delicata. Luce. x.

De accepcōe munerum.

Accepcio munerū eſt deteſtā
da vnde abraham noluit ac
cipere munera q̄ obtulit ſibi
rex ſodomorum licet ipſe optime me
ruiſſz. Gene. xiiij. quando reuerſus
eſt abraham a cede quatuor regum
Mun9 obtulerūt filij iſrl ad op9
tabernaculi dei in tanta quantitate
ꝙ iuſſit dn̄s moyſi ꝙ nullus vltra9
aliqd̄ offerret Exo. xxxvi
Mercedē iniqtatis amauit balaā et
iuit cū nūcijs balach q̄ diuinacōis p̄
ciū habuerūt ī maib9 ſuis. Nu. xxij
Aoth munera obtulit regi moab
eglon et poſtea ſecrete loquens cū
eo pauſſit eū et occidit. Judicū. iij.
Samuel cōſtituit duos filios ſuos
iudices iſrl q̄ declinauerūt p9 aua
riciā acceperūtqꝫ munera et peruer
terūt iudiciū. i. Regū. viij.
Samuel aūt. xx. annis regnauit
ſup iſrl et nunq̄ legitur munera ac
cepiſſe. i. Regum. xij.
Rex ſyrie benadab fed9 habebat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cū baaſa rege iſrahel ſed ꝓpter mu-
nera que miſit ei aſa rex iuda rapto
federe cū baaſa grauiter eū impug
nauit . iij . Regum . xvi .

Naamā ſyr⁹ fuit ab helizeo a le
pra gratis mūdat⁹ et quia yeſi ab eo
accepit munera ideo fuit etiam per
cuſſꝰ lepra . iiij . Regū . v .

Miſit rex babilonis litteras et
munera ad ezechiā et letat⁹ ē in ad
uentu eorū ezechias Et nota ibidē
quomodo diſplicuit dn̄o ꝓpter hoc ii
ij . Regū . xx . ⁊ Pſa . xxxix .

Daniel cōtēpſit munera ſibi a re
ge oblata quando dixit Sint mune
ra tua tibi et dona tua alteri da . Da
nielis . v .

Propter munerā quedā q̄ dedit
yaſō ambitioſus regi anthiocho ob
tinuit ſumū ſacerdotiū . cum autem
miſiſſet pecuniā per menelaum re
gi ipſe eum ſupplantauit et princi
patū obtinuit quia ſupпoſuit yaſo ni
argenti trecenta talenta . ij .
Machabeorum . iiij .

Cupiēs ſumū ſacerdotium obti
nere alchimius proditor et detrac
tor obtulit demetrio regi coronam
auream et quedam alia . ij . Macha
beorum . xiiij .

Milites cuſtodiētes ſepulchrū
xriſti accepta a iudeis pecuña dixe
rūt quia diſcipuli ipſū furati ſūt cū
dormirēt . Mathei . xxviij .

Judas accepta pecunia a iudeis
xpm tradidit eis Mathei . xxvi .

Cū vidiſſet ſymō q̄ per impoſi
tionem manuū darent ſpiritum ſanc
tum obtulit eis pecuniam dicens da
te michi hanc poteſtatē . Actuū . viij

Dn̄s cōqueritˀ per yſayam dicēs
principes tui infideles ſocij furum .

omnes autē diligūt munera ſequū
tur retributiones . Yſaye . i .

Et nō quicquid poteſt aptari ad
auariciā etiā poteſt fieri de accepti
one munerū . quia vnū viciū eſt ꝓpter
alterū .

De auaricia .

Auariciā pl⁹ q̄ͣ aliud viciū de
bēt odire p̄lati ⁊ principes et
iudices . ideo ſignāter dixit il
lud capitulū d̄ iudicib⁹ quia auarici
ā cōmiſerūt . Exodi . xxiij .

Oīa poſita ī p̄cedēti capitulo pn̄t
etiā ad iſtā materiā adduci .

De affectione carnali .

Affectio carnalis Moyſes diſ
tribuit duodecim oues et
ſex plauſtra quos obtulerūt
principes filiorū iſrahel ſed non de
dit filijs Caath licet ei eēnt magis
ꝓpinqui . Numeri . vij .

Moriturus moyſes ſollicite dn̄m
rogauit vt populo iſrl̄ de duce ydo
neo prouideret nullum tamen de ge
nere ſuo nominauit . Numeri . xxvij

Diſtribuens ioſue terram filijs iſ
rahel iam paruā portionē dedit illis q̄
ipi de hoc fecerūt querelā Sed no
ta ibidē reſponſū . Joſue . xvij .

Audiēs hely mortē duorū filiorū
ſuorū in prelio nonmultum videtur
curaſſe ſed cum audiret archā domi
ni captā cecidit de ſella ⁊ mortu⁹ ē i
Regū . iiij .

Quādo dauid nimis fleuit abſolō
occiſum dixit ei ioab q̄ nō tantum
doluiſſet ſi totū exercitū ꝑdidiſſet . ij
Regum . xix .

Cūctib⁹ iudeis ad p̄liū cōtra nica
norē erat cis pro vxorib⁹ et liberis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

minorē ſollicitudo pro ſanctitate aūt templi maximus et primus timor. i Macha. vij. et. ij. Machabe. viij.

Loquēte ihesu turbis dixit ei quidam ecce mater tua. ₢. nota reſponſum. Mathei. xij. Luce. viij.

Petente matertera xp̄i ſecundum carnē reſpōdit ei ita dure ac ſi oīno ei aliena fuiſſz. Mathei. xx.

Quāuis beatus iacobus et iohānes fuiſſent maxime ſanctitatis nulli tamen eorum commiſit xp̄s curā eccleſie generalem ſed petro quaſi ſibi carnaliter non attinebat. Johannis. xxi. Mathei. xvi.

Apoſtolꝰ dixit ad Gal. i. Cum autem placuit ei qui me ſegregauit ₢. Et ſequit q̄ non acquieui carni et ſanguini. ſ. ab ij. ad aplos.

De angelis bonis.

ANgeli boni abrahē apparuerunt et erga eum familiarit ſe habuerunt. Geneſ. xviij.

Angeli apud loth hoſpitati quaſi piam ei violenciam facientes de graui periculo extraxerūt. Ge. xix.

Angelus dn̄i prohibuit abraham ne filium ſuum ymmolaret et magna ei propter obedienciam ſuam repromiſit. Geneſis. xxij.

Angelus domini premiſit caſtra filiorū iſrahel quādo exierūt de egipto. Exodi. xxxij.

Unde Exo. xxiij. dicit. Ecce mitto angelum meum qui p̄cedat te et cuſtodiat in via et introducat in locū quem paraui tibi.

Angelus apparens gedeoni confortauit ac animauit eū ad liberacōem populi. Judicum. vi.

Helyam fugientem reginā ieſabel angelus dn̄i confortauit et nobili cibo eū refecit. iij. Regū. xix.

Judas machabeus et qui cum eo erant rogabant dominum vt bonū angelū ad ſalutem mitteret et ſequitur Ex precedēs eos apparuit eques in veſte candida. ij. Macha. xi.

Ad annūciandum xp̄i et iohānis baptiſte concepcionem miſſus eſt angelus gabriel. Luce. i.

Et nato domino ibidē. Angelꝰ domini paſtoribꝰ annūciauit.

Angelus domini legitur tribus vicibus ioſeph apparuiſſe ſcilicet ante natiuitatē domini Mathei. i. dicēs noli timere accipe mariam coniugē Mathei. ij. Surge et accipe puerū Tercio poſt mortem herodis. Ibidem dicens. Accipe puerum et matrem eius et reuertere.

Poſt temptationem xp̄i angeli acceſſerunt ad xp̄m et miniſtrabāt ei Mathei. iiij.

Angeli apparuerunt in reſurrectione dn̄i. Item ī eius aſcenſione ſicut patet ex euangelio. Principes ſacerdotum et omnes qui cum eis erant iniecerunt manus in apoſtolos et poſuerunt eos in cuſtodiam. Angelus autem domini de nocte apparens eis eduxit eos de cuſtodia publica Actuum. v.

Angelus domini eduxit petrū de carcere herodis. Actuū. xij.

Herodes rex ſedebat pro tribunali populus autem acclamabat voces dei et non hominis. confeſtim p̄cuſſit eum angelus domini ꝫ expirauit. Actuum. xij.

De angelis malis.

Angeli mali ſunt in poteſtate
domini et ipſo permittente
operantur quidq̄d opāt· Dn̄
dictū ē ſaul· Spūs malꝰ exagitabat
te. i. Regum. xvij.

Demō occidit ſeptē viros ſare filie
ipſius raguel Sed per angelū ra
phahelē fuit eiectꝰ· Tho. vij. et. viij

Sup animalia et filios et ꝓpriū
corpus Job potuit in eū demonium
quantum ꝑmiſit dn̄s. Job. i.

Spiritꝰ malꝰ facit hoīez immūdū
vt patet in illis duobus demonibꝰ
in ſepulchris habitantibꝰ et demo
nes ab eis expulſi petebant vt poſ
ſēt porcos ſubītrare. Mathei· viij.
et Luce. viij.

Item demonium fecit hoīem cecū et
mutum. Mathei. xij. et. Luce· ij.

Item filiū viri de turba apprehēdit
et fecit eū ſtridere dentibus et ſpu
mare et frequenter eum in ignē et
aquam miſit vt perderet eū. Luce.
ix. Mathei. ix.

Poteſtatez autem eorum ꝑuam eſſe
probat illud exemplū ꝙ nec in por
cos niſi de licēcia dei poterant intra
re. Mathei. viij. et Luce. viij.

Dn̄s ꝓhibuit diſcipulis ne de hoc
gauderent ꝙ ſpūs maligni ſubiace
bant eis nec magnum deberent re
putare. Luce. x.

Volētes iudeorū exorciſte demo
nium nomine ihesu quem paulus
predicabat adiurare reſpondit eis
demon et dixit ihesum noui et pau
lum Sed vos qui eſtis et michi ſi
miles vulnerauit eos egregie ita vt
ipſi fugerent vt patet Actuum. xix

Dē audiēcia alias de obediēcia

Locutus ē aaron omnia ver
ba dei q̄d dixerat dominus
ad moyſē ac credidit popu
lus iſrahel et proni adorauerunt
Exodi. iiij.

Dixit moyſes corā dn̄o filij iſrahel
nō me audiūt et quomodo audiet
pharao· Exodi· iij·

Cūctus populꝰ dixit moyſi vna
voce omnia que locutus eſt dn̄s facie
mus· Ibidem. xxiiij·

Eglon rex moab ſedebat ī eſtiuo
cēnaculo dixitq̄ȝ ad eum aioth. Ver
bum dei habeo ad te qui ſtatim ſur
rexit de throno. prius enim dixerat
verbum ſecretum habeo ad te. rex au
tem ille non mouit ſe ſed cum dixit
verbum dei de throno ſurrexit quaſi
reuerentiam exibens verbo dei· Iudi
cum· iij·

Achab rex iſrahel noluit audire
micheā prophetā dn̄i quia nō ꝓphe
tauit ei niſi malum. et non que ſecū
tur ibidem. iij. Regū. xxij.

Eſdras legit in libro legis de ma
ne vſq̄ȝ ad medium diem ⁊ aures om
nis populi erant erecte ad librum et
ſequitur poſt. Et fleuit omnis popu
lus cum audirent verba legis. ij.
Eſdre. ix.

Reſpondens iob domino dixit au
ribꝰ audiui te nūc oculꝰ meus videt
te idcirco ago penitēciā ī fauilla ⁊ ci
nere. Job quadrageſimo ſecundo·

Factū eſt verbū dn̄i ad ieremiaz
dicens noli ſubtrahere verbū ſi forte
audiant et reuertantur vnuſquiſq̄ȝ a
via ſua mala ⁊c̄. Jeremie. xxvi.

Dixit dn̄s ad ezechiam vade ad
domū iſrl̄ ⁊ loq̄re v̄ba mea ad eos et

ſequitur dominꝰ i via, et noluit audi re. Ezechielis. iij.

Maria magdalenā audiuit ver ba xpi et ideo xps ad eā dixit. Ma ria optimam partem elegit que non auferetur ab ea. Luce. x.

Dominꝰ in fine ſermonis in mon te dixit omnis qui audit verba mea et facit ea aſſimilatur viro ſapienti. Mathei. vij. Luce. vi.

In alio ſermone quando extollēs vocē quedā mulier dixit beatꝰ ven ter qui te. Reſpōdit xps quinymmo Beati qui audiunt verbum dei ꝛ cu ſtodiunt illud. Luce. xi.

Audito ſmone petri in die penthe coſtes poſt aduentū ſancti ſpiritus conpuncti ſūt corde et baptiſati ſūt circiter tria milia hoīm. Actuū. ij.

Apoſtoli cōuocatis diſcipulis dixe rūt nō eſt equū nos relinqre verbū dei et miniſtrare menſe. Actuū. vi.

Dñs p yſaiā dicit pdicatoribꝰ cla ma ne ceſſes q̄ſi tuba exaltā vocē tuā

Itē Ione dicit ſurge et vade in ni niuem et predica in ea pdicacionem quā loquar ad te. Ione. ij.

Itē marci. xvi. Euntes in mundū vniuſū pdicate euāgeliū oī creature

Paulus excitās thimotheum dicit predica verba iuſte oportune. ij. ad Thimotheū. iiij.

Sed ſūt multi ſicut cayn qui audi ens deum ſe increpantē quaſi conci dit vultus eius a concepta iniquita te minime ceſſauit nec poſt mortem fratris dño eū interrogāte penituit ſed deſperauit. Geneſis. iiij.

Itē ſodomite quos dñs pie mone bat dicens queſo fratres mei noli te hoc malum facere et illi cōtumaci ter ſibi reſponderūt vtꝫ. Ge. xix.

Itē rex iheroboam noluit cōſilio ſenum acquieſcere ſed conſilio iuue num qđ accidit ſibi in malum vt pa tet. iij. Regū. xij.

Derrexerūt curſores id ē pdicato res cū epiſtol. ex regio iuſſu regis impe rio ad vniuerſū iſrl̄ et iudeā dicen tes reuertimini ad dñm deū abrahā yſaac. Parali. xxxij.

Bonū conſiliū dedit daniel nabu chodonoſor regi dicens conſiliū meū tibi placeat et peccata tua elemoſi nis redime. Danielis. iiij.

Mathatias moriturus filios ſuos exhortatus eſt ad agendum viriliter pro lege. i. Machabeo. ij.

Itē iudas machabeus exhortaba tur populū ſuū contra hoſtes pugna turus ſermonibꝰ bonis et ſingulos armauit nō clipeo et haſta municōe ſed ſermonibꝰ optimis et exhortacio nibus Macha. xv.

Dñs p viſionē dixit paulo noli ti mere ſed loqre ꝛ ne taceas Act. xviij

Itē paulus de aſia receſſurus dixit maioribꝰ natu per triennium nō ceſſa ui die ac nocte cū lacrimis monens vnūquemq; veſtrū. Actuū. xx.

De adoratione.

Cum eleuaſſꝫ oculos abrahā ꝫ tres angelos id eſt pſonas in diuinis adorauit vt patꝫ Geneſis. xviij.

Fornicatus eſt populꝰ filiorū iſra hel cum filiabus moab que eos ad adorandum deos ſuos perduxerūt Numeri. xxv.

Non ſuffecit regi achab vt ambu laret in peccatis Ieroboam ſed inſu per ſeruiuit baal et adorauit eum iij. Regū. xvi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sennacherib rex aſſiriorū adorā uit in templo neſrach deum ſuum ⁊ duo filij eius peraſſerunt eum gladio et occiderūt eū. iiij. Regū. xix.

Manaſſes rex iuda erexit baal aras et adorauit omnē mīlicīā celi. iiij. Regū. xxi.

Nabuchodonoſor fecit ſtatuā auream et precepit vt omnes eam adorarent. Danielis. iij.

Babilonij draconem adorauerūt Danielis. xiiij.

Audientes filij iſrahel q̄ dominus eos viſitaret et reſpexiſſ; afflictionē eorum adorauerūt proni in terram. Exodi. iiij.

Moyſi dixit dn̄s aſcende in montem tu et aaron ⁊ nadab ⁊ abyu ſeptem ſenes et iſrahel et adorabitis. Exodi. xxiiij.

Poſt preceptū decalogi non habebis deos alienos nō adorabis neq; coles ea. Exodi. xx.

Helchana aſcendebat ſtatutis diebus vt adoraret dn̄m deum exercituum in ſplo. i. Regū. i.

Filij iſrahel reuerſi de captiuitate babilonis quater in die et quater in nocte cōfitebantur ⁊ adorabāt dn̄m deum ſuū. Neemie. ix.

Cū irent omnes filij iſrahel ad vitulos aureos thobias fugiebat in iheruſalem ad templum dn̄i ⁊ ibi adorabat dn̄m deū ſuum. Thobie. i.

Cū audiſſ; Job nūtiorum vel verba dicencium ſibi perdicōem rerum ⁊ filiorum ſurrexit corruens in terram adorauit. Job. i.

Quāuis ꝓhibitū eſſ; ne aliquid peteretur a deo vel ab hoīe niſi a ſolo rege dario triginta diebus. Daniel tamen tribus temporibus in die flectebat gēnua ſua et adorabat dominum deū ſuum. Daniel. vi.

Magi intrātes domū inuenerūt puerū cū maria matre eius et ꝓcidētes adorauerūt eū. Mathei. ij.

Cū deſcendiſſ; Jheſus de monte ecce leproſus veniēs adorabat eum dicens domine ſi vis potes me mundare. Mathei. viij.

Cecus nat9 a deo illuminat9 adorauit eū. Johānis. ix.

Videntes diſcipuli dominum poſt reſurrectionem adorauerunt eum. Mathei. xxviij.

Dn̄s quoq; dyabolo dixit dn̄m deum tuū adorabis. Math. iiij.

Poſtq̄ vidiſſ; et audiſſ; Johānes dei reuelaciones cecidit ante pedes angeli vt adoraret qui hec oſtēdebat et dixit ei vide ne feceris et. et poſt hoc ſequit. Apocalipſis. xxij

De adulacione.

Q Hore et complicēs eius cum reſtitiſſent aduerſus moyſen et aaron dixerunt ſufficiat nobis vt omnis iſta multitudo eſt filiorum ſanctorum et in ipſis eſt dn̄s in quo apparet q̄ beniuolēciā populi captabant. Nu. xvi.

Adoleſcēs nuncīās dauid mortem ſaul et ionāthe occiſus eſt de mādato dauid. ij. Regū. i.

Mali ꝓphete dicebānt achab regi iſrahel proſpera de bello futuro ſicut eum velle ſciebāt et ſequitur q̄ ipſe eſt ibi occiſus. iij. Regū. xxij.

Uxor aman et amici eius aduertētes peſſimum animū eius cōtra mardocheum ſed adulantes dixerūt ſibi iube parari ſibi excelſam trabē in q̄ ipſe poſtea ē ſuſpēſus. Heſt. v. ⁊. vij

Criſtus iohannem baptiſtã lau
dauit non preſentem. Mathei. xi.

Dans in hoc exemplum ꝙ nullus
in pñcia ſua debet laudari.

Phariſei volentes iheſum capere
in ſermone ceperunt eum laudare et
dicere magiſter ſcimus quia verax es
Mathei. xxij.

Orator ille terribilis contra paulũ
a principe ſacerdotum in principio
quieſcens adulatus eſt dicens felici
pſuli ꝛc. Actuum. xxiiij.

De ambicione.

Locutus eſt aaron et mariã cõ
tra moyſen dicentes. Nonne
ſimiliter locutus eſt nobis
dominus et per hec verba videntur
principatum populi ambire. Nu
meri. xij.

Chore et complices eius ambien
tes ad regnum populi ceperunt po
pulum commendare moyſen vero ⁊
aaron accuſare dicentes ſufficiat vo
bis ꝙ omnis multitudo ſanctorum ẽ
cur eleuamini ſuper populũ domini.
Numeri. xvi.

Amalech filius fratris gedeonis
callidos paruauit ſe elegi p amicos
ex parte matris ſue ſed poſtea peſſi
me ſucceſſit vtriſq; vt; Judicũ. ix.

Oliua et ficus voluerũt ſup̃ lig
nã regnare ſed ramphus regnum
preſumpſit aſſumere. Similiter con
tingit in preſumptuoſis ibidem. Su
perbus aman ſcãdus a rege habẽs
diuicias multas et honores nichil ſe
habere putabat q̃diu mardocheum
ante fores regis videbat cuius mor
tem ambicioſe cupiebat ſicut patet.
Heſter. v.

Audiens ſeron ꝙ iudas congrega
uit eccleſiam fidelium ait faciã michi
nomen et glo riabor in regno et de
bellabo iudam ſed tñ ipſe cito fugit
a iuda debellat9 . i. Macha. iij.

Cum vidiſſet ſymon magus ꝙ p
impoſicionem manuum apoſtolorũ
daretur ſpiritus ſanctus obtulit eis
pecuniam dicens date michi hanc
poteſtatem vt cuicumq; impoſuero
manum accipiat ſpiritum ſanctum.
Actuum. viij.

Ambiebat iaſor ſummum ſacerdo
tium et propter hoc mittebat regi
treccẽta . lx . talenta argenti et alia
multa et tamen modico tempore ho
nore ſacerdocij functus eſt. ij. Ma
cha. iiij.

De amicicia.

Loquebatur dñs moyſi facie
ad faciem ſicut ſolet homo lo
qui amico ſuo Exodi. xxxiij.

Anima ionathe anime dauid fuit
cõglutinata et dilexit eam ſicut animã
ſuam. Regum. xix.

Nã expoliauit ionathas ſe tunica
ſua qua erat indut9 et dedit eã da
uid ibidẽ fuit ſignũ fidelis amicicie
et dilectionis primi. Regũ. xxxi.

Miſit abner nũcios ad dauid di
cẽs fac mecũ amicicias et erit man9
mea tecũ et reducam ad te vniuerſũ
iſrahel. ij. Regum. iij.

Cuſi amicus dei venit ad abſolon
et diſſipauit conſilium achitofel. ij.
Regum. xvij.

Propheta iheu dixit ad ioſaphat
q̃ ierat ad p̃lium cũ impio achab re
ge iſrahel prebens ei auxiliũ impio
prebes auxilium et hijs qui oderũt

deum amicicia iungeris Et idcirco
iram dei merebaris. ij. Parali. xix.

Audientes omnes tres amici Iob
malũ qđ accidiſſ; ei venerunt ſingu
li de loco ſuo vt viſitarent eum et cõ
ſolarentur quibus ipſe Iob dixit ſub
uertimini amicũ veſtrũ. Iob. vj. ca.

Rex alexãder miſit Ionathe epi
ſtolam dicens audiuim⁹ de te q̄ ho
vir potẽs viribꝰ ⁊ aptus es vt ſis ami
cus noſter. i. Macha. x.

Accepit ionathas aurũ et argẽtũ
et alia exenia multa et dedit deme
trio et inuenit graciã in oculis eius
et fecit eum principem amicorum. i
Machabeorum. xi.

Vidit ionathas q̄ tempus iam iu
uat et miſit rome viros ſtatuere ⁊
renouare cum romanis amiciciam. i.
Machabeorũ. xij.

Poſtq̃ alexander percuſſit demetri
um miſit ad tholomeũ regem egipti
legatos vt ſtatuerent ad inuicẽ ami
ciciam ⁊ daret ſibi filiam ſuam in vx
orẽ. i. Machabeorum. x.

Propter veterẽ amiciciam quidã
aſtantes eleazaro pſuadebãt vt car
nes quas attulerãt quib⁹ eciã veſci
liceret mãducare et ſimularet ſe car
nes porcinas comedere vt ſic poſſet
mortẽ euadere. ij. Macha. vi.

Laudauit dñs villicum iniquitatis
q̄ prudẽter feciſſ; amicos ſibi acqui
rendo de bonis dñi ſui concludẽdo
per hoc q̄ per temporalia debem⁹
nobis amicos acquirere qui nos poſ
ſint in eterna tabernacula recipere ⁊
introducere. Luce. xvi.

Poſuit eciã dñs exemplũ de illis
qui media nocte vadũt ad amicos vt
petãt aliquid ab eis. Luce. xi.

In paſſione domini facti ſũt amici
pylatus et herodes. Luce. xxiij.

Commota ciuitate epheſeorũ et cõfu
ſa quidã de aſia qui erãt amici pauli
miſerũt ad eum ne daret ſe in carce
rem. Actuũ. xix.

De aſpectu et viſu.

Prima mulier viſo ligni ve
titi fructu pulchro tulit de illo
et comedit. Geneſis. iij.

Pulchritudo etiam mulierum viſa
multorũ fuit occaſio malorũ nam vi
dentes filij dei filias hoĩm q̄ eſſent
pulchre. Geneſis. vi.

Abrahã dixit ſaray vxori ſue noui
q̄ pulchra ſis mulier et cũ viderint
egipcij te interficient me et te reſer
uabũt. Geneſis. xij.

Volẽs dyna filias regionis videre
ipſa viſa corrupta fuit Ge. xxxiiij.

Iudas vidit thamar in biuio ⁊ cũ
ea peccauit. Geneſ. xxxviij.

Vidit dauid de ſolario berſabee
ſe lauantẽ ex aduerſo quã tulit et po
ſtea virũ eius occidit. ij. Regũ. xi

Cum intraſſ; iudith in conſpectu
holofernis ſtatim captus eſt ĩ oculis
ſuis. Iudith. x.

Vnde ibidẽ ſandalia eius rapue
rũt oculos illius et pulchritudo illi⁹
captiuam fecit animã eius.

Viderũt duo ſenes ſuſanã ſe quo
tidie lauantem et ortum intrantem ⁊
deambulantem ⁊ exarſerunt in cõcu
piſcẽciã eius. Danielis. xiij.

De bellis et guerris.

Abraham cum paucis ſocijs
quatuor reges debellauit et
loth nepotẽ ſuum liberauit
Geneſis. xiiij.

Nota q̄ in bello iuſto non tenetur

homīs inimicās precedere bellum vel e
os preuenire ymmo licet eis inſidi
as tēdē ſicut p abrahā. Geneſis. xiiij.
et etiā Judicum. viij. de gedeone cō
tra amalech.

Miſit moyſes ioſue ad pugnādū
ipſe vero ī oratiōe pmāſit ⁊ plus faciat
orādo ꝙ ille manibus feriendo. Ex
odi. xvij.

Ex precepto dn̄i pugnantes filij
iſrahel cōtra madianitas tantum ha
buerunt victoriā ꝙ. xxij. milia virgi
num fuerunt in preda et tantum de
populo iſrahel non fuerunt niſi duo
decim milia de quib9 ne vnus quī
dā ī prelio mortuus eſt. Numeri.
xxxi. et. xxi.

Vociferāte populo et clāgētibus
tubis ſicut preceperat dominus Jo
ſue verſi corruerūt et ciuitas ab eis
capta eſt Joſue. vi.

Poſt mortē ioſue filij iſrahel non
leguntur ad prelium miſſi niſi cōſul
to domino et ſic tradidit chananeū
et phereſeum ī man9 eorū Judicū. i.
Et nota de ſaluatore noīe athod quē
ſuſcitauit dn̄s filijs iſrl̄. Judicū. iij
Itē dixit delbora ad barach ſurge
Ibidem. iiij.
Et nota de tricentis viris ibidē. vij
Ibidē. ix. et. xi.
Item de ſampſone ibidē. xiij.
Et deinceps vſq̄ ad. xxxiij.

Tpe helij ſacerdotis filij iſrahel
debellati ſūt a philiſteis et poſtea fi
lij iſrahel temptantes dn̄m tulerūt
archam dn̄i ſecū ſed philiſtei debella
rūt eos ⁊ archā dn̄i ceperūt. i. Regū
. iiij. et ibidē. vij. ix. xi. xiij. xvij. et. xx.

Audiētes ꝙ dauid vocat9 eſſet in
regem ſup iſrl̄ aſcenderunt vniuer
ſi vt quererēt eū qui cōſuluit dn̄m
et percuſſit eos. ij. Regum. v.

Itē dauid iterū et iterū percuſſit
philiſteos et tulit frenum tributi de
manu eorum. ij. Regum. viij.

Itē percuſſit moab et factus eſt ei
ſeruiens ſub tributis. ij. Regū. viij

Item regē ſaba et de ſyria. xxij. mi
lia virorū et ſeruauit dn̄s dauid in ō
nibus ad quecumq̄ profectus eſt. ij
Regū. viij.

Joab dixit frī ſuo eſto vir fortis
et pugnabim9 ꝓ populo noſtro et
ciuitate dei noſtri. dn̄s autē faciet ꝙ
bonū eſt in cōſpectu ſuo et ſequitur
ꝙ ī prelio fugauerūt omnes inimici
ioab. ij. Regū. x.

Benadab rex ſyrie obſidebat ſa
mariam ſed victus fuit et fugatus
ad mādatū dn̄i pugnātibus cōtra
pueros prīcipis qui erāt ducēti tri
ginta duo. Sequēti autē anno venit
iterū benadab cū exercitu ſuo maxio
et ceciderūt cētū milia peditū in die
illa. iij. Regū. xx.
Samaria tamdiu obſeſſa erat a rege
ſyrie ꝙ vendebat caput aſini. xxx.
argēteis. iiij. Regū. vi.

Sed ad verbū heliſei fugati ſūt
ſyri ⁊ ex hoc habuerūt maximā rerū
habundāciā. iiij. Regū. vij.

Rex iſrl̄ multociēs debellauit re
gem ſyrie ſed propter peccatū hoim
cepit dn̄s ſup iſrl̄ et percuſſit eos a
ſael rex ſyrie in vniuerſis finibus iſ
rahel. iiij. Regū. xiij
Itē nota ibidē xxiiij.

Itē nota quomodo angel9 dn̄i p
cuſſit exercitum ſennacherib et ipſe
poſt modicū tempus a filijs ſuis in
terfectus eſt. iiij. Regum. xix.

Egreſſ9 eſt cōtra aſam regē iuda
ſara ethiops cum exercitu ſuo decies

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

centenis milibus et inuocauit dn̄m
ara dicens domine nō ē apud te vlla
diſtancia. vtrum in paucis auxilie
ris aut in multis. Exterminauit ita
q; dn̄s ethiopes et ruerunt vſq; ad
internicionem quia dn̄o cedēte cōtri
ti ſunt. ij. Para. xiiij. et. xv.

Phacee filius romelie rex iſrl̄ occi
dit de iuda centū viginti bellatorū
vna die eo q reliquiſſent dominū.
ij. Parali. xxviij. Judith. per totū.

Quomodo ipſa occidit holofernē
et poſtea dixit dn̄s omnipotens tra
didit eum in manu femine. Videns
iudas machabeus exercitū ſeron ma
gnum valde timentibus ſocijs ait faci
le eſt multos concludi in manus pau
corum non eſt differencia in conſpec
tu dei celi liberare in multis aut in
paucis. &c. et contritus eſt ſeron et
exercitus eius. i. Macha. iij.

Jtē nota q ipſe iudas pugnaturus
ſemp diuinū auxilium p oracionem
inuocauit preter q in duobus bellis
vbi oraſſe nō legitur. vnum fuit con
tra anthiochum. i. Macha. vi.

Secundum cōtra bachidem et al
chidem tunc ipſe cecidit et ceteri fu
gierunt. i. Machabe. ix.

De benedictione dei

Creauit deus hominem ad
ymaginem et ſimilitudinem
ſuam et benedixit ei. Ge. i.

Noe quoq; benedixit & filijs eius
ibidem. ix.

Abrahe eciā dixit egredere de ter
ra tua et ſequitur benedictus bene
dicam tibi. Jbidem. xij.

Sup hyſmahel exaudiuit te dixit
dn̄s abrahe ecce benedicam eū & au
gebo &c. Jbidem. xvij.

Dominus eciam benedixit yſaac
et locupletatus eſt. Jbidem. xxvi.

Loquens iacob auunculo ſuo laban
dixit modicum habuiſti quando ve
ni ad te nunc diues factus es benedi
xitq; tibi dominus ad introitum meū
Geneſis. xxx.

Dominus eciā benedixit domui pha
raonis ab egipto propter ioſeph et
multiplicauit ſubſtanciam eius. Ge
neſis. xxxix.

Habitauit archa domini in domo
obethedom tribus menſibus et be
nedixit dominus obethedom & omi
domui eius. ij. Regū. vi.

De Job dicit operibus manuū ſuarū
benedixiſti. Job. i.

Jtē. xlij. dominus benedixit nouiſ
ſima Job magis q principio eius A
ſcenſurus xp̄s in celum eleuatis ma
nibus benedixit diſcipulos. Actuū. i.

Electos eciam ſuos in vltimo iudi
cio benedixit dicens. venite benedi
cti patris mei. &c. Mathei. xxv.

De benedictione et laude hoīm.

Melchiſedech rex ſalem occur
rens abraham reuertenti a
cede quatuor regum ait be
nedictus dominus excelſus quo pro
tegente hoſtes in manibus eius tradi
ti ſunt. Geneſis. xiiij.

Obtenta victoria de ſyſarach delbo
ra et barach cecinerunt dicentes qui
ſpōte animas vr̄as domino deo iſra
hel obtuliſtis benedicite domino. Ju
dicum. v.

Poſt victoriā quā habuit de go
liad dauid ait bn̄dictus dominus deus
meus. i. Regum. xviij.

Cū audiſſet iram verba ſalomonis
de templi edificacione dixit bn̄dictus

dominus deus meus qui dedit dauid filium ſapientiſſimum ſuper populum hūc plurimū. iij. Regum. v.

Edificato tēplo dixit ſalomon coram vniuerſo populo benedictus dn̄s deus iſrahel. iij. Regum. viij.

Fecit dauid principem vnum ad confitendum deo aſaph et fratres eius et ſequitur Benedictus dominus deus iſrahel ab eterno et vſq; in eternum. i. Parali. xvi.

Vidēs eſdras aīm regis artaxerſis bonū ad iudeos ait benedictus dn̄s deus patrum noſtrorum Eſdre vij. et. viij.

Cōpleto muro ciuitatis iheruſalē ſb eſdra et neemia dixerūt leuite ſurgite et benedicite deo ab eterno et vſq; in eternū. Neemie. ix.

Sara filia raguelis cū cōpleret oracionē dixit bn̄dictū ē nomē tuū deus patrū noſtrorū q cū iratus fueris miſericordiā facies Tho. iij.

Thobias filiū ſuū inſtruxit dicēs omni tpe benedic deo et pete ab eo vt vias tuas dirigat Thobie. iiij.

Raguel ꝛ vxor eiꝰ vidētes ꝙ thobiam iuniorē non lederet demoniū dixerūt benedicimꝰ deū iſrahel quia nō accidit nob vt putabaꝰ Tho. viij.

Angelꝰ raphahel monuit vtrūq; thobiam vt benedicerent deum celi Thobie. xij.

Ozias p̄nceps videns iudith cū capite holofernis ait benedictus deꝰ qui creauit celū et terrā Judith. xiij

Daniel poſt reuelacionē ſibi factā ait ſit nomen domini benedictum Danielis. ij.

Tres pueri ī camino deūm benedixerūt Danielis. iij.

Obtentam de hoſtibus victoria ꝛ altiti edificato ſub iuda machabeo filij iſrahel benedixerūt deū. ij. Machabeorum. x.

Tribulaciones paciēs paulꝰ ait benedictꝰ deus pater domini nr̄i iheſu criſti. ij. Corintheorum. i.

Audiui hoīes dicentes ſedenti in throno et agno. Benedictio et claritas honor et gloria ꝛc. Apoca. v.

De benedictione patrum antiquorum.

Melchiſedech rex ſalem reuertenti abraham a cede quatuor regum ait benedictꝰ abraham deo excelſo Geneſis. xiiij.

Benedixit iſaac iacob dicens det tibi deꝰ de rore celi et de pinguedine terre habundanciam. Geneſis. xxvij.

Benedixit iacob filijs ioſeph effraim et manaſſe et etiam filijs ꝑprijs ſingulis dans propriam benedictionē Geneſis. xlix. Dicit dn̄s moyſi ſic bēdices filijs iſrl. Moyſes ātē mortē bēdixit filys iſrl dicēs Dn̄s de ſyna venit et de ſeyr ortꝰ ē nob. Deutro. xxxiij. In cātico de victoria habita de ſiſara dicit benedicta inter mulieres iahel vxor abercinei Judicū. v.

Noemi vidēs nurū ſuā ruth ab eos fuiſſe honoratam dixit bn̄dictus ſit a domino quoniam eādē graciā quā viuis ꝓbuerat ſeruauit et mortuis Ruth. ij.

Cōmēdās boos ruth ꝙ ad deū iſrahel confugerat ait benedicta es a deo filia que priorem miſericordiā poſteriore ſupaſti Ruth. iij.

Nūciatū eſt dauid ꝙ viri iabes galaad ſepeliſſent ſaul dixitq; ad eos benedicti vos a domino q feciſtis miſericordiam hāc cū ſaul. ij Regū. ij

Apprehēdēs raguel dexterā; filie ſue tradidit thobie dicens de9 abraham ꝛc. Thobie. vij.

Gabelus ingreſſus domū et thobiam ibi inueniēs ait Benedicat te deus iſrahel quia filius es viri optimi iuſti et timētis deū ꝛ elemoſinas facientis. Thobie. ix.

Ozias princeps populi dixit ad iudith benedicta es filia a dn̄o deo excelſo p̄ omnib9 mulieribus ſup terram. Judith. xiij.

Factū eſt vt audiuit elizab; ſalutacionē marie exclamauit dicēs Benedicta tu in mulierib9 ꝛc. Luce. i.

Cōpletā pmiſſiōē fcā̄ ſymeoni a ſpū ſcō accepit ihm̄ i vlnas et benedixit deū dicēs nūc dimittis. Lu. ij.

De benignitate ꝛ miſericordia di

Rogans abrahā p ſodomitis dn̄m et quaſi importune petens ſemp tn̄ deus benigne reſpōdit vt patet. Geneſis. xviij.

Item fugienti iacob a facie fratris ſui dn̄s benigne ꝛ clemēter apparuit Geneſis. xxviij.

Itē redeūti ab iſcautiōe ſoceris ſui eū liberauit. Geneſis. xxx. et. xxxi

Ait dn̄s moyſi dimitte me vt iraſcat furor meus cōtra populū meū; iſtū cerno enī ꝙ dure ceruicis ſit q̄ſi diceret; tu me tenes vt non poſſim eos cōterere et delere. Exodi. xxxij.

Nota ꝙ̄ pie eſt dn̄s locutus ad nathan de dauid et de domo eius. ij. Regū. vij.

Ezechias rex iuda dixit dn̄s ppiciabitur cūctis qui i toto orbe requirūt eū ij. Para. xxx.

Balach vocauit balaā vt malediceret filijs iſrl̄ ſ; ip̄e e ſp̄ e cōtrario bn̄ dixit eis. Numeri. xxiij. et. xxiiij.

Nabuchodonoſor vidit cū azaria et ſocijs ei9 ſimilē filio dei i fornace ardēti ſedentē. Danielis. iij.

Itē ſuſānā; dn̄s benigne liberauit ab iiuſtis ſenib9. Danielis. xiij.

Item de daniele in lacu leonum. Danielis. xiij.

Machabe9 ꝛ cū eo contra thimotheū pugnantes habuerūt auxilium dei apparuerunt duo viri. ij. Machabeorum. x.

Itē i plio cōn liſiā. ij. Mach. xi.

Saluator in domo ſymonis lepro ſi benigne diſcubuit. Mathei. xxvi et. luce. vij

Mariā magdalenā pie defendit cōn ipm ſymonē ꝛ phariſeos. Lu. vij.

Item contra martham conquerentem. Luce. x.

Itē cōtra diſcipulos pptr effuſionē vnguenti. Mathei. xxvi.

Venientibus ac capiētib9 miſſis pōtificū xpm dixit eis ſi me q̄ritis ſinite hos abire. Johānis. xviij.

Sciebat enī ꝙ apl̄i nō erāt pati ad martiriū ſuſtinēdum. Et ideo infirmitati eorū condeſcendens voluit vt parcerent eis.

Petrū poſt trinā negacionē latrinātē benigne reſpexit et ad miſericordiā accepit. Luce. xxij.

Thome dubitāti ſe palpādū p̄buit et i fine ſolidauit. Johānis. xx.

Dum lapidaretur ſtephan9 ſe illi oſtendit et eum ad ſuſtinendum animauit. Actuū. vi.

Paulū benigne cōuertit. Actuū. viij

De blaſphemia.

Filius mulieris iſrahelite precepto domini lapidatus fuit in deſerto quia nomē domini

blaſphemauit. Leuitici. xxiiij.

Dixit hely filijs ſuis ſi peccauerit
quis in vicum placari poteſt ei dn̄s
Si autem in dn̄m peccauerit q̄s ora
bit p eo. i. Regū. ij.

Nathan ꝓ hetn peccatum dauid
multū aggrauauit eo ꝙ inimicos fe
cit blaſphemare. ij. Regū. xij.

Vir dei dixit ad regē iſrl̄ quia di
xerūt ſyri de⁹ montium ipſe eſt dn̄s
et non ē de⁹ vallū dabo omnē mul
titudinem hanc grandem i manu tua
iij. Regum. xx.

Jeſabel fecit imponi naboth blaſ
phemiā et occidi. iij. Regū. xxi.

Diſplicuerūt blaſphemie dn̄o q̄s
dixerūt serui ſennacherib regis aſſi
riorū. Vnde percuſſit angelus dn̄i. c.
lxxxv. milia de eis. iiij. Regū. xix.

Nota ꝙ nō expedit ſimplices ho
mines contra infidelium blaſphemi
as diſputare. propter hoc prohibuit
ezechias ne popul⁹ ſuus blaſphemā
do rapſaci aliquid reſponderet. iiij.
Regum. xviij.

Itē nota ꝙ ſcribitur pſalte. xxvi.
obſidēte iuda machabeo quoddā p
ſidium quidam gentiles in eo exiſtē
tes verba blaſphemie et nephanda
iactabant qui cito exterminati ſunt.
ij. Machabe. x.

De confeſſione.

Monebat dn̄s adam peccatū
recognoſcere ſed ille retorſit
in mulierem ꝛ mulier in ſer
pentem. Geneſis. iij.

Cayn peccatū recognouit ꝛ deſpe
rauit dicens maior ē iniquitas mea
q̄ veniam merear. Geneſis. iiij.

Pharao dixit peccaui licꝫ ſe a pec
cato non conuerterit. Exodi. ix.

Itē dixit ſaul. i. Regū. xxvi.

Itē dixit anthiochus. ij. Macha
beorum. ix.

Sed nullus eorū veniam conſecu
tus ē quia non recto corde dixerunt

Afflicti filij iſrl̄ per ſerpētes ignitos
dixerunt moyſi peccauimus quoniā
locuti ſumus contra dn̄m ꝛ contra te
Numeri. xxi.

Filij iſrahel vehementer ē oppreſſi a
philiſteis et filijs amon dixerūt pec
cauimus. i. Regū. vij.

Humiliter recognouit dauid pec
catū ſuum et ideo audire meruit do
minus tranſtulit peccatum tuum. ij.
Regum. xij.

Itē quando populū numerare fe
cerat ſe patiendum obtulit deo loco
populi innocentis. ij. Regū. xxiiij.

Neemias dixit cōfiteor p peca
tis filiorū iſrahel. Neemie. i.

Thobias licet ab infancia deum ti
muerit et mandata eius cuſtodierit
tamen dixit non egimus ſm̄ pceptū
tua et non ambulauimus ſincere co
ram te. Thobie. iij.

Tres pueri qui ſancte et munde
vixerūt in camino ignis dixerūt pec
cauim⁹ iniuſte egimus. Daniel̄. iij.

Orans deū daniel dixit in pſona
populi tibi peccauim⁹ iniquitatem
fecimus. Daniel̄. ix.

Sextus illorū ſeptem fratrū incipi
ens ait nos propt̄ noſmetipſos hoc
patimur quia peccauim⁹ in deū no
ſtrum. ij. Machabeoꝝ. vij.

Similia dixit latro cum xp̄o cruci
fixus vnde veniam ſtatim obtinuit
Luce. xxiij.

Predicāte paulo per pſiaiam mul
titudini credenciū veniebant cōfitē
tes et annūciātes act⁹ ſuos. Act. xix.

De confidencia.

Moyſes confidenter arguebat
pharaonem. Exodi. iiij. Et
in ſimilibus ſequentibꝰ alijs.
Confidenter ⁊ etiã reuerẽter arguit
nathã ꝓphetã dauid regẽ poſt adul
teriũ. ij. Regũ. xij.

Dixit helias ad achab non ego tur
baui iſrł ſed tu et domus patris tui
et fecit. cccc. ꝓphetas baal occidi. iij.
Regũ. xviij.

Helias dixit ochoſie regi iſrł ſup
lectũ quẽ aſcendiſti nõ deſcẽdes eo
ꝙ cõſuluiſti deos alienos. iiij. Regũ. i

Spiritus dñi induit zachariã fili
um ioiade et ſtetit in cõſpectu popu
li dicens quare trãſgredimini pceptũ
domini ꝙ vobis non proderit. ij.
Parali. xxiiij.

Mardocheus cũ cõfidẽcia magna
dixit heſter regine ne putes ꝙ aĩaz
tuã tantum liberabis quia ĩ domo re
gis es pre cunctis hominibꝰ iudeis
Heſter. iiij.

Cum dicerent ſocij iude ad eum
vt liberaret animã ſuã quia hoſtes
erãt mlti ipi autẽ pauci. reſpondit
iudas abſit ꝙ fugiamꝰ ⁊ ſi appropĩ
quauit tẽpꝰ noſtrũ moriamur in vir
tute. i. Machabeorũ. ix.

Paulꝰ apl's pñte ꝓcõſule elimã
magũ duriſſime icrepauit. Actu. xij

De cõpaſſione et pietate.

Compaſſus populo dauid pe
tiuit ab angelo parci illorũ
loco. ij. Regũ. xxiiij.
Helias mulieri vidue cõpaciens fi
lium eius mortuũ reſuſcitauit. iij.
Regum. xvij.
Eliſeus mulieri vidue et obligate
cõpaſſus oleum eius augmentauit
iiij. Regum. iiij.

Audiẽs neemias miſerabilẽ ſtatũ
ciuitatis iheruſalẽ fleuit diebꝰ mltis
et tandẽ adhibuit auxiliũ optimũ vt
patet. Neemie. i.

Dum regnaret ſennacherib ⁊ fili
os iſrł exoſos haberet thobias pge
bat quotidie per omnẽ cognacõem
ſuam et conſolabatur eos eſurietes
alebat nudis veſtimẽta prebebat
mortuos ⁊ occiſos ſollicite ſepeliebat
Thobie. i.

Magnã habebat iob cõpaſſionẽ
ꝗ dicebat auris audiẽs beatificabat
me eo ꝙ pauperẽ liberaſſez ⁊ pupil
lũ cui nõ erat adiutor benedictio pe
rituri veniebat ſup me et cor vidue
cõſolatꝰ ſum. Job. xxix.

Heſter regina populo ſuo cõpa
ciẽs ieiunio ſe afflixit ⁊ ad regẽ cõtra
ſtatutũ intrauit. Heſter. v.

Cum reuelaſſet dñs ezechie peccã
populi iſrahel et penas quas paſſu
ri erãt ex cõpaſſiõe amaritudis fuit
et triſtis vt patet. Eze. xxiij.

Cõtra nolẽtes pro penis cõpati
ĩducit dñs pabolã de ſeruo nequã
Mathei. xviij.

Ad hoc autẽ ꝙ homo proximo cõ
paciatur et miſereatur multũ iuuat
memoria iudicij vbi de operibꝰ mi
ſericordie mencio fiet ſpecialis.
Mathei. xxv.

Judicium ſine miſericordia fiet ei
qui nõ facit miſericordiam vt patet.
Jacobi. ij.

Paulus tanta anxietate fratribꝰ
ſuis et cognatis compaciebatur ꝙ
ipſe dicebat triſticia eſt magna ⁊ cõ
tinuꝰ dolor cordi meo. optabam et
ipſe anathema a xpo pro fratribꝰ

m̄eis qui cognati mei ſunt ſm̄ carnē
Romanorū·ix·
Item ad galathas·iiij·filioli mei
quos iterū parturio·
De conſilio bono·

Angeli loth dederūt bonum
conſilium vt de zodomis exi
ret et generos educeret poſt
tergum non reſpiceret ſed in monte
ſe abſcōderet quī generos ⁊ quī fili
as eius erant accepturi educere vo
luit et ipi noluerunt et ideo cū zodo
mitis perierunt vxor eius reſpiciens
retrouerſa ē in ſtatuā ſalis ipe loth
quia nō ſtatim ſecundū conſiliū ange
li in montē aſcendit cum ꝓpriis filia
bus peccauit· Geneſis·xix·
Ruben bonū conſilium fratribus
dedit vt ioſeph patri ſuo redderent
ſed illi nō acquieuerūt· Ge·xxxvij·
Roboam filius ſalomonis noluit
conſilio ſenum obedire ſed cōſilio iu
uenum ideo magnam partem popu
li amiſit·iij·Regū·xij·
Sanū conſilium dedit achior holo
ferni qđ ille contempſit et poſt pau
lulum occiſus inuenitur· Judith·v·
Conſiliū bonū placeat tibi ⁊ pec
cata tua elemoſinis redime dixit do
minus per danielem ad nabuchodo
noſor qui non acquieuit et in beſtiā
mutatus ē· Danielis·iiij
De conſilio malo·

Eva dedit viro ſuo de ligno
vetito q̄ſi cōſulendo vel ſua
dendo q̄ comederet· Ge·ij·
Balaā docuit balach quomodo ꝑ
mulieres poſſ3 filios iſrahel ad pec
catum trahere et ſic eos cōtra dn̄m
prouocare· Numeri·xxiiij·

Filij amō male conſuluerūt regi
ſuo vt dehoneſtaret nuncios dauid
ij·Regum·x·
Jonadab nepos dauid malū con
ſilium dedit amon vt ſororem ſuam
defloraret·ij·Regū·xiij·
Malū cōſiliū dedit achitofel ab
ſolon·ij·Regū·xv·
Vxor Job ſtultū conſilium ſibi de
dit ſed ipſe nō acquieuit· Job·ij·
Sapiētes conſiliarij pharaonis de
derūt ei conſiliū inſipiens yſaie·xix·
Iniquū conſilium dedit herodias
filie ſue· Math·xiiij·⁊ Marci·vi·
Nota in actib9 q̄ mala cōſilia da
ta ſunt contra paulum·
De conſolacione·

Poſt q̄ abraham ād mandatū
dn̄i de terra ſua egreſſus ē
ipe omnipotens dn̄s multis
reuelationibus ipſum conſolatus eſt
Geneſis·xij·xiij·xvij·xviij·
Fugiēti iacob a facie patris et ſup
lapidem dormienti conſolacionē ma
gnā tribuit· Geneſis·xxviij·
Apparuit dn̄s moyſi exulanti et
oues ſoceri paſcenti·Exo·iij·
Filijs iſrahel pluit manna ī deſer
to·Exodi·xvi·
Itē carnes et aquam miraculoſe
eis tribuit· Exo·xvij· Nu·xi·
Dixit dn̄s Joſue nō dimittam nec
relinquam te confortare ⁊ eſto robu
ſtus· Joſue·i·
Precepit domin9 coruis vt bis in
die panē et carnes portarent helye
iij·Regum·xvij·
Itē poſtea miſit ei fugienti a facie
ieſabel angelū ſuum de deſerto·
Efficaciter conſolatus eſt dn̄s eze
chiam per prophetam ſuum et per

angelū q occidit de exercitu regis aſſiriorū. iiij. Regū. xix.
Populū iſrl̄ ī anguſtia et timore exiſtēte de holoferne p̄ man9 iudith cōſolat9 ē. Judith. viij.
Itē cōſolat9 ē popul9 iudaycus p̄ heſter. Heſter. viij.
Angel9 dn̄i deſcēdit cū azaria et ſocijs ei9 ī fornacē. Danielis. iij.
Itē daniel cōſolat9 ē p̄mo p̄ āgelū q̄ ora leonū cōcluſit poſtea p̄ abacuc quē angel9 de iudea in caldeā portauit ſup lacum vbi erat daniel. Danielis. vi.
Item ſuſānam de morte liberauit. Danielis. xiij.
De conſolatione facta machabeis habet machabeorū in multis locis. Paulus. ij. Corintheorū. i. dixit ſicut habūdant paſſiones xp̄i in nobis ita et per xp̄iſtum habundat conſolacio noſtra.
Item ibidem. vij. habetur. Repletus ſū cōſolatione quia ſuperhabundat gaudium in omni tribulacione mea. ij. Corintheorū. i.
Itē bn̄dictus pater dn̄i ꝛc̄ petrū dn̄s de carcere liberauit. Actuū. xi.
Paulo ꝛ ſyla cōſolacio dn̄i ī carcē laudan̄ deū ſubito de nocte fc̄us eſt terre mot9 ꝛ apta ſūt hoſtia ꝛ vincula vniuſorū. Actuū. xv.
Dixit dn̄s nocte paulo cū corīthi predicaret noli timere ſed loquere ꝛ ne taceas ego tecum ſum vt nemo noceat tibi. Actuū. xviij.
Cum paulus eſſet in cuſtodia ſic clauſus ait ei de9 conſtans eſto paule ꝛc̄. Actuū. xxiij.

De correctione.

Corripere proximum et reprehendere opus eſt miſericordie. Unde abraham poſtq̄ iurauerat abymelech ſtatim increpauit eum. Geneſis. xxi.
Caritatiue compeſcuit abraham iurgiū q̄d erat inter paſtores loth Geneſis. xiij.
Ioth benigne ſodomitas increpauit ſed illi nō acqeuerūt Gen̄. xix.
Moyſes hebreū iniuriantem benigne corripuit ſ; ille p̄ malo habuit. Exodi. ij.
Increpādo ionathas maliciā ſaul p̄ris ſui cōtra dauid ī p̄ncipio aliquātulū eū tpauit. i. Regū. xix.
Volēs abigail virū ſuū nabal ſup duricia ſua quā exhibebat ſeruis dauid corripe tēp9 oportunū expectauit vt;. i. Regū. xxv.
Abner bene arguit aſael q̄ eū nimis vrgendo perſequebatur ſed ille audire cōtēpſit et ideo occiſus eſt ab eo. ij. Regū. ij.
Nathā p̄pheta hu̅militer ꝛ diſcrete dauid de adulterio ꝛ homicidio arguebat. ij. Regū. xij.
Daniel diſcrete arguit regem balthaſar per exemplū patris ſui ꝛ ille pacienter audiuit licet contra eum eēt ꝛ poſtea danielē multū honorauit. Danielis. v.
Verā ꝛ pfc̄am regulā dedit xp̄us corripiēdi frēm dicēs petro Si peccauerit in te frater tuus.
Mathei. xviij.
Petr9 iudeos diſcep̄ntes arguit et ad fidē cōuertit. Actuū. ij. et. iiij.
Stephan9 in conſilio iudeo2ū exiſtens ipſos confidenter increpauit. Actuū. vij.
Paulus magū intuens q̄ p̄cōſulem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a fid[e] miſcebāt auertere dicēns o ple
ne omni dolo. Actuū. xiij.

Miro diſcretōnis modo paul9 ar
guit romanos et ex gētib9 cōuerſos
quia ſupba inītacione volebāt ſe ſibi
inuicē imponere cēs vtrolq; peccaſſe
et dei mīa indigere. Nam gētiles le
gis natural et iudei legis moſaice
fuerūt tranſgreſſores. Romano. iij.

Corintheos arguīt paul9 ⁊ hoc q
xps in eis diuidi videbatur dicente
vno ego ſū pauli. alio ego ſū appol
lo. i. Corintheorū. ij.

Reprehēdit eciā eos de reuerencia
circa ſūpcionē eucariſtie. i. Corī. vi.

Itē reprehēdit eos q multi appolli
nis gtiā ſuſtinuerūt ⁊ ipſū vt decuit
in reuerēcia nō habuerūt. i. Corī. ij.

Itē de errore circa reſurrectionem
mortuorū. i. Corintheo. xv.

Mādauit theſſalonicēſib9 argue
re inquiete ambulātes et nichil ope
rātes ſed curioſe agētes. ij. Theſ. iij

De deriſione.

Viri ſocoth et phanuel deri
ſerūt gedeonē zeber ⁊ ſalma
na pſequentem et ideo malē
eis accidit. Iudicū. viij.

Contēpſit nabal ſōba nuncios da
uid dicēs quis ē ille dauid. i. Re. xv

Michol vidēs regē deſaltantē di
riſit dicens q̄ glorioſus fact9 es. ij.
Regū. vi. i. Parali. xiij.

Ieſabel achab regē virū ſuū deri
ſit dicens grādis auctoritatis es et
bene regis regnū iſrl. iij. Re. xxi.

Pueri helyſeū deridētes et dicen
tes aſcēde calue a duab9 beſtijs de
uorati ſūt. iiij. Regū. ij.

Curſores ezechie pgebāt de ciuita
te ad ciuitatē pdicātes vt filij iſrl cō
uerterentur ad dn̄m ac illi deridebāt
eos ac ſubſānabāt. ij. Parali. xxx.

Miſit dn̄s pphetas populo eo q
parceret eis et de habitaculo ſuo ac
illi ſubſānabāt nūcios dn̄i ſic parui
pēdebāt ſmōes ei9. ij. Para. xxxvi.

Excecato thobia deridebāt eū pa
rentes ei9 dicentes vbi eſt paciencia
tua et ſpes tua. Thobie. ij.

Percuſſus Iob vlcere peſſimo deri
ſit eū vxor ſua ⁊ dixit adhuc tu per
manes in tua ſimplicitate. Benedic
deo et morere. Iob. ij.

Criſt9 multiplicīter deriſus fuit.
Luce. viij.

Si eſſ3 propheta. Mathei. ix.

Et quare cū peccatorib9 ⁊ publi
canis māducat ille. Math. ix.

Itē quando dicebat puella nō eſt
mortua deridebāt eū. Luce. ix.

Et in multis locis vbi agit de pa
ciēcia ei9. vt in paſſione. Luce. xxiij.

Iudei audiētes apl̄os varijs lin
guis loquētes deridebāt eos dicen
tes quia muſto pleni ſūt. Actuū. ij.

Quādo audierūt athenīēſes pau
lū reſurrectionē mortuo pdicantē
quidā irridebāt eū. Actuū. xvi.

De detractione.

Vxor pharaonis īmpie detra
xit ioſeph apud dn̄m ſuum.
Geneſis. xxxix. Exodi. x.

Dixit pharao moyſi cui dubiū ē
q peſſime cogitetis p qd patz mali
bonis frequēter mala ⁊ falſa īponūt

Locuti ſūt maria et aaron cōtra moy
ſen modica occaſione habita ſed ſtatī
ſecuta ē vltrix pena. Numeri. xij.

Peiores ſūt tales quā balaā gen
tilis qui noluit detrahere pplo dei.
Numeri. xxij

Siba ſeruus mphiboſeth neq̄uiter
detraxit dn̄o ſuo dauid et fides mi
nus cito ei adhibita ē. ij. Re. xvi.
Venerūt adūſus ionathā viri peſti
lētes ex iſrl' vt itꝫpellarent regē al
lexandꝝ adūſus eū ſꝫ ipſe non intē
debat eis. i. Macha. x.
Scribe ꝛ pharisei xp̄o detraxerūt
dicētes eū ſamaritanū ꝛ demonium
habētē blaſphemū voracē carnū gē
tis ſubūſorē ſeductorē populi ꝓhibē
tē tributum dare ceſari ꝛ multa alia vt
in euāgelio apparet. Patꝫ ioh. viij.
Math. ix. Luce. xi.

De dilectione dei.

Datarus dn̄s legem moyſi ait
ego ſum dn̄s deus faciēs mi
ſericordiā in milia hijs q̄ dili
gūt me. Exodi. xx.
Principium et perfectio ē dilectio
Vnde moyſes poſt repetita munda
ta ait dominum deum tuum diliges
Deutronomij. vi.
Itē q̄d petit dn̄s deꝰ tuꝰ a te niſi
vt diligas eū. Deutro. iiij.
Joſue ſenex ꝛ lōgeuꝰ vocauit iſrl'
et monēs eos de multis dixit hoc tm̄
tū diligētiſſime p̄caue niſi vt tu diliges
dn̄m deū. Joſue. xxiij.
De rege dauid dicit̄ de oī corde
ſuo laudauit deū ꝛ dilexit dn̄m quā
fecit illū. Eccleſiaſtici. xlvij.
Salomō dilexit dominum ambu
lans in p̄ceptis dauid patris ſui. iij
Regum. iij.
Magdalene dimiſſa ſūt pctā mul
ta qm̄ dilexit multū. Luce. vij.
Cōmiſſurꝰ xp̄s petro gregē ſuū
ter q̄ſiuit an eū diligeret at ille r̄ndit
tu ſcis dn̄e quia amo te. Johis. xxi.

Multū dilexit x̄p̄m̄ ſtū paulꝰ quī
dixit. Quis nos ſeparabit a caritate
dei. Romano. viij.
Itē dixit Si q̄s nō amat ihm xp̄ꝫ
anathema ſit. i. Corīthe. xvi.
Itē nos diligamꝰ xp̄m qm̄ ipſe prius
dilexit nos. i. Johis. iiij.

De dilectione proximi.

Abrahā deū ſollicitat ꝓ ſodomi
tis orabat q̄d ſignū erat ma
gne dilectionis. Geneſis. xviij
Multū dilexit moyſes proximos ꝛ ſb
ditos q̄ orans deū ꝓ peccatis eorū
ait aut dimitte populo noxam hanc
aut dele me de libro ī quo me ſcrip
ſiſti. Exodi. xxxij.
Aīa ionathe colligata ē aīe dauid
quā dilexit vt aīaꝫ ſuā. i. Regē. xviij
Oſtendit dauid amicum diligē in
plāctu ionathe inimicū vt ī planctu
ſaul. ij. Regū. i.
Proximū dilexit dauid in planctu
abner. ſcdo. Regū. iij.
Filiū malū ꝛ ſibi adūſariū ī plāc
tu abſolomis ibidē. xviij. et. xix.
Tantum vult nos deus erga prox
imum habere dilectionem vt peccan
tē vſqꝫ ſeptuagies ſepties dimittat.
Mathei. xviij.

De diſcordia.

Prima diſcordia orta eſt de
inuidia cayn et abel.
Geneſis. iiij.
Inter abrahā et loth diſcordiā fece
rūt paſtores Geneſis. xiij.
Factū eſt eciam iurgium paſtorū
adūſus yſaac habebat eni ipſe mag
nā poſſeſſionē vt patꝫ. Gen. xviij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Odérat eſaū iacob ꝓpt̃ bn̄dictiō
nem qua benedixit ei pater ſuo ſui
Geneſis. xxvij.

Sichem rapuit ⁊ oppreſſit dinam
filiam iacob ꝓpter qd̄ facta eſt diſcor
dia inter filios iacob et habitatores
terre eius. Geneſis. xxxiiij.

Multociēs murgati ſūt filij iſrahel
aduerſus moyſen in deſerto propter
defect ī potus. Exodi. xvij. ꝓpter de
fectum cibi. Exodi. xvi.

Itē ad aq̄s cōtradictiōis. Nu̇i. xx.

Diſcordia nimis inhoneſta fuit in
ter abſolon et dauid patrem ſuum
qui eam ſuſcitauit. Sed abſolō ſuſpē
ſus ē. ij. Regū. xvij.

Facta ē contēcio inter diſcipulos
xp̄i quis eorum videretur eſſe maior
Luce. xxij.

Diſſenſio facta eſt in turbā propt̄
eum ſed hoc non placuit xp̄o vt pā
ter per illud qd̄ ſequitur Murmur
erat de xp̄o ī turba alij dicebāt quia
bonus alij vero non ſed ſeducit tur
bas propter qd̄ patet eorum diſcor
dia. Jo. vij.

Paulo et barnaba predicātib9 in
ciuitate yconia diuiſa eſt multitudo
ciuitatis et quidā fuerunt cum diſci
pulis quidā contra. Actuū. xiiij.

Occaſiōe iohānis marci quē pau
lus volebat ad miniſteriū euangelij
recipere facta eſt diſſenſio inter pau
lum et barnabam ita ꝙ ab inuicem
diſcederent tamen illud totū fuit ad
profectum vtilitatem ⁊ multiplicacō
nem euangelij.

De duricia cordis.

Cayn poſt correctiōnem dōmi
ni peior fact9 fratrē occidit
Geneſis. iiij.

Induratum eſt cor pharaōnis qd̄
nec per blanda verba moyſi nec p
flagella dn̄i potuit emolliri. Exodi
vi. vij. viij. ix. x. xi.

Filij iſrahel ad credēdū et obediē
dum deo rebelles fuerūt ⁊ ideo ait
de eis dn̄s cerno ꝙ popul9 iſte dure
ceruicis ſit. Exodi. xxxij.

Nota ꝙ plures filij iſrahel audiē
tes mandata dn̄i contrarium fecerūt
Judicum. ij.

Hely filios ſuos corripuit ſed nihil
eis ꝓfuit quia leuiter eos increpauit
i. Regum. ij.

Saul neq3 p verba ionathe neq3 p
minas dauid diligendum ipſum da
uid potuit emolliri ſed ipſum ꝑſecu
tus eſt ⁊ cum lancea ipſum voluit oc
cidere. i. Regū. xviij. et. xix.

De nabal dicit ꝙ peſſim9 erat et
malicioſus et vbi belial. i. Re. xxv.

Mittebat dn̄s viris iuda ꝓphetas
predicantes vt ad eum redire debe
rent quos illi audire nolebant ymo
zachariam filiū ioiade increpantem
crudeliter occiderūt. ij. Para. xxiiij.

Ezechias rex iuda miſit nūcios in
vniuerſum iſrahel dicens nolite ob
durare ceruices veſtras ſicut patres
veſtri. Paralipo. xxx.

Beatus ſtephan9 iudeos ardēter
increpans ait duri ceruice et incircū
ci cordib9 vos ſemper eſt ſpiritui ſancto
reſiſtitis. Actuū. vij.

De ebrietate.

Ebrietas multa mala facit nā
noe inebriatus vino denuda
t9 ē in tabnaculo ſuo. Ge. ix.

Loth inebriatus inceſtū cū filiab9
ſuis cōmiſit. Geneſis. xix.

Sedit popul9 comedere et bibere
et ſurrexerunt ludere. Exodi. xxxij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dicit dn̄s ad aarō vinū et om̄ne
qd̄ poteſt inebriare nō bibes tu et fi
lij tui quando intrabis tabernaculū
Leuitici. x. et. xi.

Quicūq; votū fecerit dn̄o a vino
et ab omni qd̄ inebriare poteſt abſti
neat. Nu. vi.

Prīa tēptacio filiorū iſrl̄ ī deſerto
fuit de potu. Exodi. xvij.

Amō in conuiuio abſolō temulētus
occiſus fuit. ij. Regū. xiij.

Benadab rex ſyrie temulēt9 habē
bat ī tabnaculis maximū exercitū et
tn̄ per pueros principū p̄uinciarū
vict9 fuit. iij. Regū. xx.

Videns zepla dominū ſuū regem
iſrahel temulentum occidit eū. iij.
Regū. xvi.

Holofernes bibit mltū vinū ⁊ iu
dith ipm interfecit. Judith. xiij.

Vocauit dn̄s ad planctū et ad fle
tum et ecce gaudiū ⁊ leticia occide
re vitulos iugulare arietes ⁊ bibere
vinū comedam9 ⁊ bibam9 cras mori
emur. Yſaie. xxij.

Tholomeus fecit cōuiuiū ſummo
ſacerdoti et duobus filijs eius ⁊ cū
inebriati eſſent occidit eos. i.
Machabeorū. xvi.
Et ideo nolite inebriari vino apoſto
lus in quo eſt ⁊c̄.

De electione.

Conſilio iethro ſacerdotis ma
dian moyſes elegit iudices
timētes deū et qui oderunt
auariciā. Exodi. xviij.

Precepit dn̄s moyſi vt tolleret. xij
virgas ſm̄ numer̄ filior̄ iſrl̄ ⁊ pone
ret ī tabnaculo. virga autē aarō q̄ e
rat de tribu leui ſequēti die germi
naſſe inuenit ī ſignū diuīe electiōis
Numeri. xvij.

Volens moyſes vlciſci de madiani
tis ait mille viri de ſingulis tribub9
eligentur qui mittentur ad bellum
Numeri. xxxi.

Moyſē elegit deus ad educēdū
filios iſrl̄ de egipto. Exo. iij. Eodē
tp̄e poſt moyſen ioſue ducē p̄pli ele
git vt ītroduceret filios iſrl̄ ī terraȝ
p̄miſſiōis Numeri. xxvij.

Poſt ioſue iudam ducem cōſtituit
Judicū. i.

Saul reuelauit dn̄s ſamueli eligē
dū eſſe in regē. i. Regū. x.

De mādato dn̄i ſpeciali iuit ſamu
el ī bethlehē ⁊ vnxit dauid in regem
iſrl̄. i. Regū. xvi.

Dn̄ ipſe iquit ipſe elegit dauid ſer
uum ſuū. i. Parali. xxviij.

Placuit dn̄o vt me eligēt ſup cūc
tū iſrl̄. Moritur9 dauid dixit maio
rib9 iſrl̄ de filijs meis elegit dn̄s ſa
lomonē vt ſedeāt ī throno regni iſrl̄
i. Parali. xxiiij.

Sūpſit ihehu litteras et miſit ī ſa
mariā ad ſupiores ciuitatis dicēs eligi
te meliorē ⁊ eū qui vob placuerit de
filijs dn̄i vr̄i ⁊ poīte eū ſup ſoliū p̄ris
ſui et pugnate pro domo domini veſ
tri. iiij. Regū. x.

Cōgregati ſūt omnes viri iude et
dixerūt ionathe ex quo frater tu9 iu
das mortu9 eſt vir ſilis ei nō ē nūc
eligim9 te hodie p̄ eo nob eſſe prīci
pē et ducē. i. Macha. ix.

Vocauit ihūs diſcipulos ſuos et e
legit ex eis. xij. ap̄los quos vocauit
Luce. vi. Math. x.

Poſt aſcenſionē dn̄i diſcipuli du
os ſtatuerūt ioſeph et mathiā et dix
erūt tu dn̄e q̄ noſcis corda oīȝ oſten
de quē elegeris ex hijs. Actuum. i

Sermo quē dixerūt ap̄li placuit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ōmni multitudini et elegerūt ſtephã
num virū plenū fide et ſpiritu ſanc
to et philippum. Actuū. vi.

Miniſtrantib9 diſcipulis dño et
ieiunantib9 illis dixit illis ſpirit9 ſã
ctus ſegregate michi barnabã ⁊ pau
lum ad opus ad qđ aſſumpſi eos.
Actuum. xiij.

De fide.

Credidit abraham deo qui ei
difficilem rem pmiſerat ⁊ re
putatū eſt ei ad iuſticiã Ge
neſis. xv.

Moyſes dño credidit viꝫ ad aq̃s
cōtradictionis ſed ibi aliquantulum
dubitauit. Numeri. xx.

Dixit ionathas armigero ſuo nō
eſt difficile deo in multis ſaluare vel
in paucis et poſtea victoriã habuit
i. Regū. xiiij.

Magnã fidem habuit dauid qui
contra goliam pugnaturus dixit tu
venis ad me cū gladio et haſta ego
autem venio ad te cum funda et lapi
de in nomine dñi. ij. Regū. xvij.

Dixit ioſaphat rex iuda exercitui
ſuo ad pugnam congregate credite
domino deo veſtro ⁊ ſecuri eritis ij.
Paralipo. xx.

Eſdras ſcriba p magnã viã iter9
et periculoſã noluit conductū a rege
petere ſed cōuertit ſe ad oracionem
et ieiunium. Eſdre. viij.

Videns neemias edificantib9 picula
imminere dixit de9 veſter pugbit p
nobis et nos ipſi faciemus opus.
Neemie. iiij.

Maxime fidei vbū dixerūt ſocij
daniel ad nabuchodonoſor deus no
ſter quē colimus nos pt eripere de
camino ignis et de manu tua libera
re. Danielis. iij.

Iudas ſocijs ſuis timētib9 dixit fa
cile ē multos cōcludere i manu pau
corū et nō ē dra in cōſpectu dei an i
multis an i paucis liberare quia nō
in multitudine exercit9 victoria bel
li ſed de celo fortitudo ē i. Mac. iij.

Nota de fide ſuſãne. Danielis. iij.

Itē de eleazar q̃ noluit comedere
carnes porcinas. ij. Machabe. vi.

Itē de matre cum ſeptem filijs. ij.
Machabeorū. vij.

zacharie dixit ãgel9 q̃a ñ credidiſti
verbis meis eris tacens et nō pote
ris loqui quouſqꝫ hec fient. Luce. i.

Eliſabeth beatã vgīnē et mrē; ihū
mariã ſalutãdo cōmēdauit dicēs bñ
que credidiſti. Luce. i.

Nota de fide triū regū. Mat. ij

Cōmēdat a dño fides centurionis
qui dixit dñe nō ſū dign9 ⁊ ſequitur
q xps dixit non inueni tantam fidē
in iſrahel. Math. viij. et Luce. vij.

Multū pt valere fides ppria ſi tm̄
valuit fides aliena paralitico videns
ēni fidē illorū qui eū depoſuerant an
illum dixit remittuntur tibi pctã tua
et ſtatim ſanat9 ē. Luce. v. Mat. ix

Petrus ãbulãs ſup vndas maris
videns ventū validū timuit et ideo dñs
arguit eū dicēs modice fidei q̃re du
bitaſti. Mathei. xiiij.

Cōmendat a dño fides mulieris
chananee qñ dixit o mulier magna
eſt fides tua. Mathei. xv. Mar. vij

Itē de fide magdalene. Luce. vij.

Nota de infidelitate thome apli
Johãnis. xx.

Quidã vir de ãtate liſtris q̃ nūqꝫ
ãbulauerat audiuit paulū pdicãtē
paul9 aūt vidēs q fidē haberet dix
it ei ſurge ſup pedes tuos rectos ⁊c.
Actuum. xiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De infidelitate ergã primũ.

Joſeph dño ſuo fidel' fuit q̃n tũ ad vxorẽ quia noluit eã tãgere ſed ipſa falſe infamauit eũ. Geneſis. xxxix.

Itẽ in conſilio quod dedit ei et in miniſterio quo ſeruiebat. Ge. xli.

Raab meretrix fideliter egit cum exploratorib9 quos miſerat ioſue. Joſue. ij.

Joſue etiã fideliter egit cũ gabaonitis licet eũ fefelliſſent ipſe tamen pacta et iuramenta ſeruabat. Joſue ix. et. x.

Fideliter indicauit ionathas dauid irã pr̃is ſui et eũ corã ſaul rege excuſauit et cõfortauit quãtũ potuit primo. Regũ. xix.

Magna fidelitas fuit licet indiſcreta q̃ armiger ſaul vidẽs dñm ſuum mortuum noluit vltra viuere ſed irruens ſuper gladium ſeipſum occidit i. Regum. xxxi.

Vrias ethe9 noluit eſſe i delicijs q̃diu dñs ſuus Joab cum exercitu laborabat vt patet. ij. Regũ. xi.

Inſtante captiuitate ciuitatis rabba quã obſidebat ioab miſit ad dauid vt veniret et illã caperet vt domino ſuo non ſibi honor aſcriberetur. ij. Regũ. xij.

Cũ ſurgeret dauid a facie abſolon dixit ei ethai viuit dñs quia in quocũq3 loco dñe mi fueris rex ſiue in morte ſiue in vita ibi et erit ſeruus tuus. ij. Regũ. xv.

Cũ ſepararetur omnis iſrahel a facie dauid ſecutus eſt eũ ſiba viri aũt iuda adheſerunt regi ſuo ſicut conſtãtes et fideles. ij. Regũ. xx.

Tres robuſtiſſimi viri fideliter defenderũt dauid contra philiſthm pugnantem et attulerũt ei de ciſterna bethlehem aquã quã cũ magno deſiderio petiuit. Parali. xi.

Valde fideliter egit ioiada pontifex cum ioas filius ioram rc. Sed ipſe male recognouit poſtea. ij. Parali. xxiiij.

Ozias ſũmus pontifex ⁊ alij ſacerdotes fideliter laborauerunt ad cuſtodiendum depoſita viduarũ et pupillorum. ij. Machabe. iij.

De fletu.

Fleuit agar ab yſmahele filio ſuo ſecedẽs nec voluit videre principiũ morientis. Ge. xxi.

Eiulatu magno fleuit eſau vt benedictionẽ patris haberet. Ge. xxvij.

Omnis multitudo videns occubuiſſe aaron fleuit ſup eũ. xxx. diebus Numerõ. xx.

Filij iſrahel fleuerũt moyſen mortuũ. xxx. diebus. Deutro. xxxiiij.

Angelus dñi venit ad locum flentiũ et improperauit filijs iſrahel beneficia que a deo acceperãt ⁊ peccata que cõmiſerãt et ipſi eleuauerũt vocem et fleuerũt. Judicũ. ij.

Pugnauerũt filij iſrl' contra beniamin et fleuerũt corã dño. Judi. xx.

Et poſt victoriã iterũ fleuerũt ꝓpẽ deſtructionẽ fratrũ ſuorũ. Judi. xxi.

Orauit dñm ãna ꝓ filio flens largiter. i. Regum. i.

Dauid et ionathas oſculãtes ſe inuicem fleuerũt. i. Regũ. xx.

Videns dauid ciuitatẽ ſicelech eſſe ſuccenſam ⁊ homines inde captiuos ductos planxerunt ipſe ⁊ populus qui cũ ipſo erant vſq3 dum deficerent

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lacrime in eis·i·Regū·xxx·

Fleuit dauid p̄ īfirmo filio quo̊ mortuo flere ceſſauit·ij·Regum·xij

Fleuit rex ezechias fletu magno orās dn̄m ꝓpter mortē quā vidit ſibi īminere·iiij·Regum·xx·

Cū audiſſʒ iozias rex iuda cōmi naciones ſcriptas in libro legis dn̄i ꝓpter peccata ſcidit veſtimenta ſua cum fletu et multū deo placuit·iiij·Regum·xxij·

Cū audiſſet neemias mirabilem ſtatū iheruſalem fleuit diebus multis et ieiunabat et orabat ante deū Neemie·i·

Legētre eſdra verba legis diſtincte ꝛ apte ad intelligēdū fleuit oīs populus·Neemie·viij·

Moram faciente thobia iuniorē quia non rediret fleuit mater eius·Thobie·v·

Cū expoſuiſſʒ achior omnia que dixerat holoferni omnis populus lamentacione cōmuni deo preces effuderunt·Judith·vi·

Factus eſt fletus ꝛ vlulatus magnus·Jbidem·vij·

Jtem fleuit iudith ad lectum holofernis·Judith·xij·

Mardocheus audiēs iniquā ſētēciā latā cōtra iudeos ſcidit veſtimēta ſua et eiulatu magno clamās animi ſui amaritudinē oſtēdebat ꝛ apd̉ iudeos ꝛ oēm ꝓuīciā ad quā illa iniqua ſētēcia ꝑuenerat planct9 ingēs erat·Heſter·iiij·

Spiritus iob flebat pro miſerijs ꝓprijs et verſa eſt in luctum citara mea et organum meum in vocē flencium Job·xxx·

Itē p̄ miſerijs alienis dicēs flebā q̄ndā ſup eo qui afflict9 erat et cōpaciebāt anima mea pauperi·Job·xxx

Dauid frequēter fleuit ſicut ipſe in ſuis pſalmis atteſtat i mltis locis

Yſaias vidēs afflictionē populi ſui dicebat diſcedite a me q̄ a amare flebo nō cōſolami·Yſaie·xxij·

Neemias·ix·ait ego plorās ꝛ oculus meus deducens aquā·ꝛ ſequit̉ multi autē gemitus mei et cor meum merens·

Daniel q̊ꝫ ait·Ego daniel lugebam diebus trium ebdomodarum panē deſiderabilē nō cōmedi·

Suſanna flens ſuſpexit in celū exaudiuit eam dn̄s·Danielis·xiij·

Antiochus fecit cedēm omniū hominum in iheruſalem et factus eſt planctus magnus in iſrahel omnis maritus aſſumpſit lamentum et que ſedebāt in thoro maritali lugebant·i Machabeorū·i·

Planxit omnis iſrahel plāctu magno pro morte mathathie·i·Machabeorū·ij·

Fleuerunt omnes de iſrl̉ ſup iudam machabeum fletu magno ꝛ lugebāt dies multos et dixerunt quō cecidit potēs qui ſaluū fecit iſrl̉·i·Machabeorū·ix·

Cōtriſtat9 animo āthioch9 ꝓpter iniquam mortem onye et flexus ad miſericordiam lacrīas fudit recordatus defuncti ſobrietatē ꝛ modeſtiā·ij Machabeorū·iiij·

Magdalena ter legit̉ fleuiſſe primo p̄ pcās ſuis·Luce·vij·Secūdo p̄ morte frīs·Johis·xi·Tercio p̄ morte dn̄i·Johis·xx·

Saluator ter legitur lacrimas effudiſſe ſuper lazarum mortuum·Johannis·xi·

Sup ciuitatem iheruſalē·Luce·xxi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In paſſione ad hebreos .v. Unde
preces cum clamore valido et lacri
mis offerens.

Petrus poſt trinā negacionē dn̄i
fleuit amare. Luce .xxij.

Criſtū ad mortē euntem ſequebat
turba multa que plangebant eū et
lamentabantur. Luce .xxiij.

Paulus cum lacrimis dn̄o ſeruie
bat ait et fratrib9 vos ſcitis quomō
per omne tempus vobiſcum fui ſerui
ens deo cū omni humilitate et lacri
mis multis. Actuū .xx.

Itē cum lacrimis primum ammo
nebat dicens per trienniū nocte ac
die non ceſſaui cum multis lacrimis
monens vnūquemqꝫ veſtrū ⁊ ſequitē
magnus fletus factus eſt omnium.
Actuum .xx.

Item philippen̄ .iij. Multi enī am
bulant quos ſepe dicebam vobis et
nūc dico flens inimicos crucis criſti.
Cum veniſſet petrus iterum aſcēde
rūt omnes vidue flentes et oſtēden
tes tunicas .ꝛc̄. Actuū .ix.

De graciarum actione.

Obtenta de inimicis mirabili
victoria venerunt ad moyſen
principes filiorum iſrahel di
centes ꝙ nullus de ſuis in bello re
manſit et ideo donaria magna obtu
lerunt dn̄o. Nui .xxxi.

Poſt victoriā ſiſare habitā barach
et delbora cecinerunt. Judicū .v.

Audiens dauid reuelacionē factā
nathan ꝓphete de regni ſui duracio
ne humiliter grās egit .ij. Regū .vij.

Multū eſt dn̄s laudandus quo
niam dat populo bonū principem vel
prelatum iuxta illud. Bn̄dictus d9
qui dedit dauid filium ſapientiſſimū

ſuper hunc populum .iij. Regū .i.

Judas machabe9 et populus ihe
roſolimorum ſcripſerunt ariſtobolo
dicentes de magnis periculis libera
ti a deo magnifice gracias agim9 ip
ſi. Mathei .i.

Quādo xp̄s voluit aliqd̄ op9 grāe
deficere frequenter legitur in celum
reſpexiſſe ⁊ gracias egiſſe patet i pa
nū multiplicacione. Mathei .xiij.
Luce .ix. Marci .vi. et Johānis .vi.

Itē in lazari reſuſcitacione Jo .xi.

Itē in eucariſtie inſtitucione Ma
thei .xxvi. Luce .xxij.

Unus illoꝝ .x. lepreſoꝝ ad māda
tum domini mūdatus regreſſus grā
as egit. Luce .xvij.

Gracias agebat paulus pro ſua cō
uerſione dicens grās ago deo meo
qui me confortauit in xp̄o quia pri9
fui blaſphemus et perſecutor et contu
melioſus ſed miſericordiam dei con
ſecutus ſum .i. ad Thimotheū .i.

Itē pro ſua et alioꝝ victorioſa cō
uerſacione dicens grās deo qui ſemꝑ
triumphat nos in xp̄o ihū. Item pro
beneficijs fratribus collatis. Roma
noꝝ .i. dicēs primū quidē grās ago
deo meo pro omnibus vobis quia fi
des veſtra annūciatꝰ in vniuerſo mū
do. Item pro conſolacione quā gra
ciarum actionē poſſumus deo retri
buere pro vobis in omni gaudio quo
gaudemus .i. Thimo .iij.

Item gracias in omnibus admone
bat. Epheſeos .ij. dicens grās agētes
ſemper pro omnibus .ꝛc̄.

De gratitudine.

Cum abraham percuſſiſſet qua
tuor reges et omnē ſubſtanciā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cor̄ū redūxiſſet rex ſodomor̄ū egreſ
ſus ē in occurſū ei9 et oīa obtulit ei
exceptis ſolis aīab9 Vbi nōndū ē ꝙ
licȝ abrahā oblata reſpuerit tn̄ bene
voluit ꝙ ſocij ſui ptem de preda ha
berent tamꝗ̄ ſuffragijs eor̄ū non in
gratus. Geneſis. xiiij.
Poſtꝗ̄ iacob ſeruierat labā auun
culo ſuo multis annis dixit ei laban
Nūqd frater meus es gtis ſeruies
michi. Geneſis. xxix.
Cū liberaſſet gedeon iſrl̄ de ini
micis dixerūt oēs ad eū domiare nr̄i
tu ⁊ fili9 tuus quia liberaſti nos de
manu madian. Judicū. viij.
Dixit dauid ad abyathar cui9 pa
ter ipm dauid diligebat mane mecū
ne timeas ſi qs q̄ſierit aīam tuā que
ret ⁊ meā. i. Regū. xxij.
Propter amorē ionathe filij ſaul i
quiſiuit dauid ſi aliqs eſſet ſupſtes
de genere eius et cōſtituit miphibo
ſeth filiū ionathe cōuiuā mēſe ſue. ij
Regū. ix.
Heſter regia gr̄a fuit mardocheo
nutritori ſuo vt ptȝ. Heſter. ij. et. iiij
Paulus prompte et grate recog
nouit graciam diuinam ſibi collatam di
cens ad galathas. iiij. Sicut ange
lum dei recepiſtis me et ſi fieri po
tuiſſet oculos vr̄os eruiſſetis et dediſ
ſetis michi.

De gula.

Gula primū pcc̄m fuit et ince
pit in primo parente Gen̄. iij.
Eſau ꝓ lente frā ſuo primoge
nita ſua vēdidit. Gen̄. xxv.
Flagrabat populus iſrl̄ deſiderio
carniū ſedēs et flens dicēs qs dabit
nob carnes ad veſcendū. Nu. xi.
Pria teptacio i deſerto filiorū iſrl̄
fuit de potu. Exodi. xvij. Secūda
de abo. ibidē. xvi.
In epulis ſūt hoīes audaces et lo
q̄ces vt patȝ iudicū. ix. vbi iter epu
las ⁊ pocula maledicebāt abymelech
Epulantibus philiſteis fregit ſamp
ſon ipſorū domū ⁊ cecidit ſuper eos
Judicū. xvi.
Solebant filij heli ſacerdotis car
nes crudas ab offerētib9 accipe vt
eas ſibi laua9 ꝑpararēt. i. Regū. ij.
Comedit ionathas cōtra phibicionē
ſaul pr̄is ſui modicum de melle eu;
occidiſſet ſi populus nō accurriſſ;. i
Regū. xiiij.
Comederūt ⁊ ſaturati ſūt et impi
guati ⁊ habūdauerūt delicijs in boi
tate magna te autē ad iracūdiā ꝓuo
cauerūt. Neemie. ix.
Amō a cōuiuio regie heſter let9 ē
egreſſus i c̄ſtino autē cū. iiij. filijs pa
tibulo ē affix9. Heſter. vij.
Job mlt̄a mala nouerat in cōuiui
is cōtigiſſe vn̄ ꝓ filijs epulātib9 con
ſurgēs diluculo offerebat holocau
ſta p ſingulos dies. Job. i.
Criſtū pr̄o de gula dyabol9 tēp
tauit dicēs. Si fili9 dei es dic vt la
pides iſti panes fiāt. Mathei. iiij.
Marci. i. Luce. iiij.
Cōtra edaces et comeſtionib9 va
cantes valet exemplū de diuite qui
epulabatur quotidie ſplēdide quō
poſtea i ligua ſpecialiter fuit crucia
tus. Luce. xvi.
Poſt ſplēdidas et pingues refec
ciones non poſſunt bn̄ homines ora
cionibus et vigilijs vacare. Vn̄ diſci
puli xpiſti poſt cenam nec vna ho
ra poterant vigilare. Mathei. xxvi
Marci. xiiij. Luce. xxij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De homicidio.

Homicidium caym primo cõmiſit qđ deus grauiter puniuit cum tamen non eſſet in lege ſcripta prohibitum. Geneſis .iiij.

Occidit caym abel. Moyſes egipcium. Exodi .ij.

Dauid golyam .i. Regũ .xvij.

Joab abner .ij. Regũ .iij. et hoc doloſe fecit.

Herodes iohãnẽ baptiſtã. Math .xiiij. Marci .vi.

Petrus ananiã. Act .v. ꝓpt̃ mẽdaciũ

Homicida reputat̃ mortu9 in aĩa Ideo dicebat rebecca timẽs vt eſau occideret iacob. Cur priuabor vtroq; filio vno die ſcz vno in anima alio in corpore. Geneſis .xxvij

Si zebee ⁊ ſalmana fratres gedeonis nõ occidiſſent nequaq̃ poſtea ab eodẽ fuiſſent occiſi. Judicum .viij.

Abymelech occidit fr̃es ſuos ſeptem vt ſolus regnaret ſed tamẽ ipſe modico tp̃e dominatus fuit et multa mala ſuſtinuit. Judicũ .vij. ⁊ .viij.

Nota ſacerdos abymelech dauid fugientem confortauit ſaul eum cũ multis ſacerdotib9 mulierib9 et paruulis occidit .i. Regũ .xxij.

Occidi fecit dauid adoleſcentẽ q̃ dixit ſe ſaul occidiſſe .ij. Regũ .i.

Joab occidit abner in vltiõnẽ fratris ſui azahel quem ille occidit .ij. Regum .iij.

Fecit dauid vriã occidi ꝓpter qđ dñs eũ grauit̃ puniuit .ij. Re .xi.

Tantus horror fuit effundere humanũ ſanguinem q; licet dauid optimus erat tamen dñs noluit q; ipſe templũ edificaret .ij. Regũ .vij.

Quãuis ioab miles ꝓbus fuerãt et dño ſuo valde fidelis tamen quia duos viros ꝓdicioſe occidit fecit eũ eciã ſalomon occidi licet teneret cornu altaris .iij. Regũ .ij.

Jeſabel fecit naboth iniuſte occidi et nõ cauſa dei .iij. Regũ .xxi.

Duo p̃ſbiteri qui volebãt ſuſãnã morti tradere iudicio danielis conuicti a populo ſũt occiſi. Danielis .xiij.

Occidit triphon ionathan ⁊ duos filios eius cũ tamen recepiſſz a ſymone centum talenta argenti pro eorũ liberacione .i. Macha .xiij.

De hoſpitalitate.

Abraham angelos celebriter recepit hoſpicio et q̃ peregrinis neceſſaria videbãt̃ fecit parari. Geneſis .xviij.

Loth ãgelos trãſeuntes homines putãs obnixe ad hoſpiciũ inuitauit ⁊ neceſſaria miniſtrauit et cõtra inſultantes vt potuit defendit. Geneſis .xix

Labã fr̃ẽ abrahe cũ filio ſuo venientem gratãter hoſpicio ſuſcepit vñ dixit preparaui domũ et hoſpiciũ camelis Ingredẽ cur foris ſtas. Geneſ .xxiiij.

Prece magna iethro peregrinũ hoſpicio ſuſcepit. Exodi .ij. Et poſtea ipſe et filij eius ⁊ nepotes eius honorifice p ip̃m magnificati fuerũt Moyſes. Deutro .x. dixit de9 amat peregrinũ et dat ei victũ et veſtitũ ergo et vos peregrinos amate quia ⁊ vos aduene fuiſtis in terra egipti.

Helyas mulieris filium apud quẽ hoſpitabat̃ a morte ſuſcitauit .iij. Regum .xvij.

Idẽ habetur in legenda de ſancto germano epiſcopo qui poſt cenã iuſſit vt oſſa ſuper pellem ante matrem ipſi vituli ponant quo facto vitulus ſurgit et comedit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Mulieri ſunamiti filiũ non habẽti
heliſeus apud eam hoſpitatur et ei
filium impetrabat ⁊ a morte ſuſcita
bat iiij. Regũ. iiij.

Bonus hoſpitalari9 erat iob qui
dixit foris nõ mãſit peregrin9 oſtiuȝ
meũ viatorí patuit. Job. xxxi.

Ambulãs p mundum iheſus xp̄s
nõ habuit vbi caput ſuũ reclinaret.
Mathei. viij.

Marthã vero ſpiritualẽ hoſpitiũ
legit habuiſſe. Luce. x.

Cũ ſaluator miſit diſcipulos ad
p̄dicãdũ in illis ſe ipm recipi aſſerit.
Mathei. x. et. Luce. x.

Dicẽs q̃ vos recipit me recipit q̃
vos audit me audit q̃ vos ſpernit
me ſpernit. zacheus xp̄m gaudens
hoſpicio recepit ⁊ xp̄us eum magis
gaudere fecit dicẽs. Hodie huic do
mui ſalus fcã eſt. Luce. xix.

Exẽplo duorũ diſcipulorũ q̃ dñm
in ſpecie peregrini ſecũ ad hoſpicium
venire coegerũt patȝ ſm gregoriũ ꝙ
pegrini nõ ſolũ vocãdi ſȝ etiã cõpellẽ
di ſũt ire ad hoſpiciũ. Luce. xxiiij.

Apoſtoli mlťi hoſpitabãt ĩ domi
b9 artificũ ⁊ hoim mediocrũ vñ legi
tur de petro. Actuũ. viij.

Hic hoſpitat apud ſymonẽ quẽ
dã coriariũ.

Item paulus. Actuum. xviij. ꝙ
ipſe manebat apud aquilam et priſ
cillam qui artifices quidam erant.
obnixe et inſtanter deprecata eſt lid
da purpurea paulum et ſocios ei9
vt manerent in domo eius vñ. Actu
um. xv. dicitur. Coegit nos inter
cetera ad que ſpecialiter inducit pau
lus hebreos. Ad hebreos. xiij.

Hoſpitalitatẽ nolite obliuiſci per
hanc quidã homines angelis placue
rũt hoſpicio receptis.

De humilitate.

Humilitatis cõmẽdacio patet
ex hoc ꝙ dixit angel9 ad a
gar. Geneſis. xvi. Reuertere
ad dñaȝ tuã ⁊ humiliare ſb manu illi9

Humiliter loq̄bat abrahã dicẽs lo
q̄r ad dñȝ cũ ſim puluis ⁊ cinis.
Geneſis. xviij.

Quãqȝ excuſauit ſe moyſes ãte
ꝙ vellet ducatũ populi recipere nec
acq̄euit donec ducatum intellexit.
Exodi. iij. et iiij.

Gedeon ãgelo ſibi dicẽte vade in
hac fortitudĩe tua liberab filios tuos
iſrł reſpõdit ecce familia ĩfirma eſt
in manaſſe ⁊ ego minim9 ſum in domo
pr̃is. Judicũ. vi.

Filij effrai iurgãtes cũ gedeonẽ
fugati fuerũt p ei9 manſuetudinẽ et
humilẽ reſpõſionẽ. Judicũ. viij.

Humilitatẽ p̄tẽdebat ſaul ĩ ope et
ſermõe anteꝙ ĩ regẽ eẽt vnctus ſciȝ
qñ q̄rebat aſinas pr̃is ſui ⁊ qñ excu
ſabat ſe apd̃ ſamuelẽ domi ſe abſcõ
derat dũ elcus erat Regũ. ix. ⁊. x.

Et poſtea dcm ẽ ei Regũ. xv.
Nõne cũ puus eẽs fcũs es caput in
tribub9 iſrł.

Dauid licȝ p ſamuelẽ vnct9 eẽt in
regẽ tñ de mandato patris victuali
a fratrib9 portabat exiſtẽtib9 ĩ plio
i. Regũ. xvij.

Item dauid humiliauit ſe coraȝ
ſaul quando debuit fieri gener ei9
i. Regũ xviij.

Item coram ſeruo ſuo ſemey filio
audiens ꝙ malediceret ei ſecundo
Regũ. xvi.

Itē cō cum dñō quādo ſaltabat
ante archam. ij. Regū. vi.

Itē quando nunciauit ei nathan
perpetuitatem regni. ij. Regum. vij.

Et in multis alijs locis vt quādo
deus eū ꝓpter peccata corripuit et
puniuit. ij. Regū. xxiiij.

Miphibozeth a ſeruo ſuo inique
accuſatus et iniuſte exhereditat9 hu
militer reſpondit. ij. Regū. ix.

Achab rex iſrahel ſceleratiſſimus
audiēs penā ſibi ꝓ criminib9 inſligē
dā eo q ſanguinē innocentē fuderat
humiliatus eſt coram deo ꝓpter qđ
deus penam ſibi minorauit. i. Re
gum. xxi.

Princeps ille qui helyā humiliter
deprecatus eſt nō eſt ab igne cōſump
tus ſicut duo priores fuerūt. iiij. Re
gum. i.

Semeyas ꝓphetā dixit ad roboā
et ad principes ei9 hec dicit dñs vos
reliquiſtis me ⁊ ego reliqui vos ī ma
nu ſeſac qui conſternati dixerunt iuſ
tus eſt dñs. Cumq; vidiſſ; domin9
q humiliati eſſent dixit ad ſemeyā
quia humiliati ſūt cauſa mei non di
ſperdam illos. ij. Para. xij.

Humiliatus ē ezechias rex poſtq̄
eleuatū fuit cor eius in aduentu nū
ciorū ei9 regis babilonis et ideo nō
venit ira dei ſup illos. ij. Para. xxxij

Audiētes filij iſrahel perſonā holo
fernis tribulacionem hominibus im
ponentem humiliauerūt illi aīas ſu
as deo. Judith. iiij.

Heſter regina corp9 ſuū humilia
uit ieiunijs et orans inter cetera di
xit tu ſcis dñe quia abhominor ſig
ſuperbie. Heſter. xiiij.

Beata maria ab āgelo ſalutata nō
reginā vel dñam ſe noiauit ſed reſpō
dendo ancillam ſe nominauit. Lu. i.

Item non miſit pro eliſabeth ſed
humiliter iuit ad illam Et in cantico
ſuo magnificat ait reſpexit humili
tatem ancille ſue. Criſtus in humili lo
co poſitus ſcilicet ī preſepio ab humi
li regina natus. Luce. ij.

Itē cum eſſ; ānorum xij. remāſit in
iheruſalem in templo ſed querētib9
eum parentibus cum eis deſcendit ⁊
erat ſubditus illis. Luce. ij.

Item a Johāne baptiſta baptiſmū
humiliter recepit veniēs ad eum nō
mittēs pro eo. Mathei. iij.

Item diſcipulos humiles elegit.
Mathei. iiij.

Et cū illis humiliter conuerſatus
humilitatem ſeruare docuit dicens di
ſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis
corde. Mathei. xi.

Querētib9 diſcipulis quis eorum
videretur eſſe maior in regno celorū
reſpōdit quicumq; ſe humiliauerit ſi
cut paruulus iſte hic maior eſt in re
gno celoꝝ. Mathei. xviij

Ad fugiēdam iactanciam et humi
litatem ſectāda; de ſuperbo phariſeo
et humili publicano parabolam in
duxit. Luce. xviij.

Ipſe vero ſe filiū hoīs noīauit nō
filiū dei cum tñ vtrūq; in ſe habuit.
Mathei. xxvi. Marci. xi. Lu. xix.

Itē ipſe circuiēs ciuitates et caſtel
la iuit. Quādo vero vectura vti vo
luit humili aſello inſedit. Mat. xxi

Itē paſſurus diſcipulorum pedes
lauit. Johānis. xiij.

In paſſione ſeipſum humiliauit fa
ctus obediēs vſq; ad mortem crucis
qđ inter genera mortis viliſſimum
erat. Philippenſes. ij.

Ubi notari poteſt ꝙ hoīes ſupbi ⁊
mundi amatores circa ſeptē verſari
ſolent et appetere quibꝰ cōſtat xp̄m
caruiſſe ī cruce ſcꝫ terrenā affluenciā
mundanā ſapienciā· carnalē leticiā
populorū famā. turbam famulorū.
deiectionē inimicorū· et vniuerſitatē
amicorum. xp̄s iſtꝰ autē in cruce fuit
pauperrimꝰ quia veſtibꝰ denudatꝰ
Johannis ·xix.

Cōtra primū ſtultus et inſipiens
reputatus. Unde cōtra primū verbū
crucem portātibꝰ ſtulticia eſt. Con
tra ſecundū ligatus et flagellatus·
Cōtra terciū; diffamator et populi
ſeductor appellatus. Cōtra quartū;
famulis caruit quia diſcipuli eo re
licto fugierūt. vn̄ pſal· factus ſum ſi
cut homo ſine adiutorio Cōtra quītū
in cruce victꝰ quodāmodo quia occi
ſus eſt ſcḋm carnē. Cōtra ſextum ibi
eciā amicos nō habuit pſalmiſta· E
longaſti a me amicū et ꝓximū· Hu
milis fuit iohannes baptiſta q̄ licet ita
ſanctꝰ eſſet ꝙ crederetur xp̄s dixit tn̄
ſe nō eſſe xp̄m neqꝫ heliā neqꝫ ꝓphe
tā ſed vocē clamātis in deſerto aſſe
ruit Jo. primo.

Humilis magdalena frequenter
legitur ſecus pedes dn̄i poſuiſſe et la
crimis eos lauaſſe ⁊ crinibꝰ terſiſſe
Luce. vij. et. Johis. xij.

De informacione filiorū.

Audiēs iacob ſompnia ioſeph
increpauit eū ne forte cōtra
eū ſuorū fratrū īuidiā ſuſcita
ret. Geneſis. xxxvij.

Itē negligēcias filiorū arguebat
audiens ꝙ alimēta ī egipto vēderētur
Geneſis. xlij.

Precepit dn̄s moyſi vt filij iſrl
docerent filios ſuos ea q̄ ipſi viderunt.
Deutronomij. iiij.

Cōtumax filius et ꝓteruꝰ et cōſi
lio parentum cōtempnens obedire p̄
cipitur a moyſe p̄ populū lapidari.
Deutronomij. xxi·

Heli ſacerdos male corripuit fili
os ſuos ⁊ ideo tn̄ ipſe ꝙ ipſi ſūt a dn̄o
grauiter puniti. i. Regum. iij·

Adonias filius aggit male fuit a
patre ſuo dauid correptus ⁊ ideo in
ſupbiā elatus regnare voluit ſꝫ tandē
a fratre regnāte occiſus fuit. iij.
Regum. i.

Appropiquās ad mortē dauid di
ligēter filiū ſuū ſalomonē īſtruxit. iij.
Regū. ij. i. Parali. xxviij.

Thobias ſenior filiū ſuū ab īfācia
timere deū docuit ⁊ ab oī pccō abſti
nere ⁊ mlīer ̄ alia ſicut patꝫ Thobi. iiij

Parētes ſare vxoris thobie iunio
ris docuerūt eā honorare ⁊ diligē ma
ritū. regē familiā. gubnare domū. ⁊ ſe
ipā irrephēſibilē cuſtodire Thob. viij

Parētes ſuſāne cū eēnt iuſti erudi
erūt eā ſcḋm legē moyſi Daniel. xiij

Cum mathatias morti appropiq̄
ret filios ſuos ſalubriter inſtruxit et
contra impios inimicos animauit. i.
Machabeorum. ij.

Sup modū mater mirabil̄ ſeptē
filios parētes materna voce hortaba
tur ⁊ cōfortabat ſcḋo. Macha. vij.

De imortalitate anime·

Immortalitas anime patet
ex hoc ꝙ dicitur de abrahā
ꝙ congregatus eſt ad popu
lum ſuum vbi innuitur ꝙ in alio ſecu
lo haberet populū ſcꝫ hoīes q̄ bn̄ vix
erant; Geneſis. xxv;

Simile habet de ysaac appositus est populo suo. Geñ. l. xxxv.

Et eciam de iacob. Geñ.

Ex verbis que dixit thobias icre pans ꝓpinquoꝝ stulticiã ptz mani feste q̄ anima viuat post sepacionē eius de corpe filij et q̄ sanctoꝝ scim⁹ et vitam illam expectam⁹ quã de⁹ datur⁹ est hijs qui fidem habent in illum. Thobie. ij.

Et postea in oroñe dixit dñe ẜm voluntatē tuã fac mecū et p̄cipe ĩ pa ce recipe spm̄ meū. Thobie. iij.

Salomon in fine ecclesiastici ait reu̇tatur puluis in terrã suã et spiri tus redeat ad dñm qui dedit illum Ecclesiastici. xi.

Nota de septē filijs cū matre sua ij. Machabeoꝝ. vij.

Itē in hoc maifeste apparet in diui te epulante et lazaro quoꝝ vnus in penis scilicz diues et alter in requie viuere pbant. Luce. xvi.

Item hoc apparet in beato stepha no qui ait dñe accipe spiritum meū Actuum. vij.

Itē per apl̄m. ij. Chorintheoꝝ. v dicentē scim⁹ q̄ si terrestris domus nostra soluat q̄ habemus a deo nõ manu factam sed eternam in celis.

Item philippen. i. Cupio dissolui et esse cum cristo.

Item romanoꝝ. vi. Infelix ego ho mo quis me sepabit de carcere mun di hui⁹. Iacob credēs filiū suū ioseph mortuū ait descēdã ad filiū meū lu gēs in infernū. Genesis. xxxvij.

De thore et cōplicibus ei⁹ dicit. Nũi. xvi. Descēderūt viui ad infernū aperto humo et perierūt de medio multitudinis per q̄d patet q̄ ibi vi uunt ẜm aias ex vbis illis sapie. ij.

Talia dixerunt qui peccauerunt p q̄d ostenditur q̄ tam boni q̄ꝫ mali vi uant in alio seculo.

De nabuchodonosor dicit ysaie. xiiij ex quo dormisti scilicet in morte nõ ascendit qui succidat nos infernus subtus te conturbatus est in occursū aduentus tui et multa alia que ibi ponuntur per que ipsam animã os tenditur descendisse.

Itē nota de eleazar. ij. Macha. vi. Qui ait si in p̄senti tpe a supplicijs hoĩz eripiar sed man⁹ omnipotentis dei nec viu⁹ nec defunct⁹ effugiã. xp̄s monens discipulos ait.

Nolite timere eum qui occidit corp⁹ aiam autē nõ potest occidere.

Et sequitur timete eū qui postq̄ oc ciderit corp⁹ habet potestatē animã mittere in ichemã. Mathei. x.

De ingratitudine.

Prepositus pincernaꝝ pha raonis succedētibus prospe ris ioseph interpretis sui ob litus est. Genesis. xl.

Valiter et fideliter seruiuit iacob laban sꝫ ille eū sepius fallere nitebat Genesis. xxxi.

Vidēs popul⁹ isrl̄ q̄ moram faceret moyses dixerunt ad aarõ fac nobis deos et fecit ei vitulū aureū. Exodi. xxxij.

Angel⁹ dñi im̄ p̄perauit filijs isrl̄ beneficia dei eis collata non obliuis ci et tamen illi ruperant fedus ita vt transgrederent mandata domini Iudicum. ij.

Multa beneficia receperat saul a dauid et tñ multis modis ad occidē dū eum laborauit. i. Regū. xviij.

Reddiderūt filij amon contumeli
am pro honore quando vituperaue
runt nūcios dauid quos miſerat ad
conſulendum regē eoꝝ ſup patris in
teritu. ij. Regū. xij.

Ingrati fuerūt dauid et ioab fide
litati vrie quoꝝ vnꝰ ſcilicꝫ dauid lit
tras mortis eiꝰ ſcripſit. i. Regū. xi.
et alter fideliter exe cutus eſt.

Poſtquā dauid filio ſuo abſolon
ſuper fratricidio ſuo pepercit ſurrex
it ipſe abſolon ꝛ patrē de regno.
fugauit. ij. Regū. xv.

Sublimauit deus ierobοam in re
gnū ſupeꝛ quatuor tribus et ille ſta
tim populū traxit a cultu dei. iij. Re
gum. xi.

Helyſeus multa bona fecit regi
iſrahel et totī populo iſrahel ꝓpter
cui miſſū q̄ que erat in terra precepit
rex caput eius āputari ſed deꝰ aliter
ordinauit. iiij. Regū. v.

Non eſt recordatus ioab rex iuda
miſericordie quam fecerat ſecū iona
tha pōtifex ſed zachariam filiū eius
occidit quia eum arguebat ꝙ dn̄m
reliquiſſꝫ. ij. Paralipo. xxiiij.

Amaſias rex iuda diuino factꝰ au
xilio vicerat ydumeos et filios ſeyr
et poſtea manu ferens deos eorum
adorauit eos. vn̄ miſſus ad eū ꝓphe
ta dixit cur adoraſti deos. ij. Pa. xxv

Multi bonitate principū ꝛ hono
re eis collato abuſi ſunt in ſupbiam.
Heſter. iij.

Conquerit̄ deus de populo iu
deorum yſay. i.

Enutriui et exultaui et ipſe ſpre
uerūt me. Et ſubdit eos eē beſtias
minus gratos dicens bos cognouit
poſſeſſorē ſuū azinus preſepe domi
ni ſui iſrahel autē me non cognouit

de meretricum de manibꝰ anthio cenaꝝ
et poſtea demetrꝰ alienauit ſe a io
natha et non retribuit ei ſm̄ benefi
cia que ſibi fecerat i. Macha. xi.

De decem leproſis a domino mū
datis vnus tm̄ ū regreſſus ē q̄ gra
cias egit. Lu. xvij.

De intencione.

Occidit cayn abel. Ge. xiiij.
Dauid golīā vt patet de ho
micidio. i. Regum. xvij.

Abrahaꝫ riſit in promiſſione filij ꝛ
eciam zara riſit ſed riſus abrahe cō
mendatus fuit zare vero repꝛehēſus
Geneſis. xvij. et. xviij.

Dixerunt pharao Exodi. ix. et. x.
Saul. ij. Regum capi. xxvi.
Manaſſes. ij. Para. xxxiij.
Judas ſcarioth. Mat. xxvi.

Peccauimꝰ quilibet peccauit ſed
īteciōes eoꝝ fuerunt valde diuerſe
Similia v̄ba dixit moyſes ī raphi
dim q̄ndo populus pecijt aquā ad
bibendum. Exodi. xvij.

Et aquas contradictionis. Nu.
xx. Sꝫ prima vice non heſitauit ſed
ſecunda dubitauit vt patet ibidem.

Filij ruben et gaad et dimidia tri
bꝰ manaſſe edificauerunt altare do
mino ſed longe alia ītencione q̄ cre
diderunt alij filij iſrahel. Joſue. xxij

Commendauit dominus intenci
onem et voluntatem dauid quā ha
buit ad edificandum templum licet
noluerit per eum templum edifica
ri. ij. Regum vij.

Miſit dauid pro vria non vt req
eſceret ſed vt peccatum quod cū vx
ore ipſius cōmiſerat facilius occultaret
ij. Re. xi. Ornauit ſe iudith nō libidine ſed vt po
pulum liberaret. Judich. decimo.

Miſit ionathas et liberauit regē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quod mardocheus nolebāt aman
adorare nō ex iobediētia hoc feciſ ſʒ
quia nolebat diuinū honorē homini
mortali adhibere. Heſter. iij.
Dixit herodes ad magos vt cum
puerū ihm inueniēt ꝗ redirēt ⁊ nū
ciarēt ei ꝗ et ipe veniens adoraret
eū; ſed et ipe lōge aliud intēdebat
Mathei. ij.
Signāter addit dñs ſētēcie ⁊ intē
ciōnē quā debet quiſq₃ habere bona
faciēdo vel mala fugiēdo. Luce. viij.
Mathei. v Beati eritis cū maledix
erīt. Itē mathei x. q̄uiq₃ potū aq̄ de
derit i noīe meo nō pdet mercedē.
Itē oīs q̄ reliq̄rit patrē aut mrē; ⁊c̄
Elemoſinā dare orare ieiunare prece
pit dñs nō ꝓpter honorē fieri ne cō
ūgat tñ bona ꝗ̄ praua īteācone cor
rūpi. Mathei. vi.
Quidā xpm ſequebāt vt eū ne
quirēt obſeruarēt. Luce. xiiij.
Alij vt de paīb9 māducarēt Jo. xi
Alij vt ſanarētur. Alij vt eternali
ter ſaluarētur. Johannis. vi.
De inuidia.

Inuidia dyaboli intrauit in
orbem terrarū quia vidit ho
minē in ſtatu felici eſſe ⁊ ad
illum poſſe aſcendere locum vnde ce
ciderat ipe. Vnde temptauit eum ⁊
vicit. Geneſis. ij.
Inuidia cayn abel occidit quia vi
dit ei9 munera accepta eſſe deo et
ſua non. Geneſis. iiij.
Rachel ſterilis ſororī fecūnde in
uidit. Geneſis. xxx.
Vñ apparet ꝗ inuidia ꝓpinquis ⁊
parentib9 non pcit.
Fratres ioſeph inuidebāt videntes
ꝗ a patre plus oībus amaretur.
Geneſis. xxxvij.
Maria ⁊ aarō locuti ſūt cōtra mo
yſen frēm eoꝝ ⁊ per eū honorē mag
nū habebāt. Nūi. xij.
Percuſſo philiſteo cātabāt mulie
res ſaul percuſſit mille ⁊ dauid decem
milia vñ iratus eſt ſaul ex inuidiā ⁊
ſermo ille diſpliauit ſibi. i. Regū. xviij
Vidēs achitofel ꝗ nō fcm̄ fuerat
ſcḋm conſilium ſuū ſed ſcḋm conſiliū cuſi
abiens in domū ſuā ſuſpendio ſe in
terijt. ij. Regū. xvij.
Daniel oēs principes ⁊ ſatrapas
ſuperabat vñ ipi occaſionē cōtra eū
querebant. Daniel. vi.
Alchimius videns caritatē iude et
nichanoris ad inuicē venit ad deme
triū et dixit de nichanore ꝗ rebus a
lienis aſſentiret iudā q₃ regni ſucceſſo
rē deſtinaſſ₃. ij. Macha. xiiij.
De baptiſmo xpi fuit inuidia īter
diſcipulos xpi ⁊ iohis dicētes ꝗ oēs
p9 xp₃ irēt ⁊ dixit ill' iohēs ī hoc gau
diū meū impletū eſt. Johis. iij.
Ad tantū ipſi principes ſacerdotū
ꝓuperūt inuidiam ꝗ legitur Ma
thei. xxvij. quod ſciebat pylatus ꝗ
per inuidiam tradidiſſent xpm ad
crucifigendum.
De ira dei.

Sicut dicit beatus auguſtinū
lix. de ciuitate dei deus ſcḋm ſa
cras ſcripturas iraſcit nec tñ
vlla paſſione turbatur hoc verbum
vindicte vſurpatur affectus nō illi9
turbulentus effectus. ſed ideo vtit
ſcriptura hoc verbo et ſimilibus vt
terreat ſuperbientes excitet negligē
tes. exerceat querentes. et alliciat i
telligentes.
Miſiſti iram tuam dicit de egipcijs
Exodi. xv.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Moyſes orauit dn̄m dn̄e cur iraſcit furor tuus ſup populū tuū. Exodi. Triceſimoſecundo.

Itē flagrabat popul9 deſiderio carniū. Nu. xxi. Et ſequit̄ et iratus eſt furor domini valde

Occaſiōe ſedicōis chore dixerunt moyſes et aaron ad dn̄m fortiſſime deus ſpiritu nunquid vno peccante cōtra ōnes ira tua deſeuiet. Nu. xvi Nota ibidem qđ ſequitur de ira dei fornicat9 eſt populus cū filiab9 moab. Et ſequitur iratus dn̄s dixit ad moyſen tolle cunctos principes populi et ſuſpende eos cōtra ſolem vt auertatur furor meus ab iſrahel Nu. xxv.

Iratus eſt cōtra moyſē ad aquās cōtradictionis Deutro. i

Cauete ait moyſes ne forte decipiatur cor veſtrū ⁊ recedatis a dn̄o ⁊ ſequitur Iratuſq; dn̄s claudit celum Deutro. xi.

Iratus eſt dn̄s ſuper filios iſrahel propter achar q̄ tulit de anathemate Joſue. vij. Irat9 ē etiā q̄a numerare fecit populū rex dauid. ij. Re. xxiiij

Iratus etiam dn̄s ſalomoni q̄a auerſa ē mēs ei9 a dn̄o et colebat ydola. iij. Regum i. Per ydolatriam ⁊ et auguria irritauerunt dn̄m filij iſrahel iiij. Regum. i.

Propheta Ieu. dixit ioſaphat regi iuda impio prebes auxilium et hijs q̄ oderunt deum amicicia iūgeris et id circo irā dei merebaris ſed quia bona opa inuenta ſunt in te. ij. Pa. xix

Ezechias rex iuda beneficia que a dn̄o acceperat non retribuit et ideo facta eſt ira dei contra eum ſecundo Parā. xxxij.

Comederunt et ſaturati ſunt ⁊ impinguati ſūt et delicijs habundauerūt in ebrietate ſua magna prouocauerūt te ad iracundiā Neemie. ix.

Archaxerſis rex gētilis ait omnia ſm legem dei fiant ne forte exurgat ira dei in regno regis et filiorum ei9 Eſdre. vij. Dixit dn̄s ad elyphad themaniten iratus ē furor me9 i te et i inimicos tuos qui nō eſtis locuti rectū corā me. Job. xlij. Irat9 ē dn̄s cōtra ſuū neq̄ et tradidit eū tortoribus Mat. xxv Qui credit in filiū dei habet vitā eternam. qui autem non credit non videbit deum ſed ira dei ſuper eum manet. Joh. iij. Multum ē timenda ira dei que in die iudicij oſtendetur. Apocalipſis. vi.

Reges et principes terre dicēt cadite ſuper nos montes et abſcondite nos a facie ſedentis in throno et ab ira agni.

De ira boni homi ńs.

Ira propter bonū zelū eſt cōmendanda vnde. Exodi. xi. Et cū moyſes loqueretur pharaoni ⁊ ille noluit audire exiuit a pharaone iratus nimis. Precepit moyſes filijs iſrahel vt de manna null9 relinqueret vſq; de mane q̄ nō audierūt eū. Et iratus ē moyſes cōtra eos Exodi. xvi. Reuerſus a dn̄o moyſes cū appropinquaret ad caſtra vidit vitulū aureū ⁊ choros ⁊ irat9 ē valde. ⁊ proiecit tabulas teſtamēti ⁊ fregit quas ei dn̄s dederat. Exo. xxxij.

Cū quereret moyſes hircū qui oblatus eſt pro peccato exuſtū reperit iratuſq; ē et cōtra eleazar et ythamar ait cur non comedetis Leui. x.

Videns moyſes rebellionem chore ⁊ cōpliciū ſuor̄ irat9 valde ait ad dn̄m ne reſpicias ſacrificia eor̄ Nu. xvi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Conſiderans ionathas maliciam et
iram patris ſui ſaul cōtra dauid ſur
rexit a menſa iratus ⁊ non cōmedit
panē illo die .i. Regū. xx.
Audita parabola nathā dauid ira
tus indignacione cōtra hoīem illum
dixit viuit deus qm̄ fili9 mortis eſt
qui hec fecit. ij. Regū. xij.
Heliſeus iratus fuit cōtra ioas re
gē iſrl̄ eo ꝙ nō percuſſerit terrā ſagit
ta quīquies aut ſexies vt totā ſiriā
deſtrueret .iiij. Regū. xiij.
Audiēs neemias clamorē populi
ꝓpter vſuras quas exigebāt optīa
tes iratus eſt nimis. Neemie. v.
Audita ꝗrimoīa heſter ꝙ amā oēs
iudeos occidē parabat aſſuerus rex
ſurrexit irat9 de loco cōuiuij. Heſ. vij
De ira mali hoīs.
Ira mali hominis fugienda
eſt quia ſemper viciosa eſt.
Iratus cayn eo ꝙ munera
fratris ſui accepta eſſent occidit eū
Geneſis .iiij.
Audiēs ſaul poſt victoriā dauid
cōmēdari irat9 eſt ⁊ diſplicuit ſmo
in oculis eius .i. Regū. xviij.
Cū excuſaſſz ionathas dauid apd
patrē ſuū ſaul irat9 ſaul dixit ad eū
filij mulieris virū vltro rapientis .i.
Regū. xx.
Venit achab rex iſrl̄ in domū ſuā
indignās ⁊ frendēs ſup qd̄ locutus
naboth ſciz ꝙ nollz vineā ſibi cōcede
re de cōſilio iezabel iuſſit eū lapida
ri. iij. Regū. xxi.
Poſt ſalubre cōſiliū heliſei iratus
naamā receſſit. iiij. Regū. v.
Separauit amaſias exercitū effrai
ym qui venerat ad eū pro eo ſcz ꝙ
malus erat nec voluit ꝙ ſecū ad bel
lum veniret ac illi vehementer irati
cōtra iudā reuerſi ſūt in regionē ſuā.
ij. Parali. xxv.
Ozias rex iuda iratus ſacerdotib9
ipm̄ arguentib9 minabatur eiſdē. ij.
Paralipominon. xxvi.
Cū reuerſus eſſet ſenacherib fugi
ens a iudea iratus mlt̄os iudeos
occidit Thobie .i.
Dicente thobia de hedo balāte vi
des ne forte furtiu9 ſit vxorē ei irata
reſpondit manifeſta ē vana ſpes tua
Thobie .ij.
Cū audiſſz holofernēs ꝙ filij iſrl̄
prepararent ſe ad reſiſtendum ſibi
furore nimio exarſit in iracundiam
magnam. Judicum. v.
Cū dixiſſet achior magnam potē
ciam deī iſrl̄ irati ſunt magnates ho
lofernis et cogitauerunt ipm̄ inter
ficere. Judith. v.
Jheremia p̄dicante veritatē irati ſūt
pn̄cipes iuda et miſerunt eū in car
cerem Jheremie. xxxviij.
De ydolatria.
Videns popul9 iſrahel ꝙ mo
ram faceret moyſes in mōte
dixit ad aaron fac nobis de
os qui p̄cedāt nos. Exodi. xxxij.
Fornicatus eſt popul9 iſrl̄ cū fili
abus moab q̄ duxerūt eos ad ſacri
ficia deoꝝ ſuoꝝ. Numeri. xxv.
Mortuo ioſue filij iſrl̄ ſeruierūt
baalim et aſtaroth. Judicū. ij.
Cū ſenex factus eēt ſalomō ſeqbat̄
deos alienos cōcubinarū ſuarū ⁊ adora
uit eos vt pater. iij. Regū. xi.
Jheroboā fecit duos vitulos aure
os ⁊ dixit ecce dij tui iſrl̄ q̄ deduxe
runt te de terra egipti. iij. Re. xij.
Achab rex ſeruiuit baal et adora
uit eum. iij. Regū. xvi.
Edificauerūt viri de iuda aras et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſtatuas et lucos ſuper omnem collem
excelſum et ſubtus omnem arborem
frondoſam. iiij. Re. xiij.
Tranſlatis filijs iſrahel in aſſirios
collate ſunt diuerſe gentes in ciuita
te ſamaria et vnaqueque fecit deum ſu
um. iiij. Re. xvij.
Sennacherib rex aſſiriorum cum in tem
plo adoraret deum ſuum duo filij e
ius percuſſerunt eum gladio. iiij Re. xix
Manaſſes rex iuda erexit aras
baal et adorauerunt omnem miliciam
celi. iiij. Re. xxi
Nabuchodonoſor fecit ſtatuam au
ream et precepit vt omnes adorarent
eam. Danielis. iij.
Darius rex perſarum precepit vt nul
lus aliquid peteret infra tres di
es nec a deo nec ab homine niſi ab e
o. Danielis. vi.
Erat draco ſolum in babilone quod rex et
alij quotidie adorabant et cum daniel
hoc ſubuertiſſet ipſi babilonij draco
nem adorauerunt. Danielis. xiiij.
Anthiochus iuſſit edificari aras et
templa. Machabeorum. i.
De iactancia.

Gaal filius obeth dicebat ſoci
is ſuis quis eſt abymaleth et
que eſt ſichem vt ſeruiamus
ei vtinam daret aliquis populum iſtum
ſub manu mea. Iudi. ix.
Sampſon leonem in heremis lacera
uit nec tamen tantam probitatem iu
dicauit. Iudi. xiiij.
Golyad philiſteus exprobrabat
iſrahel. i. Re. xvij.
Adonias filius dauid et agith ele
uabatur dicens ego regnabo et parum
durabit regnum meum. iij. Re. i.
Benadab rex ſirie miſit regi iſra
hel dicens hec faciant michi dij et hec
addant ſi ſuffecerit puluis ſamarie pu
gillis omnis populi qui ſequitur me
iij. Regum. xx.
Rapſaces ex parte regis aſſiriorum
ait numquid liberauerunt dij gencium
terram ſuam et vos de manu regis aſſ
iriorum. iiij. Re. xviij.
Holofernes dixit ad achior cum per
cuſſerimus omnes quaſi hominem v
num tunc et ipſe cum illis gladijs aſſi
riorum interibis. Judith. vi.
Aman conuocauit amicos ſuos et expo
ſuit illis magnitudinem ſuam. Heſter. v.
Heliu dixit multa verba iactanci
e. Job. xxxij.
Oſtendam vobis ſapienciam meam
Nabuchodonoſor dixit tribus ſocijs
danielis qui noluerunt ſtatuam eius
adorare quis eſt deus qui poſſit eos
de manu mea liberare. Danielis. iij
Deambulans in aula babilonis na
buchodonoſor ait nonne hec babilon
ciuitas quam edificaui in domum regni
in robore fortitudinis mee et in gloria
decoris mei. Dani. iiij.
Audiuit ſeron quod congregauit iudas
eccleſiam fidelium et ait faciam mihi no
men et debellabo iudam ſed contrarium
accidit. i. Mach. iij.
Demetrius filius demetrij miſit
ad ionatham dicens deſcende ad nos
in campum et agrediemur illic inuicem quia
mecum eſt virtus bellorum et victori
a et diſce quis ſum ego ſed tamen ma
le accidit ei. i. Mach. x.
Nichanor contra iudam pugnatu
rus vocauit negociatores promittens
ſe pro vno talento nonaginta manci
pia iudeorum. i. Macha. iij.
Interrogauit quoque iudeos ſi eſt
potens in celo qui imperauit agi diem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſabbatoꝝ ⁊ reſpōdētib9 illis eſt dn̄s potēs in celo q̄ iuſſit agi ſeptimum diē qui ait Et ego potēs ſū ſup terram q̄ impero ſumi arma et negociam implere. ij. Machabeoꝝ. xv.

Rex anthiochus dixit ſe iheroſolimā venturū et eam congeriem ſepulchri iudeoꝝ facturū ſed aliter euenit. ij. Machabeoꝝ. ix.

Petrus magiſtro audacter ait et ſi omnes ſcandalizati fuerīt nō tn̄ te negabo ſed tamen aliter ei accidit. Mathei. xxvij.

Iactātes et de ſe mencientes dyabolū imitantur qui cum xpo omnia regna mundi oſtenderet ait omnia michi iſta tradita ſunt ⁊ cui volo do illa. Luce. iiij.

Cōtra iactantes ⁊ arrogantes inducit dn̄s parabolā pharuſei dicētis nō ſum ſicut ceteri. Luce. xviij.

Dixerūt iudei ceco nato et illuiātō in pc̄cās natus es totus ⁊ tamē tu doces nos. Johis. ix.

Pylatus dixit neſcis q̄a ptātem habeo crucifigere te Johis. xix.

De iudicijs bonis ſiue malis

Cauſam quā neſcit iudex diligēter inueſtigare debet. Job. xxix.

Dixit dn̄s de9 ad abrahā deſcēdā ⁊ videbo vtꝝ ſodoīte clamorē q̄ venit ad me opere cōpleuerīt Gen̄. xviij

Deſcēdiſſe etiāz legiē vt videret ciuitatem quā edificauerīt filij adam licet ipm̄ nichil lateret. Gen̄. xi.

Iniuſte p̄cepit iudas thamar nurū ſuam cōburi. Gen̄. xxxviij.

Dn̄s egipti ꝓpter crudele verbū vxoris ioſeph miſit in carcerem. Geneſis. xxxix

Minoria ꝑ minores maioꝛa per maiores iudices debent diffiniri iuxta illud qd̄ conſuluit ihetro moyſi Exodi. xviij.

Filij ſamuelis iudices iſrahel declinauerūt poſt auariciā acceperūtqꝫ munera et peruerterunt iudicia. i. Regum. ij.

Dauid etiā iniuſte tulit ſētēciā cōtra miphiboſeth abſētē ad verbū ſibe exenia offerentis. ij. Regū. xvi.

Salomō recte iudicauit duas meretrices ꝑ filio occiſo. iij. Regū. iij.

Conſtituit ioſaphat rex iuda pn̄cipes terre p̄cipiens eis videte quid faciatis nō hominis ſed dei iudiciū exercetis ⁊ qd̄cūqꝫ iudicaueritis i vos redūdabit. ij. Parali. xix.

De diuitib9 iſrl̄ dixit. Yſaias. i.

Pn̄cipes tui infideles ſocij furum omnes diligunt munera et ſequūtur retribuciones pupillo non iudicant et cauſa vidue non ingredit ad illos

Quāuis rex darius perſarū rex ſciret danielem innocentem tamen ad inſtāciā ſatrapaꝝ miſit eū in lacum leonum Danielis. xiiij.

Simile accidit. Danielis. iij. vbi miſit tres pueros in fornacem.

Diſcrete examinauit daniel duos ſenes qui cōtra ſuſannā falſū tulerūt teſtimonium et illos morti condēpnauit. Danielis. xiij.

Cū accuſaretur ipe menelaus in iudicio coram ipo anthiocho pro pecunia quā ꝓmiſit abſolutus fuit ⁊ accuſatores ſuos iniqua morte condēpnauit. ij. Machabeoꝝ. iiij.

Dixit nichodem9 phariſeis nūqd lex noſtra iudicat hominē niſi prius audierit ab ipſo et cognouerit quid faciat. Johannis. vij.

Nequiſſimum fuit iudiciū pylati q̄ barrabam latronem homicidam ſe dicioſum dimiſit dn̄m iheſū xp̄m mor ti cōdempnauit. Mat. xxvij.

Cū paulus eiciſſet demoniū de puella phitoniſſa accuſatus fuit a do mino illius quib⁹ ipſa queſtū diuinā do prebebat magiſtratus autem ſe cit paulū et ſylam virgis cedi et in carcerem mitti. Actuum. xv.

Judeis paulū accuſantibus dixit gallio ſi eſſet iniquū aliqd̄ aut faci nus peſſimū recte vos ſuſtinere. Si vero queſtiones ſunt de lege veſtra voſipſi videritis. Actuum. xviij.

Princeps ſacerdotū iuſſit percuti os pauli tūc ait paulus percuciet te de⁹ paries dealbate ꝛ tu ſedēs iudicas me de lege ſm̄ legē cōtra legē iubes percuti. Act. xxiij.

Dixit feſtus preſes nō eſt conſue tudo romanis dampnare aliquē ho minem prius q̄ꝫ is qui accuſatus eſt ante preſentes accuſatores locum de fendendi habeat. Act. xxv.

Nota quicqd̄ hic de iudicio poni tur de iuſticia accipi poteſt.

De iuramento

Dixit abymalech ad abrahām dn̄s tecum eſt in vniuerſis q̄ agis iura ergo michi ne mic hi noceas dixitqꝫ abraham ego iura bo. Gene. xxi.

Jacob et laban inierunt fedus et iurauit iacob per timorē patris ſui yſaac. Gene. xxxi.

Moyſes iurauit qꝫ habitaret cum iethro et accepit ſephoram filiam ei⁹ in vxorem. Exo. ij.

Pepigit ionathas fedus cū domo dauid et iurauerunt ambo primo.

Regum. xx.

Flente dauid pro filio ſuo abſolon dixit ioab ſurge et procede et allo quens ſatis fac ſeruis tuis. iuro enī tibi per deū qꝫ ſi non exieris nec v n⁹ qdem remāſurus ſit tecum primo. Re. xix.

Jurauit dauid berſabee matri ſa lomonis qꝫ ipſe ſalomō regnaret p⁹ ipſū. iij. Re. i.

Salomō audita peticione matris pro adonia iurauit p deū dicens hec faciat deus ꝛ hec addat qꝛ cōtra ai mam ſuā locutus eſt adonias verbū hoc. iij. Re. ij.

Benedab rex ſyrie indignatus ad reſponſionē achab ait hec faciet mic hi de⁹ ꝛ hoc addidit ſi ſuffecerit pul uis ſamarie pugillis omnis populi q̄ ſequit̄ me. iij Regum. xx.

Simile iuramentum fecit iſrahel qꝫ helyam prophetam occideret ter cio. Regum. xix.

Nabuchodonoſor iurauit qꝫ defē deret ſe. Judith. i.

Rex anthiochus filius anthiochi miſit ad iudeos pacem facere cum ill et cepit ciciꝰ iuramentum primo. Machabe. vi.

Petrus dicentib⁹ ſibi et tu ex illis es cepit iurare qꝫ nō nouit hominem Mat. xxvi.

De iuſticiā.

Abrahā volens ſeparī a loth nepote ſuo dedit ei opcionē vtꝫ quā partē vellet eligerē Gene. xiij.

Adducto agag rege amalech corā ſamuel ait ei ſamuel ſicut fecit gladi us tuus mres abſqꝫ liberis ſic abſqꝫ liberis erit mater tua. ij. Re. xv.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dixit dauid ad ſaul qui eū iniuſte
perſequebātur dn̄s retribuet vnicui
ꝗ ſm iuſticiā ſuam. i. Re. xxvi.

Cōſtituit dauid et quaſi pro lege
habitum eſt ꝙ equa erit pars deſcē
dentis ad prelium et ad ſarcinas re
manentis. i. Re. xxx.

Precepto aſſueri ſuſpenſus ē amā
in eodē patibulo quod mardocheo
parauerat et hoſtes iudeorū eodem
die a iudeis ocaſi ſunt. Heſter. vi. et
vij. Iubente dario rege qui danielē
accuſauerūt in lacum leonum in quo
ipſe fuerat miſſi ſūt. Dani. xiij.

Fecit popul9 duobus preſbiteris
ſicut ipſi contra ſuſannam feciſſe vole
bant. Danielis. xiij.

Anthioch9 ſicut ipē alios male p
cuſſit ita ipſe peſſime periuit9 in x
ij. Machabeo. ix.

Nota hic de ſeruo nequā quomo
do punitus fuit quia noluit miſereri
conſeruo ſuo. Mat. xviij

De luxuriā.

Luxuria cauſa fuit diluuij pre
cipua. Gene. vi.

Nota quāta mala euenerūt
pro ardenti amore ſichen filij emor q
dinam filiam iacob violenter oppreſ
ſit. Gene. xxxiiij.

Luxurioſi luxuriā quoqꝫ in alijs de
teſtantur vt patet de iuda qui dixit
de thamar producite eam vt cōbura
tur et tamē ipſemet licet neſciens im
pregnauerat eam. Gene. xxxviij.

Iudicum. xx. legitur ꝙ viginti quiqꝫ
milia hoim ꝓpter luxuriā mortui ſūt

Dauid cum berſabee adulteriū cō
miſit et poſtea vriam virum ei9 occi
dit. ij. Regum. xi.

Amō filius dauid thamar ſororē
ſuam oppreſſit propter qd poſtea oc
ciſ9 fuerat ab abſolōe i conuiuio. ij. Re
xiij. Nota de ſodomitis de filiab9 loth
Ge. xix. Deteſtabile luxuriā cōmiſit
abſolō cū cōcubinis patris ſui et ideo p9
occaſus ē. ij. Regum. xvi.

Adamauit ſalomō mulieres alie
nas et deprauatū ē cor ei9 per eas
et adorauit deos alienos. iij. Re. xi

Dixit āgelus thobie iuniori in eos
qui cōiugium ita ſuſcipiunt vt deum
a ſe excludant qui ſui libidini vacāt
demon habet poteſtatem ſuper eos
Thobie. vi.

Quid ergo adulteris et fornicato
rib9 qui nil aliud intendunt niſi vt
ſuam fedam expleant libidinem.

Cor holoferni cōcuſſum eſt pul
chritudine iudith et ardebat in cōcu
piſcenciam eius. Iudith. xii.

Duo ſenes arſerunt in cōcupiſcen
ciam ſuſanne et poſtea male interie
runt. Danielis. xiij.

Tēpore anthiochi templum luxu
ria et cōmeſſacionib9 erat plenum et
ſcortancium cū meretricib9. ij. Mac
habeorum. vi.

Herodes occaſione herodiadis quā
contra legē duxit iohannē baptiſtā
decollauit. Mat. xiiij. et. marci. vi.

Inter illos qui ad cenam magnam
vocati ſunt excuſauit ſe ille q vxorē
duxit et ideo noluit venire. Lu. xiiij

Ex q̄ patet ꝙ ad cenā eternā venire
ñ poſſunt q̄ nimis libidini vacant

Iſtud exemplū de filio ꝓdigo mul
tum debet cōmouere homines ad ca
uendum a luxuriā quia propter
hoc multa mala incurrūt vt patet ſu
pra. Lu. xv.

De maledictione dei.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Serpẽtis primo maledictꝰ ẽ a deo. Geneſis. iij.

Poſtea terra ad penã homi nis vnde dicitur maledicta terra in ope tuo. Geneſis. iij.

Cayn poſt mortẽ fratris ſibi dic tũ ẽ maledictus eris ſup terrã ⁊ maledic tus eris Geneſis. iiij.

Sacerdotibus ait dñs maledicti maledicẽtibus vobis.

Ficꝰ habẽs folia ſine fructu a dño ma ledicta ẽ ⁊ ſtatim aruit Mathei. xxi

Dañ. ix. ait in orõe ſtillauit ſuper nos maledictio et deteſtacio qđ de peccatoribꝰ intelligẽdũ eſt. qbꝰ dice tur ite maledicti in ignẽ Math. xxv

De maledictione hoīs.

Noe maledixit chanaã nepo ti ſuo ꝓpter cham patrẽ eiꝰ qui nuditatẽ ceteris fratribꝰ nũciauit. Geñ. ix.

Et poteſt detractoribꝰ adaptari inter verba bñdictiōis q̄ dixit yſaac iacob filio ſuo ait q̄ maledixerit tibi ſit ille maledictꝰ. Geñ. xxvij.

In leuitico. xx. dicit q̄ maledixerit patri aut matri morietur.

Multas maledictiones poſuit moy ſes in eos qui tranſgrediunt diuina mandata ſibi tradita ſicut dicitur. Deutro. xxvi.

Helyzeꝰ maledixit pueris ſibi illu dentibus et dicentibꝰ aſcend caluę et a duobus vrſis lacerati ſũt. iiij. Regum. ij.

Cũ iudas machabeꝰ obſideret qđ dã pſidiũ illi qui ſupra erant male dicebãt ei. ij. Machabeoꝝ. x.

Saul rex volens perſequi philiſte os ait maledictus qui cõmederit pa nẽ vſq; ad veſperã donec vlciſcar de inimicis meis. i. Regũ. xiiij.

Mali hoīs maledicũt ſicut ſichi mite inter epulas ⁊ pocula maledi cebãt abymalech. Iudicum. ix.

Semei ꝓcedebat egrediẽs ⁊ male dicebat dauid. ij. Regum. xvi. Et mittebat lapides contra eum

Arguebãt iudei paulũ dicẽtes ſum mũ ſacerdotẽ maledicis ſ; ipe excu ſabat ſe dicẽs neſciebã fr̃es q; prīce ps eſt ſacerdotũ. Actuũ. xxiij.

De bonis et malis ſimul.

Tempore noe omnes commu niter mali fuerũt. Omnis q̄p pe caro corruperat viã ſuper terrã. Geneſis. vi.

Noe tñ iuſtus erat. Vnde de eo dixit deꝰ. Te vidi iuſtũ corã me in generacione hac Geneſis. vij.

Et ideo ipe et ſui ſaluati fuerunt

In duabꝰ ciuitatibꝰ ſodomoꝝ nõ fu erũt quatuor iuſti ⁊ per cõſequens multi mali. Geneſis. xviij.

Loth tñ iuſtus īter eos habitauit Geneſis. xix.

Inter oẽs fratres ioſeph nõ erãt niſi duo tñ qui eũ ſaluare cupiebãt ſcz ruben et iudas vnde male ꝓua luerunt contra eũ et vendiderũt eũ Geneſis. xxxvij.

Apparuit dñs moyſi in terra ma diã qñ oues ietro paſcebat Exodi. iij

Moyſes miſit duodecĩ explora tores ad terrã promiſſionis ⁊ inter eos tantũ duo boni erant ſcz ioſue ⁊ caleph. Numeri. xiij.

Sex centa milia hoīm pugnatorũ fuerunt de quibꝰ caleph et ioſue tñ ad terram promiſſionis intrauerunt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nu. xxvi. et. Deutronomij. i.
Samuel inter filios hely peſſimos
ſanctus et innocens fuit. i. Re. ij.
Plures cum abſolon voluerūt re
gnum patris male vſurpare q̄ʒ cum
patre iuſte regnare. ij. Re. xv.
Sub achab rege et ieſahel ei9 vxo
re helyas omnes ceſos ydolatria pu
tabat. iij. Regum. xix.
Sʒ diuinum reſponſum dixit ei re
liqui ſeptem milia virorū quorum ge
nua non ſunt curuata ante baal.
Thobias natus ex tribu neptalim
inter omnes malos qui ydola adora
bāt ipſe ſolus deum orabat. Tho. i.
Mardoche9 ſolus inter alios q̄
amon ſuperbum adorabant ſibi ge
nua non flectebat nec eū adorabat
Heſter. iij.
Job gentilis fuit et tamen ipſe ſo
l9 inter gentiles virtutib9 ꝛ moribus
claruit vt patet. Job per totum.
Cū iuda machabeo non remanſe
runt niſi octingenti viri ꝛ in exercitu
bachidis. xx. et ipſius alchimi prodi
toris erant viginti milia virorum et
duo milia equitum. i. Mach. ix.

De matrimonio

Ut vnus vir tantum vnā vxō
rem habere debeat oſtendit
dominus dicens erunt duo
in carne vna. Geneſis. ij.
Ante diluuiū ſolus lamech legi
tur duas vxores habuiſſe. Gen. iiij.
In archa noe quot viros tot mu
lieres iuſſit dn̄s reſeruari vt vni eſſet
vna coniuncta. Gene. vij.
Sara vxor abrahe ipſi marito obe
diebat et dominum vocabat. Gene.
xviij. et xx.
Ipſe eciam abraham nūq̄ʒ vxori cō
deſcendebat. Gene. xvi.
Propter saraz abrahe vxorem fla
gellauit dn̄s pharaonem. Ge. xij.
Qd̄ cōſenſus requirat ad matri
monium patet per illud. Ge. xxiiij.
Vocemus puellam et queram9 ei9
voluntatē. Ille blaſphem9 puer q̄ i de
ſerto lapidat9 fuit fili9 mulieris de iſra
hel de viro egiptio natus Leui. xxiiij.
Ex qd̄ patet q̄ nō expedit de di
uerſis ritibus copulare q̄ā pueri ex
talib9 nati frequenter inueniunt mali
Secretū qd̄ noluit ſampſon paren
tibus reuelare mulier ab eo extorſit
in dāpnū ipſius. Judicum. xiiij.
Jorā rex iuda fecit malum coram
domino et ambulabat in vijs achab
cuius ſubditur quia filia achab fuit
vxor ei9. iiij. Re. viij.
Ex quo patet q̄ nō ē bonū vxorē
ducere de mala progenie.
Filij trāſmigracionis q̄ filias dux
erunt alienas ſecundum mandatum
dn̄i. ij. Eſdre. ix. dimiſerant eas.
Neemias eciā videns aliquos iu
deos ducentes alienas vxores obiur
gauit et maledixit aliquos eciam de
caluauit. Neemie. xiij.
Sara filia raguelis dicebat in ora
cione ſua virum aūt cum timore tuo
non cum libidine mea cōſenſi ſuſcipe
re. Tho. iij.
Dixit angelus ipſi thobie iuniori
in eos qui ita cōiugium ſuſcipiūt ita
vt deum a ſe repellant ꝛ ſue libidini
vacant habet demonium poteſtatē
Thobie. vi.
Thobias prima nocte qua īduct9
eſt ad vxorem hortatus eſt virginem
dicēs ſara ſurge deprecemur deū ho
die et cras q̄a iſtis trib9 noctib9 deo

tugimut tercia autē trāſacta noctē ē
rim⁹ in nr̄o cōiugio Thobie·viij.

Angel⁹ thobie ait accipe virginē
ad timorem domini et amore filioꝝ
magis ꝙ̄ libidis cauſa ductus·Tho
bie·vi.

Suſanna quia ſeruabat fidem mā
trimonij morti per duos ſenes adiu
dicata per danielem liberata eſt.
Danielis·xiij.

Saluator noſter nupcijs interfui
it ⁊ nouo miraculo eas decorauit.
Johannis·ij.

Herodes male duxit fratris vxorē
q̄ cauſa fuit vt iohannē baptiſtā de
collaret. Mathei·ix. Marci·vi·

Querētib⁹ iudeis ſi licet homini
dimittere vxorē quacū; ex cauſa Reſ
pondit dn̄s quos de⁹ ꝯiūxit hō nō
ſeparet. Mathei·xix.

Inter illos qui ad cenā magnam
vocati ſūt excuſauit ſe vn⁹ dicēs vxo
rē duxi. Luce·xiiij.

Ex quo patet ꝙ nimi⁹ amor mu
lieris vicū retrahit a diuinis.
Paulus·i·ad Chorintheos·vij·ait
mulier poteſtatē corporis ſui nō ha
bet ſed vir et econtra.

De mendacio·

Primum mendacium fuit a
dyabolo per ſerpentem pro
latum. Geneſis·iij.

Vbi dixit mulieri nequaꝙ̄ morie
mini Nūquā mendaciū dicere lic; ⁊
expedit aliquādo vt fecit ſamuel·i
Regum·xvi·dicens·

Ad ymmolādū domino veni hoc
enim facere proponebat ſed tamen
aliud intendebat Mentiti ſunt ſcri
be et phariſei contra criſtum dicen
tes eum eſſe peccatorem mendacem
voracem prohibētem tributa dari ce
ſari gētis ſubuerſorē ſeductorē pō
puli ⁊ turbacū demonia cū ⁊ blaſphe
mū vt pt; in multis locis euāgelij.
Ananias et vxor eius mentiti ſūt pe
tro de p̄cio agri pro quo ambo mor
tui ſunt. Actuū·v.

Athenis quidā de paulo dixerunt
mēciētes ſup eū nouoꝝ demonioꝝ
annūciator videt. Actuū·xvij.

Iheroſolimis eciā quidā iudei inie
cerūt man⁹ in eum dicentes viri iſrl̄
adiuuate hic eſt homo qui aduerſus
ppl̄m et legē et locū iſtū hoies vbi;
docēs inſup et gentiles duxit i tem
plū et violauit locum iſtum ſanctū.
Actuum·xx.

Itē in inſula mithelene videntes
barbari viperā in manu pauli pēdē
tem dicebant vtiq; homicida eſt ho
mo ille. Actuum xxv.

De mira liberalitate.

Raguel et rebecca liberaliter
egerunt cū filio et cum ſeruo
abrahā recipiētes i domū ſuā
Geneſis·xxiiij.

Moyſes defēdebat filias iethro
a paſtorib⁹ q̄ nō ſinebāt eas greges
ſuos adaquare. Exodi·ij.

Audiēs moyſes ꝙ ſocer ſu⁹ iethro
venit et ad eū egreſſus in occurſū ei⁹
multipliciter eū honorauit·Exo·xviij

Filij iſrl̄ mente ꝓmptiſſima ⁊ de
uota obtulerūt liberaliter ad facien
dū opus tabernaculi·Exodi·xxxv.

Vn̄ artifices ad moyſen dixerunt
plus offert popul⁹ ꝙ̄ neceſſariū eſt
Exodi·xxxvi.

Moyſes petiuit a rege edom vt
liceret eis tranſire per terrā ſuā q̄ nō
cōſenſit vt irent per agros ⁊ vineas
nec via regia. Numeri·xx.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Gedeō periuit a viris ſocoth ꝛ phannuel panes pro commilitonib9 fatigatis qui dare renuerunt ideo male accidit eis. Judicum. viij.

Nabal male negauit ſeruis dauid aquam ſibi dare .i. Regum. xxv.

Obtenta dauid victoria de amalechitis donā miſit de preda ſenioribus. Juda proximis ſuis dicens accipite benedictionē de preda hoſtium .i. Re. xxx. Precepit dauid miphiboſet vt comederet panem in menſa ſua ſemper cum eſſet de domo ſaul. ij. Re. ix. fugiente dauid a facie abſolon ſobi machir et berſalai obtulerunt ei9 ꝛ exercitui multa munera. ij. re. xvij.

Regina ſaba multa obtulit ſalomoni et ſalomon dedit ei omnia que peciit ab eo exceptis hijs que vltro obtulerat ei regio munere. iij. Re. x.

Eo tēpore quo regnauit achas in iuda phacee fili9 romelie multos occidit et cepit de viris iuda quidā autē boni viri de iſrahel nudos captiuos veſtierunt et illos qui ambulare non potuerunt impoſuerunt iumentis et duxerunt ad fratres eorum. ij. Para. xxviij.

Redeūtes filij iuda de babilōe obtulerunt ſm̄ vires ſuas ſponte ad edificandum domum dn̄i. Eſdre. ij.

Precepit rex darius vt edificaretur domus dei in iheruſalem et darentur ſupt9 de archa regis. i. Eſdre. vi.

Rex artaxerxes fuit liberalis. i. Eſdre. vi. Neemie. ij.

Neemias populū annona ꝉ alijs ſuptibus non grauauit ſed de ſuis multa bona fecit. Neemie. v.

Thobias omnia que habere poterat captiuis fratrib9 diſtribuebat eſurientes alebat nudos veſtiebat mortuos ſepeliebat. Tho. i

Raguel dedit thobie dimidiā ſubſtāciā ſuam cū ſara filia ſua. Tho. viij

Thobias pater ꝛ filius bene recognouerunt beneficia raphahelis quem hominem putabant vnde mediā partem omnium bonorum ſuorū ei obtulerunt. Thobie. xij.

Rex aſſuerus iuſſit parari cōuiuium pro cōiunctione heſter et nupcijs et requiem vniuerſis prouincijs et dona largitus ē iuxta regalem magnificenciam. Heſter. ij.

Vidēs aſſuerus reginā heſter ait quid vis regina heſter ꝛ que eſt peticio tua eciā ſi dimidium regnū pecieris dabitur tibi. Heſter. v.

Queſiuit eciam quid honoris vel premij conſecutus eſſet mardocheus propter fidem quā erga eum ſeruauerat cūqꝫ ſciret ꝙ nichil oīno mercedis accepit eum fecit magnifice honorari. Heſter. vi

Job pi9 et miſericors de ſe ait. xxix. Tot viduas cōſolatus ſum et pater eram pauperum et merencium conſolator.

Jtē. xxxi. Si comedi buccellam ſol9 et nō comedit pupillus ex ea quia ab infancia creuit miſericordia mecū

Magi obtulerūt de theſauris ſuis aurū thus ꝛ mirrā. Mat. ij.

Magnificus et larg9 eſt deus quia ꝓpter eum temporalia relinquentib9 centuplum reddet et vitam eternam concedet. Mat. xix.

Ex magna miſericordia ꝛ liberalitate xp̄us peccatores recipiebat ad conueſcendum colloquendum et oſculandum de primo et ſecundo. Exemplū de matheo et de zacheo. Lu. xix Mat. ix. Luce. v.

De illis publicanis et peccatoribus qui appropinquabant vt viderent il lum. Luce. xv.

De tercio exēplo de maria magda lena q̄ oſculabat pedes dn̄i Luce vij

Item de iuda. Mathei. xxvi.

Item liberalitas dn̄i oſtendit in hoc ꝙ dedit turbis ī deſerto mādu care. Mathei. xv.

Zacheus dimidiū bonoꝝ ſuoꝝ de dit pauperib⁹. Luce. xix.

Duo minuta que obtulit paupcu la in gazophilaciū preferuntur donis diuitū Luce. xxi.

Miſericors ⁊ liberabilis fuit dn̄s petro lacrimāti. Luce. xxij.

Magdalene. Luce. vij.

Latroni in cruce. Luce. xxiij.

Magna miſericordia et liberali tas fuit in dn̄o q̄ omne debitū ſeruo dimiſit. Mathei. xviij.

Ioſeph q̄ cognominatus eſt barſa bas agnū ſuū vendidit et p̄ciū ante pedes apl'oꝝ poſuit. Actuū. iiij.

Lidda purpurea paulū ⁊ ſocios ei⁹ ī domo ſua manē coegit. Actuū. xv.

Publius p̄nceps inſule mithelene ad quā paulus fracta naui appliau it eū ⁊ ſocios ſuos triduo liberaliter exhibuit ⁊ paul⁹ patrē ei⁹ a febrib⁹ ſanauit. Actuū. xxviij.

Paul⁹ ꝓ ſeruo philemoīs ſcripſit ei dicens ſi habes me ſocium ſuſcipe illum ſicut me ſi autē aliquid nocuit tibi hoc michi imputa.

De miraculis.

Creacio vniuerſi primum mi raculū fuit. Geneſis. i.

Tempore diluuij ſuacuit de⁹ noe et qui cū eo erant in archa cete ros deleuit. Geneſis. vij.

Deus linguas volenciū turrim vſq ad celū conſtruere confudit et diui ſit. Geneſis. xi.

Arietē mirabiliter oſtendit abrahe qn̄ volebat filiū ymolare. Geī. xxij.

Multa miracula fecit de⁹ ꝑ moy ſen vt patet ꝑ totū Exodum.

Multa eciā miracula oſtēdit de us filijs iſrl' egredientib⁹ de egipto qn̄ diuiſit eis mare rubeū in quo eci am pharaonē et exercitū ſuū demer ſit qn̄ dedit eis eciā colūpnā nubis ꝑ diē et colūpnā ignis per noctē et qn̄ oſtendit eis lignū moyſi per qd aque amare dulcorate ſunt vt patet in Exodo.

Item pluit illis manna ad mandu cādū aquā ad bibendū de petra.

Itē ipis mu: murātibus carnes eis dedit licet in malum eoꝝ. Vbi nota ꝑt ꝙ miracula non ſūt ſēp ſigna di uine dilectionis ꝓpter ſedicionē tho re mlta miracula cōtigerūt Numeri xvi. et. xvij.

Percuſſit dn̄s filios iſrl' ſerpenti b⁹ igneis q̄ inſpiciētes ſpentē eneū a moyſe erectū curabāt. Numeri. xxi

Adduxit filios iſrl' de⁹ per deſer tū quadraginta annis et nō ſūt attri ta veſtimēta eoꝝ nec calceamēta ve tuſtate cōſūpta. Deutro. xxix.

Obediuit de⁹ ioſuē dicēti ſol cō̄ gabaō ne mouearis et ſteat ſol ſpa cio vni⁹ diei ī vno loco. Ioſue. x.

Poſt ſeptimū circuitū filioꝝ iſrl' muri iericho corruerūt. Ioſue. vi.

Per archā dn̄i a philiſteis captā miracula multa fca ſūt. i. Regū. v.

Magnū miraculū fuit ꝙ goliam exptū ⁊ armatū dauid iuuenis et in exptus ꝓſtrauit. i. Regum. xvij.

Cū extēdēt ierobōā brachiū vt viri dei capi faceēt exaruit man⁹ ei⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et alſare ſaſſum eſt. iiij. Regũm. xiij.

Helias ſiccitatem per trienniũ im petrauit et coruus ſibi cibum attu lit et ipſe filium mulieris ſuſcitauit iij. Regum. xvij.

Item ignem ad conſumandum hõ locauſtũ de celo impetrauit iij. Re gum. xviij.

Item dominus ei panẽ et aquam per ãgelum ſuum dormienti in deſ ertũ miſit. iij. Re. xix.

Itẽ duo quinquagenarij ãd pces eius igne de celo conſũpti ſunt. iiij. Regum. i.

Item aquam cũm palio ſuo diui ſit iiij. Regum. ij.

Itẽ appoſita eſt farina ab heliſeo in olla amara et nõ fuit amplius ama ritudinis quicq̃ȝ et panes prophetã rum filijs multiplicauit. iiij. Regũ. v.

Itẽ helyſeus oleum pro debito mu lieris multiplicauit. iiij. Re. iiij.

Itẽ naamam a lepra ſanauit. iiij. Regum. v.

Ferrum ſuper aquas natare fecit. iiij. Regum. vi

Angelos igneos pueros videre fe cit. Ibidem.

Itẽ exercitum regis ſirie percuſſit cecitate. Ibidem.

Itẽ cadauer hominis mortui tãgẽ do ipſius oſſa defuncti ſurrexit. iiij Regum. xiij.

Ad peticionem ezechielis ſol retro ceſſit in horalogio decem lineis. iiij. Regum. xx.

Cũ canerent leuite in exercitu io ſaphat laudes deo aduerſarij. eorũ filij amon in ſeipſos verſi ſeipſos occi derunt. ij. Paralipo. xx.

Thobias decem annis cecus felle pi ſcis illuminatus eſt. Thobie. xij.

Socij danielis in fornace miracu loſe ſaluati ſunt. Danielis. iij.

Daniel cum leonibus vno die ille ſus fuit. Danielis. vi.

Et alia vice ſeptẽ diebus illeſus fuit. Danielis. xiiij.

Ionas tribus diebus et tribus no ctibus in ventre piſcis in mari fuit Ione. i.

Sex milia hominum aduerſus ga lathas centum et viginti milia homi num in babilonia perierũt propter auxiliũ de celo datũ. ij. Macha. viij.

Zacharias mutus factus eſt quia an gelo non credidit et in filij circũciſio ne loquela ei reſtituta eſt. Luce. i.

Johannes baptiſta ad ſalutacionẽ beate virginis exultauit. Ibidem.

Magi mirabiliter ad adorandum criſtum per ſtellã ducti ſũt. Mat. ij.

Maria miraculoſe criſtum conce pit. Luce. i.

Criſtus in nupcijs aquam mutauit in vinum. Johannis. ij.

Cum iudei ipſũ de monte p̃cipita re voluerũt ipſe illeſus per mediũ il lorum ibat. Luce. iiij.

Item omnes male hãbentes cura uit mortuos ſuſcitauit leproſos mun dauit cecos illuminauit paraliticum ydropicum habentem manum aridã ſanauit. Item ſanauit hoĩem lãgui dum decemocto annos mulierem ha bentem fluxum ſanguinis ſanauit

Seruum cẽturionis ventis impe rauit ſuper mare ãbulauit de quinq; panibus et de duobus piſcibus quinq; milia hoĩm ſaciauit ipſo moriente te nebre facte ſunt ab hora ſexta vſq; ad horam nonam. Velum templi ſci ſum eſt terra mota ẽ. monumenta ap ta ſunt. et multa corpora mortuorũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſurrexerūt vt patet in ēuāgelio per
totum
Itē ꝓpria vtute ſurrexit et terremot9
faūs angelus deſcendit. ipſe ad diſ
cipulos clauſis ianuis intrauit mi
rabiliter aſcendit mirabiliter ſpiri
tum ſanctū diſcipulis miſit.
Multa alia miracula fecit q̄ nō ſūt
ſcripta in libro hoc. Jo. xxij
Petr9 claudū ſanauit. Actuū. iij
Angelus dn̄i apoſtulos de carce
re eduxit. Actuū. iiij.
Multos ꝛ diuſos petr9 ſanauit
tabitā ſuſcitauit. Actuū. ix.
Paul9 celeſti lu᷒e perſſus cecidit
cecus ꝛ poſtea illuīatus. Actuū. ix.
Petrū vinctū inter milites angel9
eduxit. Actuū. xi.
Paul9 claudū ab vtero matris ſa
nauit puellā habentē phitoniam ſpi
ritum ſanauit. Actuū. xv.
Itē eliman magū lumine ꝑuauit
Actuū. xij.
Paul9 p̄dicans cū adoleſcēs p fe
neſtrā cecidiſſet et mortu9 ipſe eum
vite reſtituit. Actuū. xx.
Viperā manu inherentem excuſſit
nichilq; mali paſſus eſt vn̄ de9 vo
cabatur. Actuū. xxviij.
Exorcīſte iudeorū volētes quēdā
a demonio p ihm quē paul9 p̄dica
bat liberare reſpōdit demon. Jheſū
noui et paulū ſcio vos aūt qui eſtis
et inſiliens hō in eos in quo erat de
moniū peſſimū et diuinitus amborū
īualuit cōtra eos ita vt nudi et vul
nerati effugerēt. Actuū. xix.
De morte bonorum.

Abel a fratre ſuo iniuſtē ocā
ſus mortu9 eſt. Gen̄. iiij.
Abraham ſenex et plen9 die
rum congregatus eſt ad populū ſuū
Geneſis. xxv.
Yſaac cētū. lxxx. annorū mortu9 ē
in ſenectute bona. Gen̄. xxxv.
Jacob finitis mādatis ꝛ benedic
tionib9 quib9 bn̄dixit ꝛ filios īſtrux
it collegit ſuper lectū pedes ſuos et
obijt. Geneſis. xlix.
Joſeph adiurauit frēs ſuos dicens
de9 viſitabit vos aſportate oſſa mea
vobiſcū de loco iſto et mortu9 eſt.
Geneſis. l.
Aaron expoliauit ſe in mōte veſti
bus ſuis et induit eleazar filiū ſuū ꝛ
mortu9 eſt. Nui. xx.
Moyſes iubēte dn̄o mortu9 eſt
in terra moab ꝛ ſepeliuit eū dn̄s et
nō agnouit ſepulchꝝū ei9 Deu. xxxiiij
Dauid poſtq̄ īſtruxit ſalomonē fi
liū ſuum et oraſſet ad dn̄m pro ſe et
populo ſuo mortu9 eſt in ſenectute
bona. i. Parali. xxix.
zacharias filius ioiade ꝑplm corā
piūt dicens q̄re tranſgredimini p̄cep
tum dn̄i qđ vobis non ꝓderit et ipſi
iuxta regis imperiū miſerūt lapides
contra eum et interfectus eſt. i. Pa
ralipominon. xxiiij.
Thobias poſtq̄ intritū ꝛ deſtruc
tionē niniue filijs et nepotib9 ſuis p̄
dixerat mortu9 eſt. Thobie. xiiij.
Junior etiā thobias mortu9 ē i ti
more dn̄i et ſepeliuit eū omnis cōgre
gacio eius. Thobie. vltimo.
Job vir iuſt9 et rect9. c. xl. annis
mortu9 eſt. Job. xlij.
Mathatias p9 īformacōnē filioꝝ
bn̄dixit eis ꝛ mortu9 ē. i. Macha. ij
Vidēs iudas machabe9 mltitudi
nē hoſtiū et paucitatē ſuoꝝ ait. Si
appropiquauit tēp9 nrm̄ moriamur
ꝓpter frēs nr̄os. i. Machabeoꝝ. ix

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Eleazar p9 multa torm̄eta ſibi illa
ta diſceſſit gentiſ ſue memoriam mor
tis ſue ad exemplum reliquit ſciz
fortitudis ꝛ v̄tutis. ij. Machabe. vi
Mater mirabilis cū ſeptem filijs
pro lege dei crudeliter occiſi ſūt. ij.
Machabeoꝝ. vij.
Et ꝓpter bonā correpciōnē iohēs
baptiſta decollat9 ē Mathei. xiiij.
Lazar9 pauper et mendicus mor
tu9 eſt ꝛ portat9 ab angelis in ſinū
abrahe. Luce. xvi.
Latro i cruce cū xp̄o pēdēs q̄litē
cūq3 male vixerit tamen bene mor
tuus eſt dicēte xp̄o hodie mecū eris
in p̄adiſo. Luce. xxiij.
Dū lapidaretē beat9 ſtephan9 in
uocauit dn̄3 ꝛ tradidit ſpm̄. Act. vij.

De morte. maloꝝ.

Cayn qui occidit fratrē ſuum
abel occiſus eſt ab lamech.
Geneſis. iiij.
Sodoma ꝛ gomorra ꝓpter pcc̄a ſu
a ſbmerſi ſūt ꝛ occiſi. Geneſis. xix.
Sichen filius emor qui oppreſſit
dinam filiam iacob a filijs iacob eſt
occiſus. Geneſis. xxxiiij. Et omnes
maſculi ciuitatis. Pharao cuius cor e
mollire non potuit moyſes in mari
rubro cum exercitu ſuo ſubmerſus in
terijt. Exodi. xiiij.
Nadab et abiu filij aaron offeren
tes ignem alienū coram dn̄o ab igne
domini deuorati ſunt et mortui.
Leuitici. x.
Chore datan abyron et coꝝ cōpli
cēs moyſi rebellātes deſcēderūt in i
fernū aperto humo. Nui. xvi.
A. ij cōtra dn̄m murmurātes et di
uerſa peccata cōmittētes varijs mo
dis i deſerto interierūt ita ꝙ de ſexcē
tis milibus pugnatoꝝ duo tantum
caleph et ioſue terrā ꝓmiſſiōis intro
ierunt. Deutronomij. i.
Tulit iahel vxor aber cynei cla
uū tabernaculi ꝛ defixit i cerebrū ſiza
re et mortu9 eſt. Judicum. iiij.
Si zebee ꝛ ſalmana ſeruaſſent fra
tres gedeonis gedeon pepciſſz eis ꝛ
q̄a ipi eos occiderūt ideo ipſi ab eo
occiſi ſunt. Judicū. viij.
Vna mulier ſup caput abymalech
fragmētū mole iaciens confregit ca
put eius qui vocās armigeros iuſſit
ſe ab eis interfici et reddidit ei dn̄s
malū qd̄ fecerat interficiens. lx. fra
tres ſuos. Judi. ix.
Superbus golias a dauid puero
occiſus eſt. i. Regū. xvij.
Saul qui ipm dauid perſequeba
tur tandē ab hoſtibus perſecutus ir
ruit ſuper gladium ſuum ne ab incir
cūciſis interficeretur ꝛ mortuus eſt. i.
Regum. xxxi.
Adoleſcēs qui ſe dixit ſaul occidiſ
ſe ad preceptum dauid occiſus eſt. ij
Regum. i.
Simile accidit duobus latronib9
q̄ caput yſboſeth filij ſaul tulerūt ad
dauid. ij. Regum. iiij.
Primogenit9 dauid amō thamar
ſororem ſuam oppreſſit et poſtea iu
bente abſolon in cōuiuio occiſus ē. ij
Regum. xiij.
Achitophel eo ꝙ nō ē factū ſm̄ cō
ſiliū ſuū qd̄ dederat contra dauid a
bijt in domū ſuā et ſuſpendio ſe inte
remit. ij. Regum. xvij.
Abſolō pſequēs prē3 libidie dn̄an
di male occiſus eſt. ij. Regum. xviij
Siba excitauit populum cōtra da
uid et fugiens ad abelam ciuitatem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vbi et decapitatus ē ibidē. ij. Re. xx

Joab duos filios prodicione occi dit viros iuſtos ⁊ meliores ſe dauid neſciente et precipiente ſalomone oc ciſus eſt. iij. Re. ij.

Vidēs pheu impiā ieſabel q̄ mul torum fuit cauſa malorū iuſſit eā pre cipitari deorſū et ita equorū vngulis conculcata licet eſſet filia regis n̄ tn̄ ē tradita ſepulture q̄a canes eā come derūt. iiij. Regum nono.

Ipā em̄ occidi fecit naboth. Atha lia que interfecit omne ſemen regiū vt poſſet ſup populū regnare poſtea turpiter occiſa fuit iuſſu ioiade ſacer dotis. iiij. Regum. xi

Rex ioas q̄ zachariā filiū ioiade crudeliter fecit interfici poſtea a ſer uis ſuis occiſus eſt. iiij. Re. xij.

Sēnacherib ſuperbꝰ rex aſſiriorū et blaſphemus a filijs ſuis occiſus ē iiij. Regum. xix.

Sedechias rex iude malꝰ apud de ū et homines cōprehenſus ē fugiens añ cuiꝰ oculos proprios filios rex ba bilonis occidi fecit et poſtea ipſū ex oculatū in babilonē ꝫ duxit vbi mor tuus eſt. iiij. Re. vltimo

Holofernes q̄ mltos deſtruxerat p manꝰ mlieris occiſus ē. Judith. xiij

Amō malꝰ et ſupbus qui volebat ab oībꝰ adorari ſuſpēſus ē patibulo q̄ mardocheo parauerat. Heſt. vij

Balthaſar rex babilonis nō ē cor rectus exemplo patris ſui nabuchdo ſor qui in beſtiā fuit mutatus et ide o vidit dei ſcripturam in pariete et e adē nocte interfectꝰ fuit. Dani. v.

Alchimus proditor paraliſi per cuſ ſus nō potuit vltra loqui ſed cum tor mento magno mortuus eſt. i. Mac hebeorum. ix.

Multis ſacrilegijs a Lyſimacho in tēplo cōmiſſis cōgregata eſt multi tudo aduerſus eū et ipſū interfecerūt ij. Machabe. iiij.

Joſan impius qui fratrē ꝑpriū ca ptiuauerat ⁊ multos de patria expu lerat peregre perijt et inſepultus ⁊ illamentatus et abiectꝰ fuit. ij. Ma chabeorum. v.

Anthiochus q̄ multorū torſerat vi ſcera paſſus dolorem viſcerum male interijt. ij. Machabe. ix.

Menelaus q̄ male et malicioſe obtinuit principatū de alta turri pre cipitatus interijt. ij. Mac. xiij.

Diues q̄ voluit ſibi maiora horre a conſtruere et delectabiliter viuere male mortuus eſt. Lu xij.

Diues q̄ꝫ qui epulabat quotidie ſplēdide mortuus ē ⁊ ſepultus in in ferno. Luce. xvi.

Herodes ſedēs pro tribunali ⁊ ve ſte regali indutus contiouabatur ad populū populus autē acclamabat voces dei et nō hominū et conſeſtim percuſſit eum angelus eo q̄ non de diſſet honorem deo et conſumptus a vermibus expirauit. Actuum. xi.

Ananias et vxor eiꝰ volentes pre ciū agri defraudare male interierunt Actuum. v.

De mulierū fide.

Commendat populus hebre orum fidem raab que non cre didit cū incredulis q̄a explo ratores filiorum iſrahel in pace ſuſce pit. Joſue. vi.

Ruth adheſit ſocrui ſue dicens po pulus tuus populus meus ⁊ deus tuus deus meus. Ruth. primo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Vñ boos poſtea dixit ei reddat ti bi de9 plenã mercedē. Ruth. i. et. ij

Mulier vidua ꝛ sareptena credi dit helye licet rem diffialē ſibi dice ret. iij. Regũ. xvij.

Mater illa mirabilis q̄ cũ ſeptē filijs ocaſa eſt magnã fidē habere in deũ ſe oſtēdit. ij. Macha. vij.

Elizabeth i ſalutacione ſcē marie ſtatim fidem habuit de xp̄i incarna cione. Luce. i.

Et btā virgo credidit āgelo ideo meruit fieri mater xp̄i. Luce. i.

Mulier ſanguis fluxũ paciēs tā tam fidē habuit vt ſi tantũ fimbriam veſtimenti xp̄i tangeret ſanaretur et factum eſt. Mathei. ix.

Magnã fidē habuit mulier cha nanea qñ ꝓ filia petiuit cui dictũ ē· O mulier magna eſt fides tua Ma thei. xv. Marci. vij.

Mulier ſamaritana fidē ſuã oſtē dit dicēs ad ihm ſcio ꝙ meſſias venit qui dicit xp̄s. Johis. iiij.

Martha dixit ego credidi q̄a tu es xp̄s fili9 dei viui. Johis. xi

De reſurrectiōe dñi legitur viros dubitaſſe q̄a ihs exprobrauit icrudeli tatē eoꝝ. Johis. xx. et. Marci. xvi.

Magdalene apparuit ꝛ exurgēs nunciauit diſcipulis. Marci. xvi. ꝛ Johannis. xx.

De ſapiencia mulierũ.

Rebecca ſapienter ordinauit quō iacob bñdictionē patris obtineret. Geñ. xxvij.

Et poſtea fecit illũ cauã9 irã frīs declinare. Geneſis. xxvij.

Raab meretrix ſapiēter exploratores abſcōdit ꝛ ꝓpter hoc totã domũ ſuam liberauit Joſue. ij.

Sollicita fuit noemi ad iueniendũ modũ quo ruth nubere poſſꝫ boos. Ruth. iij.

Abigail per ſapienciã ſuã virũ ſuũ nabal a malo ꝛ dauid ab homicidio liberauit. i. Regum. xxv.

Sapiēs mulier thetuites ad hoc induxit dauid vt exulē filium reuo caret. ij. Regũ. xiiij.

Obſidēdo ioab ciuitatē abelã muli er ſapiēs taliter ei locuta ē ꝛ poſtea cũ populo vt ille cũ toci9 p̄ne ciuitatis te ab obſidione receſſit. ij. Regũ. xx

Berſabee mater ſalomonis ſapien ter cum dauid locuta eſt vt ſalomon regnaret. iij. Regũ. i.

Vna mulierũ meretricũ cōtēdēciũ corã ſalomoē prudēter ꝛ pie reſpon dit date illi infātē viuũ ꝛ nō diuidat. iij. Regum. iij.

Judith mira ſapienciã oſtēdit qñ holofernē decepit ꝛ occidit. Judi. viij

Heſter prudēter peticionem ſuã regi expoſuit et populũ ſuum libera uit. Heſter. vij.

Magdalena prudēter ad pedēs dñi ſe poſuit et veniam peccatoꝝ ob tinuit. Luce. vij

Item quia audiuit verbum illius

De mulierũ benignitate.

Rebecca ſeruo abrahã pere grino bibere petēti benigne et pie reſpondit dicens bibe dñe mi qñ et camelis tuis hauriã aquam. Geñ. xxiiij.

Timuerũt obſtetrices deũ ꝛ obſer uabãt mares Exodi. i. quos pharao iuſſerat interfici.

Cernens filia pharaonis puerum

in ripa fluminis vagientē; dit de in
fantib9 hebreorū eſt hic ⁊ adoptauit
eum in filium. Exodi. ij.

Raab meretrix exploratores ioſue
vides ad mortē queri cōpallia ē eis
et ipſos abſcondēs liberauit Ioſue. ij

Nūcij euntes ad dauid abſcondi
ti fuerūt in puteo per mulierē q̄ po
ſuit velamen ſuper os putei et que
rentes eos deluſit. ij. Regum. xvij.

Vna mulierum contendenciū corā
ſalomone piū cor habuit que maluit
puerum ſuum alteri dare pocius q̄
occidi. iij. Re. iij

Mulier sareptana fuit hoſpita he
lie et apud illam ſuſtentabat. tercio
Regum. xvij.

Mulier ſunamitis ad hoc virū ſu
ū induxerat vt faceret helizeo locū in
domo ſua ad manendū quarto. Re.
iiij.

Cū occideret athalia omne ſemē
regis ioſaba filia regis ioram tulit io
ab vnum de filijs regis et abſcondēs
ſaluauit eū. iiij. Re. xi

Heſter p liberacione populi ſui ſe
magno periculo expoſuit. Heſ. iiij.

Pietate oſtēdit beata virgo in nu
pcijs dicens filio ſuo vinum non ha
bent. Ioh. ij

Ambulans dominus per mundū
in domo marthe ⁊ magdalene hoſpi
cium legitur ſpecialiter habuiſſe. Lu
ce. x Ioh. xij.

Mulieres xpō circumeunti et predi
canti miniſtrabant. Luce. xviij.

Mulieres ad crucem eū ſequebā
tur quē diſcipuli proprij reliquerūt
Luce. xxiij.

Et ſepulture ei9 piū obſequiū pre
buerūt. Luce. xxiij.

Vxor pylati magis conabat xpi
mortem impedire q̄ aliquis homo.
Mat. xxvij.

Propter opa pietatis ipſius tha
bite et elemoſinas quas faciebat ro
gauerūt petrum vidue flentes pro
ea q eam ſuis oracionibus ſuſcitauit
Actuum. nono

Lidda purpurea a beato paulo ba
ptizatur ergo eū cum ſocijs ſuis i do
mo ſua coegit manere. Actu. xvi.

De mulierum fortitudine.

Cum barach abinoem duceret
exercitum contra ſiſaram del
bora vxor naboth dixit ei i
bo quidem tecum ſed hac vice victoria
non reputabitur tibi quia in manu
femine tradita eſt ſiſara. Iudicum.
quarto

Viriliter ſaluauit michol dauid vi
rum ſuum cum ad mortē quereretur
a ſaul patre eius. i. Re. xix.

Iudith fortiter pro ſe et populo e
git quando holoferni caput trunca
uit. Iudith. xiij.

Heſter regina p liberacione ppli
ſui mortis picul0 ſe expoſuit q̄n non
vocata ad regē ire pſūpſit. Heſter. v

Mater illa mirabilis vidēs vna
die ſeptē filios ſuos morientes bono
animo et feminine cogitacōni maſculi
nū inſerebat. ij. Mac. vij.

Fortis fuit beata virgo ſuſtinēdo
filij paſſionem et ipſo mortuo ſola fi
dem retinuit. Ioh. xix.

Audax et fortis fuit magdalena
q̄ paſſioni interfuit et tociens ſepul
chrum acceſſit et diſcipulis recedentib9
ipſa nō receſſit ſed ſola ibi pmāſit. Io
hā. xix. xx. Mat. xxvij. et. xxviij. et
Mar. xv. et. xvi. Luce. xxiij. ⁊. xxiiij

De mulierum audacitate.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Proxima mulier ex ſua cupidita
te cōtra pceptū dn̄i de ligno
tulit ⁊ cōmedit. Geū. ij.
Sara vxor abrahe multū deſide
rabat habere pueros. Unde virū ſu
um miſit ad ancillā vt ex ea liberos
haberet qa ipſa adhuc ſterilis erat
Geneſis. xvi.
Filie loth poci⁹ voluerūt cū pre
nubere q̄ filijs carere. Geneſis. xix.
Rachel cernēs ſe ſterilē eē ait ia
cob marito ſuo da michi liberos alio
quin moriar. Gen̄. xxx.
Uxor pharaonis cui ſeruiebat io
ſeph ipm ad ſtuprū procaciter requeſi
uit Geneſis. xxxix
Axa filia caleph obtinuit a patre
terrā irriguā q̄n ſuſpirādo ſedebat i
aſino eū ptonuit. Joſue. xv.
Uxor ſampſōis tm̄ inſtabat apud
eū q̄ dixit ei obſcurā ppoſicōez quā
nec parentib⁹ voluit indicare et illa
ſtatī reuelauit inimicis ſuis i dāpnū
viri ſui. Judicum. xiiij.
Dalida p iportunitatē ſuā obtinu
it vt ſāpſon ei diceret in q̄ fortitudo
ſua exiſteret Judicū. xvi.
Jeſabel cupiēs viro ſuo achab da
re vineā naboth per falſum teſtimo
nium fecit ipm naboth occidi. iij.
Regum. xxi.
Athalia mater regis ochoſie cupi
ēs ſup terrā regnare oē ſemen regiū
qd̄ inuenire potrāt occidit. iiij Re. xi.
Heſter nō fuit cōtēta q̄ rex dede
rat ei domū amā ⁊ q̄ iudei q̄ngen
tos viros de inimicis ſuis occiderant
ſ; i craſtio. ccc. occidi fecit. heſter. ix
Mater filiorum zebedei petiuit a
xp̄o vt duo filij ei⁹ vn⁹ ad dextrā a
li⁹ ad ſiniſtrā ſederet. Mathei. xx
Herodias tm̄ cupiuit mortē iohā
nis baptiſtē q̄ filiā ſuā caput ipſius
poci⁹ q̄ dimidiū regni petere pſua
ſit. Mathei. xiiij. et. Marci. vi.

De mulierū fallacia.

Eva virū decepit et licet non
ſeduxit tn̄ ad cōmedendum
de pomo pſuaſit. Geū. ij.
Sara riſit ad filij pmiſſionē ſed p
riſum correpta mendaciter ſe excuſa
uit. Geneſis. xviij.
Due filie loth prēm ſuū inebriaue
rūt vt cū eo cōcuberet quē vbis ad
hoc iducē forte nō valebāt Ge. xix.
Rachel prē; ſuū ydola furādo adi
ucēcione pulchre deluſit. Gen̄. xxxi.
Mulieres moabite filios iſrl̄ de
ceperūt Nui. xxij.
Raab meretrix exploratores ioſue
abſcōdit ⁊ querētes eos currere fecit
ad vada iordanis dicens clauſa por
ta hos exiſſe Joſue. ij.
Egreſſa iahel in occurſū ſiſare ait
intra ad me dn̄e mi ne timeas ⁊ poſ
tea ipm dormiētē occidit. Judi. iiij.
Uxor ſampſonis fudit lacrimas
donec ppoſicionem ſibi reuelaret.
Judicum. xiiij.
Dalida ſampſōis moleſta fuit vſq;
q̄ ſciret in quo fortitudo ſua cōſiſter;
et tūc eū decepit et tradidit eū inimi
cis ſuis. Judicū. xvi.
Berſabee viſo dauid decepit vſq;
ad adulteriū ⁊ poſtea ad homicidiū
induxit. ij. Regum. xi.
Mulieres intantum ſalomonē de
ceperunt vt coleret deos eox. iij.
Regum. xi.
Uxor ieroboam aliam ſe finxit vt
pphetam deciperet quia videre nō
poterat. iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cogitauit ieſabel quō naboth falſo teſtimonio occideret. iij. Re. xxi

Judith holofernem decepit quāuis bona intencione. Judith. xi

De mulierum multiloquio.

Eua cum ꝺyabulo ſtulte loq̄bat de q̃ magnū malū accidit. Ge. iij

Michol filia ſaul ſtulte loq̄bat de dauid ſaltante ante archam. ſcdo Regum. vi.

Vxor thobie ſtulte ſibi ait manifeſte vana facta ē ſpes tua. Thobie ij.

Vxor aman fatuū ꝯſiliū ſibi dedit vt mardocheo crucem pararet i q̄ ipſe aman poſtea ſuſpenſus eſt. Heſter quinto.

Vxor iob ipſo ſedēte in ſterq̄linio et teſta ſaniē radēte ait bn̄dic deo et morere reſpondit iob q̄ſi vna ſtulta mulier locuta es. Job. ij.

De ornatu mulierum.

Thamar vxor iude filij iacob volens ſocerū allicere vt eam cognoſceret ⁊ ab eo ꝯciperet depoſuit veſtes viduitatis et ornauit ſe et ſedit in biuio Gene. xxxviij.

Audito aduētu iheu q̄ occiderat ioram regem iſrahel ieſabel depinxit oculos ſuos ſtibio ⁊ ornauit caput ſuum. iiij. Regum. nono.

Judith ornauit ſe et ſic holofernē decepit. Judith. xvi.

Heſter quando debuit intrare ad regem nō queſiuit cultū muliebrem et tn̄ plus regi placuit. Heſter. ij.

Iſayas. iij. ait. Auferet dn̄s ornamenta calciamētorū torquens monilia ⁊c. Salomon de ornatu meretricis puer. vij. ſic ait. Cōſidero vecordē iuuenē occurrere ei mulier ornatu meretricio preparata ad capiendas aīas garrula et vaga ſed auerte faciē tuā a muliere compta. mulier eīm compta et ornata cici9 trahit ad peccatū

De mundicia.

Quādiu primi parentes in paradiſo fuerunt virgines permanſerūt ſed ipſis eiectis dirit cognouit adā vxorē ſuā. Ge. iiij.

Joſep quāuis iuuenis eſſet et ſine vxore tamē ſtuprum ꝯmittere recuſauit Ge. xxxix.

Judas q̄ caſtus nō fuit fornicacōnē thamar deteſtabat. Ge. xxxviij.

Poſt debellacōem madianitarū ſtatā per fines iuſſit moyſes maſculos et mulieres que nouerūt viros in coitu ſingulari et virgines reſeruari. Nu. xxxi.

Mūdi eſſe debebāt maxime a mulierib9 qui panes ſacerdotales ꝯmedebant. i. Re. xxi.

Sara filia raguelis i orōe dicebat tu ſcis dn̄e q̄a nunquam ꝯcupiui virum et mundā ſeruaui animam meam ab omi ꝯcupiſcēcia. Tho. iij.

Mortuo viro iudith aliū neſciebat ſed cū ancillis clauſa et caſta manebat in ieiunijs et orōe Judith. viij.

Suſanna ſe mūdam et caſtam ꝯtra ſenes ſacerdotes cuſtodiuit vnde et eam dn̄s mirabiliter a morte liberauit. Dani. xiij.

Virgo maria mater dei licʒ angelo nūciante ꝯciperet filiū dei et generaret tamē votū caſtitatis nō ē ablatū ei ſed ſuā caſtitatē integraliter cuſtodiuit Caſtitatis ⁊ mūdicie argumētū fuit q̄ beat9 ſtephan9 ad miniſteriū et cuſtodiā mulierū fuit ab apoſtolis deſtinatus. Act. v.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Felix eſt virginitas q̄ in celis prin
cipaliter coronatur vbi et caſtitas ꝑ
petua erit ſancti dei neq; nubēt ne
q; nubent̄. Mathei.xxij.

De murmure.

Agar ancilla ſare correpcionē
non ſuſtinens fugā iniijt ſed
ad mandatum domini vt hu
miliaretur ad eā redijt. Gene. xvi

Prepoſiti filiorū iſrahel dixerunt
moyſi et aaron videat dn̄s et iudicet
qm̄ fetere feciſti odorem noſtrū corā
pharaone. Exo. iij.

Videntes filij iſrahel egipcios poſt
ſe venientes dixerunt moyſi forſitā
non erant ſepulchra in egipto ideo
eduxiſti nos vt moreremur in ſolitu
dine. Exodi. xiiij.

Murmurabāt in deſerto ꝓpter d
fectum panis. Exo. xvi

Itē prius ꝓ defectu potus et pro
pter diuerſas alias cauſas. Exo. xv.

Achitofel murmurans ꝙ nō eſſet
factū ſm̄ conſiliū ſuum contra dauid
abijt in domū ſuam et laqueo ſe ſuſ
pendit. ij. Regū. xvij

Scribe et pharisei cōtra dn̄m mur
murabant dicentes ad diſcipulos e
ius q̄re cum publicanis et peccatori
bus manducat et bibit magiſter ve
ſter. Luce. v. Math. ix. Marci. ij.

Similiter de zacheo. Luce. xix.
murmurabāt ꝙ ad hominē peccato
rē diuertiſſet quere de hoc plus vbi
agitur de nequicijs et puerſitate.

De morte.

Quia vera eſt dei ſentencia q̄
dixit homini in quacunq; die
comederis ex eo morte mo
rieris planum eſt ꝙ poſtq̄ hō pec

cauit ſtatim mortē. ſ. in aīa. Gene. iij

Vn̄ ſm augustinū de ciuitate dei
xiij. dicens homo viuens quaſi quoti
die moritur cum tot annis homines
vixerūt ante diluuium tm̄ dicit ſcrip
tura poſt deſcripcionem vite cuiuſli
b; et ſic mortuus ē. Ge. v.

Si patres antiqui mortē timebāt
et longam optabant vitam non eſt
mirū q̄a ipi nondum poterant celū
aſcēdere nec diuina perfrui viſione.

Vnde loth timuit in mōtē aſcēde
re vt ſaluum ſe faceret. Sic dixit ei ā
gelus ne forte eum apprehenderet a
liud malū et moreretur ibi. Ge. xix.

Mali eciā bene mori deſiderant
Vn̄ dixit balaā moriat̄ anima mea
morte iuſtorū. Nu. xxiij.

Moyſes ad īperiū dn̄i mortuus
eſt. Deu. vltimo.

Iratus eſt dn̄s contra moyſen ꝛc̄
ecce morieris in hoc humo et nō trā
ſibis iordanem.

Sebee et ſalmana occidit manus ge
deōis viri ſtrenui et fortis q̄ manu
gether iuuenis filij. Iudicū. viij.

Helias cū ſederet ſubtus vnā iuni
perum pecijt anime ſue vt moreret̄
iij. Regū. xix.

Ezechias rex iuda ābulauit corā
dn̄o in veritate et fuit valde bonus
et tn̄ qn̄ nunciatum eſt ei per yſayā
ꝙ mori debēt orauit domino fletu ma
gno vt adhuc vitam ſuā ꝓlongaret
Iſaye. xxxviij. et. iiij. Re. xx.

Thobias audita reſponſione īꝓ
perij vxoris ſue ait iuſtus es dn̄e re
cipe in pace ſpiritū meum expedit e
nim michi magis mori q̄ viue. Tho.
iij. Ieremias ꝓſtrauit ſe corā rege ſe
dechia petens ne interficeret eū ꝛ vt
iuberet eum reduci in carcerem ne

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

morietur. Ihere. xxxvij.
Poſt mortē crucis quā voluit ſal
uator noſter pro omnibus pati omne ge
nus mortis ab homine iuſto eciam
pro diuina obidiencia et iuſticia pro im
pte et libenter ſuſcinuit ante miſſionē
ſpiritus ſancti.
Apoſtoli mortē timuerūt vt pa
tet qn̄ apprehēſo dn̄o relicto eo om̄es
fugierunt. Mat. xxvi.
Poſtq̄ vero fuerunt ſpiritu ſancto
corroborati coram principibus et iudi
cibus fiducialiter loquebant et ecia
mortē ſuſcinuerunt. Act. iij.
Paulus dicebat. Act. xxi. nō ſolū
alligari ſed eciam mori in iheruſalem
paratus ſum propter nomen dn̄i.
Itē ſi nocui iudeis aut dignū mor
te aliquid feci non recuſo mori. Actu
um. xxv.
De negligencia.

Audiens iacob q alimēta ven
derentur in egipto dixit filijs
ſuis quare negligitis. Gene.
xlij.
Negligēter cuſtodiuit abner do
minum ſuum ſaul quādo dauid venit
ad caſtrum eius et neminem reperit
vigilātē et potuiſſet occidiſſe ſaul ſi
voluiſſet et ide haſtā regis tulit. i. Re. x
xvi. Placuit ioas regi iuda vt inſtau
raret domū dn̄i et precepit leuitis vt
circa hoc eſſent ſolliciti porro leuite
negligenter egerūt qua de cauſa rex
ipſe ioiade ſacerdotem arguebat. ij
Para. xxij.
Cū dormirent hoies venit inimi
cus hō et ſupſeminauit zizaniā in me
dio tritici. Mat. xiij.
Arguun ſocioſi et operarij premi
ant. Mat. xx.

Ducē reprehēdit dn̄s ſuū negligē
tem et pigrū q commiſſum ſibi talentū
multiplicare neglexit. Mat. xxv.
Virgines dormientes quarū lam
pades nō erāt parate a nupcijs ſūt
excluſe. Mat. xxv.
De nequicia et peruerſitate.

Primi parentes contra prece
ptum dn̄i peruerſi de vetito
ligno comederūt. Ge. iij.
Populus iſrahel dixerunt moyſi et
aaron poſtq̄ audiſſent q dn̄s viſitaſ
ſet eos et voluiſſet eos liberaſſe fe
tere feciſti odorem noſtrū corā phara
one et ſeruis eius prebuiſti ei gladi
um vt occideret nos. Exo. v.
Item poſtq̄ duxiſſet eos in colū
na nubis per noctē videntes egipcios
poſt ſe venientes dixerūt forte q non
erāt ſepulchra in egipto. Exo. xiiij
Cū morā faceret in monte moyſes
cum dn̄o fecerūt ſibi vitulū aureū et
adorauerūt. Exo. xxxij.
Audientes q diſplicuit dn̄o mur
mur eorū voluerunt aſcendere cōtra
voluntatem moyſi et pugnare aduer
ſus amalechitas debellati et tūc ſūt
Nu. xiiij. Ipſi qꝫ filij iſrl̄ ſepius rebel
les fuerūt ei cōtra dn̄m vtꝫ. Exodi.
Deu. Nu. vt de murmure
Rex edom voluit filios iſrl̄ pmit
tere tranſire per terram nec eciā ſeō
rex amorreorū. Nu. xx.
Filij iſrl̄ audiētes mandata dn̄i o
mia cōtraria fecerūt. Iudi. ij.
Nota de peruerſitate ſaul q vo
luit dauid corā ſe pſallētem occidere
i. Re. xviij. et. xix.
Voluit eciā propriū filiū ionathā da
uid excuſantem occidere. Ibidem. xx
Abſolon cōtra patrē ſuū dauid ma
le ſurrexit. ij. Re. xv.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Itē notū de ierobo͞a. iij. Re. xij.
De achab. iij. Re. xx.
De manaſſes. iiij. Re. xxi.
De amon. Heſter. iiij.
De duob9 preſbiteris contra ſuſā nam. Dani. xiij.
De alchimio falſo ꝓditore. i. Machabe. vij.
Itē quomodo ꝑſpite. re. iudeos in mari ſubmerſerūt. ij. Mach. xij.
De anthiocho. ij. Mach nono.
Itē quomodo inſurrexerūt contra ieremiam predicantem. Ihere. xxxvij
Iudei volebant de ſupercilio mō tis p̄cipitare iheſum. Luce. iiij.
Iudei criſtū iheroſolomā veniētē vt regem adorauerunt et paulo poſt clamauerant regem non habemus crucifige eum. Joh. xix.
Quando paulus et barnabas v̄bum dei predicabant iudei contradicebant blaſphemantes et ita cōuerſi ſunt ad gentes. Act. xij. et. xiij.
Itē quomō paulū lapidauerunt et extra ciuitatē traxerūt. Act. xiv.
Item ipſi et ſocij eius fuerunt virgis ceſi Actu. xvi.
Itē argentarius in epheſo faciens ymagines dyane concitauit cū aliis artificibus populum contra paulum Actuum. xix.
Itē in iheruſalem facta eſt turbacio et congregacio contra paulū et trahebāt ipſū extra templum et vix potuit eripi a tribuno qui cū militib9 ſuperuenit et poſtea dixerunt nō licet hominem talem viuere ſuper terram. Actuum. xxi.

De obediencia et inobediencia.

Volens deus hominem ſub obediencia viuere ſtatim vt cōdit9 eſt ipſū preceptis alligauit et quia ipſe inobediens fuit grauiter eū puniuit. Ge. ij. et iij.
Noe deo ꝓmpte in omnib9 obediuit et ceteris in diluuio pereūtibus ipſe cū ſuis ſaluatus ē. Gene. vij.
Precipiēs dn̄s de circūciſione q̄uis graue eſſet non diſtulit abraham implere. Ge. xvij.
Itē preceptum de ymolacione filij non diſtulit ſed ſtatī implere ſatagebat niſi dn̄s aliter ordinaſſet Ge. xxij. Joſeph patri volēti eum ad frēs ſuos mittere ſtatim paratus obediuit licet ipſi fratres prius de crimine eum accuſaſſent. Ge. xxxvij
Obediuit moyſes dn̄o quādo ducatū populi iſrl̄ ſibi impoſuit tn̄ prius quinquies ſe excuſauit. Exo. iiij.
Magnā obediēciā ꝓmiſerūt filij iſrl̄ deo dicētes oīa q̄ locutus ē dn̄s faciem9 licet contrarium ſemper fecerunt. Exo. iiij.
Ipſi cū eſſent in deſerto ad preceptū dn̄i tētoria erigebāt et ad imperiū eius deponebant. Nu. iiij.
Itē iuxta mandatū dn̄i ad terram promiſſionis aſcendere timuerunt ſ; poſtea dn̄o ꝓhibēte aſcendere conati ſunt ideo male ſucceſſit eis. Nu. xiiij. Quādo autē ex obediencia pugnauerūt pauci ex eis multos diuicerunt. Nu. xxxi
Item euntes ad bellū contra mādatum dn̄i et moyſi multi ex eis a paucis deuicti ſūt. Nu. xiiij.
Quia trāſgreſſ9 eſt achar mādatū ioſue ꝑplus fuit ī prelio ſuperat9 et ipſe a populo lapidat9 Joſue. vij.
Saul offerens holocauſtum cōtra mandatum ſamuelis reprobatus eſt. i. Regum. xiij.

Nã ipſe pepercãt agag regi amale
chet gregib⁹ optimis et cetetis p aiosi de
o dixit ei ſamuel melior ẽ obediẽtia
q̃ victima. i. Re. xv. Dauid licet vn
ctus eẽt in regẽ p ſamuelẽ tñ obedi
ebat patri mittẽti eũ ad deferẽdum
victualia in p̃lio exiſtẽtib⁹ fratrib⁹
ſuis. i. Re. xvij. Predixit dñs ſalo
moni q̃ ſi faceret oĩa que p̃cipetet ei
firmaret thronũ regni ſui ſup iſrl' in
ſempiternũ ſi aũt auerteret et non cu
ſtodiret mãdata ei⁹ deleret eũ de ſu
pficie terre. iij. Re. ix.

Et impletũ ẽ. iiij. Re. vltimo

Cũ ad mandatũ helizei naamã
indignatus recederet dixit ei fu⁹ ſu⁹
domĩ et ſi ꝓpheta rem grãdẽ dixiſſz
tibi vtiq̃ facere debuiſſes. iiij. Re. v

Thobias iunior auditis exhortaci
onib⁹ prĩs. Reſpõdit ei oĩa q̃cũq̃
p̃cepiſti michi pater faciã. Tho. v

Quidq̃d p̃cipiebat mardoche⁹ ob
ſeruabat regina heſter et ita cuncta
faciebat q̃ eo tẽpe ſolita erat q̃n eã
paruulã nutriebat. Heſter. ij.

Pro eo q̃ rechabite obedierũt pre
cepto ionadab prĩs ſui de⁹ ɔceſſit eis vt
de ei⁹ ſtirpe nõ deficeret vir ſtãs i ɔ
ſpectu dñi cunctis dieb⁹ Je. xxxv Jonas
inſipienter recuſabat obedire deo p̃
cipiẽti vt iret ad p̃dicãd' in niniue et
io ordinãte deo piect⁹ ẽ in mari et d
uorauit eũ piſcis in cui⁹ ventre fuit
trib⁹ dieb⁹. Jone. ij Mathatias dix
it nũcio regis anthiochi et ſi õnes
obediãt regi ego ⁊ filij ⁊ fratres me
i legi patrũ noſtrũ obediem⁹. i Mac
ha. ij Cito obedierũt apoſtoli q̃n dño
vocati ſtatĩ relictis õnib⁹ ſecuti ſũt eũ
Mathei. iv. et. ix De obediẽtib⁹ ver
bo et nõ facto l' facto et nõ v'bo ꝓpo
nit dñs exẽplũ duoꝝ filioꝝ q̃ꝝ vn⁹
dixit ſe iturum in vineã prĩs et non
iuit alter negauit et tñ iuit. Mat.
xxi. Malis platis etiã dñs obedien
dũ eẽ p̃dixit. Mathei. xxiij. Super
cathedrã moyſi. ⁊c. Oĩa ergo q̃cũq̃
dixerĩt facite ſcḋm opera aũt eoꝝ no
lite facere. ⁊c. xp̃s legi obediuit q̃n
circũciſionẽ ſuſcepit et q̃n in tẽplo cũ
oblacõib⁹ p̃ſẽtari voluit. Luce. ij.

Et q̃n de agno paſcali cum diſci
pulis comedit. Math. xxvi.

Ipſe ꝓ nob obediẽs factus ẽ patri
vſq̃ ad mortẽ crucis. Philippẽ. ij.

Cũ argueret ap̃lica p̃ncipib⁹ ſacer
dotũ q̃ nõ ſeruarent mãdatũ eorum
Reſponderunt obedire oportet deo
magis q̃ hominib⁹ Actu. iiij.

Saul⁹ ad terrã pſtratus a domĩo
correpi⁹ ſtatim ad obediẽdũ ſe obtu
lit dicẽs dñe q̃d me vis facere. Actu
ũ viij. Corneli⁹ ait petro õnes nos
ſumus parati audire queciq̃ p̃cepta
ſunt a domĩo. Actu. ix.

Paul⁹ p̃cepit ap̃lorum et ſeniorũ
p̃cepta cuſtodire. Actu. xiiij.

De odio

POſt peccatũ primoꝝ parentũ
deus ſtatim poſuit inimici
cias inter mulierẽ et ſpẽtem.
Ge. iij. Rixati ſũt paſtores de gera
ra cõtra paſtores yſaac ꝓ puteo quẽ
foderũt ideo vocauit yſaac puteum i
imicicias. Ge. xxi.

Oderat eſau iacob pro benedictiõẽ
patris quã recepit dixitq̃ in corde
ſuo venient dies luctus patris mei
occidamq̃ iacob. Gene. xxvij

Dixit iacob ſymeoni et leui turba
ſtis me et odioſũ me feciſtis chãaneis
et phereſeis habitatorib⁹ terre huius
Gene. xxxiiij

Videntes fratres ioſeph ꝙ a patre cũ
ctis fratrib9 plus amaretur oderãt
eum. Gene. xxxvij.

Oderãt filios iſrahel egipcij et af
fligebant eos. Exodi. i.

Dixit dñs ad moyſen hoſtes vos
ſentiant madianite et percutite eos
q̃a hoſtilit̃ egerũt cõtra vos. Nu. xxv

Perrexerũt maiores natu de gala
ad adiepte dicentes eſto pñceps no
ſter quib9 ille reſpondit. Nonne vos
odiſtis me reiecistis me de domo pa
tris mei. Iudi. xi.

Vxor ſampſonis lacrimas fundẽs
ait ad eum odiſti me et non diligis
me ideo probleuma non vis indica
re michi. Iudicũ. xiiij.

Vidẽs ſaul ꝙ popul9 altri de da
uid ſenciebat et ꝙ ipſe ſtrennue et
prudenter in omnibus agebat fact9
eſt inimicus eius omnib9 diebus ei9
i. Re. xviij.

Poſtꝙ amõ thamar ſororem ſuam
oppreſſerat exoſam eam habuit nimis
ij Regum. xiij

Tres aduerſarios ſuſcitauit dñs ſa
lomoni poſtꝙ ab eo pec̃ peccatũ re
ceſſit videlicet gad ydumeũ zarõ fili
um helyada et ierobo am fuũ ſuum
iij. Re. xi.

Impia ieſabel helyam perſecuta ẽ
q̃a ꝓphetas baal ipſe fecit occidi. iij
Regum. xix.

Cũ argueret helyas achab ꝑ ini
qua morte ipſius naboth ait achab
ad helyam non inuenisti me inimi
cum tuum tibi qui dixit inueni. iij Re
gum. xxi.

Dixit achab ad ioſaphat regẽ iu
da remãſit de ꝓphetis dñi micheas
ſed ego odi eum quia nõ ꝓphetizat
michi bonum ſed malum omni tem
pore. iij. Rẽ. xxij.

Heſter regina cõquerẽs de aman
regi aſſuero dixit heſter hoſtis no
ſter eſt et inimicus peſſimus ẽ iſte
aman. Heſter. vij.

De bono opere.

Poſuit dominus hoĩem in pa
radiſo vt operaret̃ et cuſtodi
ret illum. Gene. ij.

Poſtea emiſit eũ extra illũ vt ope
raretur terrã dicens in ſudore vult9
tui veſceris pane tuo. Ge. iij.

Salomon edificauit domũ dñi et
domũ ſuam et prius domũ dei et licꝫ
opus illud eſſet mai9 tamẽ in mino
ri tpe illud cõpleuit. iij. Re. vij.

Egerũt hij qui operabãt̃ induſtre
et ſuſcitauerunt domũ dei in ſtatum
priſtinum et firmiter eam ſtare fece
runt. ij. Para. xxiiij.

Ezechias rex iuda operatus ẽ bo
num rectum et verum coram dño vo
lẽs requirere dominum in toto corde
ſuo fecitqꝫ et proſperatus eſt ſecundo
Para. xxxi.

Anno. xx. reditꝰ filioꝝ iu da de ba
bilone ceperunt fundare templuꝫ io
ſue vero fili9 ioſedech et fratres eius
inſtabant ſuper eos qui faciebant o
pus. i Eſdre. quinto.

Precepit rex darius vt domus do
mini edificaret̃ in iheruſalẽ et darent̃
ſumptus de archa regis ne impedire
tur opus. Eſdre. vi.

Arguunt̃ ocioſi tota die nihil opẽ
rantes et remunerantur operarij bo
nũ operãtes. Mat. xx.

Seruus quinqꝫ talenta acceperat ꝛ
operatus eſt in eis lucratus eſt alia
quinqꝫ et a dño cõmendat̃ et premia
tur. Similiter qui duo acceperat.

Sed qui vnū accepit ⁊ abſcōdit talē
tū illud pdidit q̄ꝫ talētū ⁊ a dn̄o rep
batus eſt. Mathei. xxv.

Opus magdalene qn̄ vnxit dn̄m
recūbentē a dn̄o approbatū eſt ⁊ me
morie cōmēdatū. Mathei. xxvi.

Laudabilia opa parētū a filijs imi
tāda et exercēda oſ̄dit xp̄s dicēs ſi
filij abrahe eſtis opa abrahe facite.
Johannis. viij.

Opa bō cōpat dn̄s ſemini dicens
q̄ pce ſemiat pce ⁊ metet apl̄s q̄ꝫ ad
theſſaloicen̄. reph̄ēdit dicēs. Qui nō
vult opare nō mādūcꝫ. ij. Theſalo. iij.

Tabita plena operibus boīs et e
lemoſinis reſuſcitata fuit ad vitam.
Actuum. viij.

Deꝰ opantē plus attēdit q̄ꝫ opꝰ
Cayn obtulit de frugibꝰ terre
munēa dn̄o abel de gregibꝰ
ſꝫ reſpexit dn̄s ad abel ⁊ mu
nera eius. Cayn vero ⁊ munera eiꝰ
non reſpexit. Geneſis. iiij.

Riſus abrahe de pmiſſione filij ap
pbatus fuit riſus vero ſare reprehē
ſus. Geneſis. xviij.

Signa ⁊ opa q̄ fecerūt moyſes et
aarō corā pharaone fecerūt ⁊ iā ma
lefici egipcioꝝ cīmphes aūt nō potu
erūt pducere ſꝫ māifeſtū ē q̄ nō eq̄lit
accepta erāt. Exodi. vij. et. viij.

Eq̄lia thuribl̄a habuerūt thore ⁊
illi de ſecta ſua ſicut aarō ſꝫ tn̄ nō eq̄
lit acceptauit deꝰ icēſū. Nu. xvi.

Saul qn̄ fuit inter pphetas depo
ſuit veſtimēta ſua ⁊ pphetizare cepit
ſed nichil ei pfuit. i. Regū. xix.

Oza extēdēs manū tenuit archā
ne cadēt de plauſtro ⁊ quāq̄ꝫ bonū
opꝰ facēt tn̄ q̄a nō licuit ſibi archā
tāgē a dn̄o pcuſſꝰ ē dormierat ei illa
nocte cū vxore vt dicūt doctores. ij.
Regū. vi. ⁊. i. Parali. xiij.

Ozias rex iuda lepra pcuſſꝰ ē q̄a
voluit icenſū ſuper altare odolē licꝫ
in ſe opus bonū ſit tamen ſibi nō li
cebat. ij. Parali. xxvi.

Reprobat dn̄s p yſaiā oblacōēs q̄s
ſibi offerri īſtituit ꝓpt̄ offerēciū pui
tatē dicēs q̄d m̄ mltitudo victiarū nā
manꝰ vr̄e plene ſūt ſāguīe. Yſa. pmo

De fortitudine opandi malum.
Cayn forcior fuit abel qn̄ in
ſurrexit in eum et occidit.
Geneſis. iiij.

Multū laborauerūt illi q̄tuor re
ges q̄ pꝰ magnā ſtragē hoīꝫ debella
uerūt ipm regē ſodomoꝝ ⁊ loth nepotē
abrahe cū alijs captiuos duxerunt.
Gen̄. xiiij. ſꝫ male euēit eis q̄a abra
hā irruit nocte ſup eos cū. ccc. ⁊ xviij
viris.

Abymalech filiꝰ gedeoīs magnā
fatigacionē habuit occīdēdo. lxxviij
fratres ⁊ poſtea ſicāmitas oppugnā
do ⁊ tamē cito poſt miſerabilit̄ extīctus eſt
ocaſus. Judicū. ix.

Saul fortiter ⁊ mltipliciter pſeq̄
bat dauid ⁊ tamē nō potuit ꝓpoſitū
ſuū obtinere. Regum. xviij.

Abſolō cōtra prēꝫ ad tps pualuit ⁊
tn̄ male finiuit ioab trībꝰ lāceis euꝫ
interfecit. Regum. xviij.

Multū laborauit ipe ierobōa pu
gnādo ⁊ occīdēdo ad hoc vt poſſꝫ po
pulū iſrl̄ auferre a dauid. iij. xij.

Holofernes terras mltas pābu
lādo deuaſtauit vt eas poſſꝫ iperio
dn̄i ſui ſubiugare ſꝫ tādem iudith ca
put eiꝰ amputauit. Judith p totū.

Anthiochꝰ epiphanes mltū labo
rauit vt cultū dei in iudea deſtruēt
ſed in fine miſerabiliter et turpiter i
teriit. ij. Machabeoꝝ. ix.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Judas ſatis malus extitit q̄ dn̄m ſuum manibus tradidit iudeorum. Mat. xxvi.

Impij iudei diſcipulos xp̄i ſmonib9 verberibus ꝛ carcerib9 frequenter et fortiter afflixerunt. Actu. iiij

Unde lyſias tribunus paulū detinere precepit tūc plus q̄ꝫ quadraginta iudei deuouerūt ſe nihil guſtātes donec paulū interficerēt ſed tn̄ eū ſecrete ad alium locum miſit et eos a ꝓpoſito impediuit. Actu. xxiij.

De oppreſſione bonorum.

Cayn abel oppreſſit et occidit. Geneſis. iiij.

Sodomite ipſū loth multipliciter afflixerūt. Ge. xix.

Egipcij filios iſrahel multipliciter oppreſſerunt. Exo. i.

Abimalech filius gedeonis ſeptuaginta octo fratres ſuos occidit. Iu. ix.

Saul dauid perſequebatˀ qui tn̄ fideliter et utiliter ei ſeruierat. i. Re. xviij. xix. xxiij. xxvi.

Abſolō intantū cōmouit populum contra patrē ſuum dauid qꝫ cōpulſus eſt de iherl'm fugere. ij. Re. xvi.

Jeſabel regina cōminata ē qꝫ helyā occideret unde ille timens ibat q̊cunqꝫ eam ſciebat. iij. Re. xix.

Ad iperiū ioas regis iuda lapidatus eſt zacharias filius ioiade q̄a arguebat populum ꝛ regē ſcelpitlib9 ſeruientes. ij. Para. xxiiij.

Nabuchodonoſor miſit holofernē principem q̄ ꝓpl'm dei ipſi nabuchodonoſor multipliciter afflixit. Judith. ij

Aman q̊ ſuperbus et crudelꝰ oīm iudeorum necem a rege aſſuero ꝓcurauit. Heſter. iij.

Nabuchodonoſor rex babilonis ananiam et ſocios eius in fornacē ardētem miſit q̄a ſtatuam eius adorare nolebant. Dani. iij.

Daniel bis procuratus ā malis hominib9 in lacū leonum miſſus fuit Dani. vi. et. xiiij.

Anthioch9 fecit iherosolimis terribilem hoīm cedem. i. Mac. i.

Bachides a rege demetrio cū exercitū cōtra iudā machabeū perduxit qꝫ ipſe iudas in bello cecidit ꝛ ſui cū milicones ab eo fugierunt. i. Machabeorum. ix.

Proditor tripho ꝛ doloſus q̄ dn̄m ſuū regē anthiochum adoleſcentem dolo occidit ionatham et filios eius nequiter occidit. i. Mac. xij.

Herodes adulter iohannē baptiſtā nequiter decollauit. Mat. xiiij.

Saluator noſter fuit perſecuti9 deluſus ab anna cayphe herode ꝛ a pylato crucifixus. Mat. xxvij.

Principes ſacerdotum et qui cum ipſo erant iniecerunt manus in apoſtolos et poſuerunt eos in cuſtodiā et poſtea cedebant eos. Actu. iiij.

Itē ſtephanū lapidauerūt. Act. vi

Herodes agrippa miſit manus ut affligeret quoſdā de eccleſia. Occidit autem iacobū fratrē dn̄i et petrū incarcerauit. Act. xi

Judei cōcitauerunt religioſas mulieres et primos ciuitatis et excitauerunt perſecucionem in paulū et barnabam et eiecerunt eos de finibus ſuis. Actuum. xiij.

Judei lapidauerunt paulū in liſtris et traxerūt eum extra ciuitatem eſtimātes eū mortuū. Actu. xiiij.

Queſtionarij q̄ per phitoniſſam puellā pecuniam collegerunt. poſtq̄ꝫ paulus demoniū ab ea eiecerat ipſi

cōtinuerūt pn̄cipes ⁊ mgr̄atꝰ de phi
lippis ita ꝙ paulꝰ ⁊ ſocij ſui iuſſi ſūt
virgis cedi ⁊ ī carcerē mitti Act·xv.

De oracione.

Humiliter ⁊ diſcrete inſtanter
⁊ pie orauit abrahā dn̄m ꝓ
ſodomitis Gen̄.xviij.

Yſaac deprecatus eſt deū ꝓ vxore
ſua ſterili quā parituā fore diſpoſu
erat dn̄s .Gen̄·xxv·

Jacob ſe ab vxore et familia ſeqſ
trauit ⁊ dn̄m quotidie humiliter exo
rauit.Geneſis·xxxij·

Orauit dn̄m ſepe moyſes vt pla
gas ab egipto auertēt ⁊ exaudiuit
eū dn̄s licȝ illi mali eēnt Exodi·viij

In bello qđ habuerūt filij iſrl̄ cōn
amalech plꝰ fecit moyſes orando ꝙ̄
ioſue preliando Exodi·xvij.

Poſt adoracōēȝ vituli videbat dn̄s
ꝑplm velle delere ſȝ moyſes ꝑ orōis
iſtāciā veniā obtinuit Exodi·xxxij·

Per oracionē moyſi abſorptus eſt
ignis qui caſtra murmuranciū deuo
rabat·Nui.xi

Dn̄s ꝑplo petenti carnes ī deſerto
tribuit licȝ in malū eoꝝ·Nui.xi·

Vbi ptȝ ꝙ exaudicio orōnis nō ē
ſꝑ ſignū dei dilectionis·

Maria ꝑ oracionē moyſi ā lepra
curata ē Numeri.xij.

Populꝰ eciā ab ignitis ſerpētibꝰ.
Numeri.xxi.

Anna orabat dn̄m flēs largiter lo
q̄batur aūt in corde ⁊ vox penitꝰ nō
audiebat et tamen qđ pecijt obtinu
it.i.Regum.i.

Pugnaturi filij iſrl̄ contra philiſ
teos dixerūt ſamueli ne ceſſes ꝓ no
bis clamare vt ſaluet nos de manu
philiſtinoꝝ.i Regum.vij

Non placuit dn̄o ꝙ filij iſrl̄ regē
pecierunt ⁊ tamen dixit ſamueli au
di vocem eoꝝ·i.Regum.viij.

Dauid deprecatꝰ ē dn̄m ꝓ puo fili
o ieiunauit et iacuit ſup terram.
Bonꝰ fuit modꝰ orādi ſed tn̄ dauid
nō fuit dignꝰ exaudiri.ij Regum·xij

Orauit helyas cū inſtācia magna
et cōtinue ꝓ pluuia quā tādem obti
nuit·iij.Regum.xviij.

Joſaphat rex iuda totū ſe contulit
ad rogādū dn̄m qn̄ audiuit ꝙ maxi
ma multitudo gēciū veīt cōtra eū·ij
Paralipominon.xx.

Nota ꝙ̄ fideliter ⁊ diligenter ac
prudēter orauit ezechias rex iuda ⁊
eciā miſit ad yſaiā vt oraret qn̄ au
diuit nuncios regis aſſirioꝝ.iiij.
Regum.xix.

Itē alıs ezechias ſe ↄūtit ad pietē
⁊ fleuit fletu magno ideo vitā lōgio
rē obtinuit.iiij.Regum.xx.

Miro mō fuit humil ⁊ efficax ma
naſſe orō.ij.Paralipo.xxxiij.

Eſdre·viij·ibi ſcribit ieiunauimꝰ ⁊
orauiꝰ dn̄m ꝓ recto itinere et ſecure
euenit nob et ꝓſpere.

Thobias iunior accepta vxore tribꝰ
noctibꝰ orōibꝰ ſe cōtulerūt·tho.viij

Sara filia raguelis audita contume
lia ancille perrexit in ſuperius cubicu
lū et tribꝰ diebꝰ in oracione pſiſtēs
cū lacrimis dn̄m deprecabat vt ab illo
imperio liberaret eam et poſtea fac
tum eſt.Thobie.iij·

Filij iſrl̄ audita potencia holofer
nis ſe orōibꝰ cōtulerūt.Judith.iiij·

Et iudith ait ⁊ nichil aliud fiat ni
ſi oracio ꝓ me ad dn̄m.Judith·viij.

Et ſic acceſſit ad holofernē ⁊ pnꝰ
fuſa orōne eū decollauit Judith·xiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Heſter: ioachī regi iuſſit vt iudei
p̄ eo orarēt. Et nota ibidē de orōe
mardochei et heſter pro populo ſuo
Heſter. iiij.
Ananias et ſocij ei⁹ orauerūt deū
in fornace dicentes bn̄dictus es do
mine patrum noſtrorum. Danie. iij.
Suſanna vidēs oēm humanū ſibi
deeſſe auxilium ſuſpexit in celum ꝛ
recurrit ad orationis auxilium et ex
auditā eſt. Dani. xiij.
Orauit ionas de ventre piſcis et
exaudit⁹ eſt ꝛ euomuit eū. Jone. ij
Judas clamauit in celū et orauit
pro dei miſericordia quādo cōuerterit
exercitū gorgie. i. Macha. iiij.
In duob⁹ aūt preliis nō orauit ſci
licet cōtra anthiochū imperatorem
tūc nō vicit cōtra bachidē. i. Mac
vi. et. vij. Jonathas vidēs ꝙ oēs
exceptis paucis eū reliquerant ſcidit
veſtimēta ſua ꝛ orauit et poſtea victo
riā obtinuit. i. Mach. xi.
Item. ij. Mach. i. Nos iudei ſcrip
ſimus vobis in impetu et in tribula
cione que ſuperuenit nobis et ora
uim⁹ et exauditi ſumus. Ibidem.
Itē nota. ij. iiij. et. vij. Machabe.
In euangelijs multi et diuerſi cri
ſtū exorabāt et ſuas peticiones obti
nebāt xp̄us in montē aſcendit ſolus
orare. Mat. xiiij.
Vbi oſtendit ꝙ oraturi turbas et
fugere debem⁹ vt ñ turbemur ipſe mo
dū orādi docuit. Mat vi. Luce. xi.
Sic orabitis pater noſter ipſe ob
tinere p̄ debitū orōe; promiſit. Lu. xi
dicens petite et accipietis. Itē iohā
nis. xvij. Si quid pecieritis patrem
ipſe inſtātē paſſione orauit et orare
docuit. Mat. xxvi. dicens vigilate ꝛ
orate. Adorandum humiliter et ſecre
te p̄cepoſuit exemplum de phariſeo
et publicano. Luce. xviij.
Poſt aſcēſionē dn̄i diſcipuli cū ma
tre ih̄u i iheruſalē orātes ſpiritū ſan
ctū acceperūt. Actuum. i. Apoſtoli vo
lētes vnum loco iude eligere ſtatue
rūt duos et orātes dixerūt tu ſcis do
mine quē elegeris. Act. i. Stephan⁹
ī morte pro ſe et inimicis ſuis orauit
Actuū. vij. De cornelio dicit. Actu.
ix. ꝙ orationes tue et elemoſine aſcē
derūt in memoriā in cōſpectu dei.
Quādo petrus ſeruabat ī carcere
herodis orō fiebat ſine intermiſſiōe
ab eccleſia ad deū pro eo. Act. xi.
Aſcēdit petrus in ſuperiorē partē
domus vt oraret pro familia inferi⁹
in domo ſymonis coriarij. Actu. ix.
Orans paulus in templo tract⁹ in
ſtuporem mentis vidit dn̄m iheſū di
centem ſibi velociter exi de iheruſa
lē. Act. xxij. Paul⁹ oraciones aliorū
petebat dicēs ad. Ro. xv. Obſecro
vos fratres vt iuuetis me in oracioni
b⁹ veſtris ad deū vt liberer me ab infi
delib⁹ q̄ ſūt i iudea ipſe ēt p̄ alijs o
rabat. Ro. i. Memoriā veſtri facio ſē
p̄ i orōnib⁹ meis. Itē iacob Orō fidei
ſaluabit infirmum. Itē orate pro in
uicē vt ſaluemini. Jacobi. v.

De pace et concordia.

Animalia fecit de⁹ i p̄ncipio du
plicia ſcilicet maſculum et fe
minam hominem autem fecit
vnū. Ge. i. Et ex illo omnes et ſingu
li deriuati ſūt vt ſicut ab vno princi
pio oēs deſcēderūt et poſſerūt ita
in eis vnitas et concordia remanere
et diuicie et copia tp̄aliū illā pacē et
cōcordiā pluries dirupērūt vtz in pa
ſtorib⁹ abraham et loth. Ge. xiij.
Itē de yſaac et paſtorib⁹ Ge. xxvi

Audiētes gabaonite q̄ ioſue feceāt
i ihericho ⁊ hay venerūt ad eū ⁊ fm
bn̄placitū ei⁹ pacē cum eo fecerunt .
Joſue . ix .
Phinees ⁊ legati ceteri miſſi ad fi
lios ruben audiētes excuſacōnē eoꝝ
placati ſunt . Joſue . xxij .
Quāuis abſolō feciſſꝫ fratrē ſuū
occidi tm̄ ad pacē prīs reuocat⁹ ē et
p⁹ cū prēm pſeqret adhuc tm̄ pater
pacē ꝙ mortē ei⁹ optabat dicēs ē
ne pax puero abſolō . ij . Regū . xviij
Dixit ſalomō requiē dedit michi
dn̄s p circuitū ⁊ nō ē ſathā neqꝫ oc
curſus malus . iij . Regū . v .
Miſit ionathas legatos ad bachi
dē ꝯponē pacē cū eo ⁊ tm̄ ipe bachi
des dux fuerat i exercitu i q̊ iudas
frater ionathe ſucubuit . i Mac . ix
Rex demetri⁹ ad ionathā miſit e
pl̄a ; verb̄ magnificās vt magnificat ; eū
dixit enī āticipem⁹ facere pacē cū eo
puſq̄ꝫ fiat cū alexādro adūſus nos ⁊
recordabit̄ oīm maloꝝ q̄ fecimus in
eum . i . Macha . x
Cauſa pacis q̄ fuit tēpore onye
ſūmi ſacerdotis pulchre oſtendit̄ . ij
Machabeoꝝ . iij .
Ydoneitas p̄lati prudētis ⁊ pietas
⁊ boītas ⁊ huilitas ſb̄ditoꝝ faciūt ad
pacem .
Poſtq̄ꝫ debellat⁹ fuit lyſias a iuda
machabeo libēter fecit pacē cū eo in
telligēs inuictos eſſe hebreos dei oī
potentis auxilio miſit ad eos pmiſit
qꝫ ꝯſentire omnibus q̄ iuſta ſunt et
regē ꝯpulſurū amicū fieri . ij Ma . xi
Tātā pacē ⁊ ꝯcordiā vult dn̄s i
ter hoīes eſſe ꝙ peccanti vſqꝫ ad ſep
tuagies ſepcies debeāt relaxaē ⁊ di
mittere . Mathei . xviij .
Pacē annūciauerūt āgeli i xp̄i na

tiuitate . Luce . ij . q͂a ipe īter deū ⁊ hoīeꝫ
p crucē venit reformare pacē . Ipe qꝫ
diſcipulos pacē habē docuit Marci
ix . dicens . Pacem habete inter vos .
Item pacem eos nūciare monuit .
Itē ipe pacē eis reliquit . Jo . xiiij .
Itē poſt reſurrectionē pacē eis op
tauit Luce . xxiiij . Johis . xxi .
Paul⁹ i ep̄lis ſuis cōmuniter ſcribit
grā vob̄ ⁊ pax q̄ſi neū ſine alia pſit .
De paciēcia et manſuetudine .
Iſaac pacienter ſuſtinuit quān
do eum pater pimmolare voluit .
Geneſis . xx .
Joſeph fratrius q͛ꝯmiſerūt in eū
frēs ſui paciēter tulit Gen̄ . xxxvij .
Et poſtea clemēter idulſit Ge . xlv
Cito orauit moyſes ꝑ maria q̄ cō
tra eū locuta erat . Nūi . xij .
Filij effraym iurgātes cōtrā gede
onē ſedati fuerūt p eius māſuetū reſ
ponſionē . Judicum . viij .
Saul ſuſtinere noluit ꝙ viri q̄ de
trahebāt ſibi occiderent̄ . i . Regū . xi .
Et dauid noluit occidere ſaul eū
pſequentē cū tamen frequēter potu
iſſet . i . Regum . xxiiij .
Sed ābſcidit orā clamidis ſui ⁊ qn̄
inuenit eū dormiētē . i . Regum . xxvi
Fugiēs dauid a facie abſolon ait
ad ſadoch ſi inuenero grām i oculis
dn̄i reducet me . ij . Regū . xv .
Miphiboſeth paciēter ſuſtinuit ſe
tēciā male cōtra ſe latā . ij . Regū . xix
Seniores dederūt bonū ꝯſilium
ierobōā dicētes ſi placueris populo
et lenieris eos verbis clemētib⁹ ſer
uiēt tibi oī tpe ipe āt ſpreuit ꝯſiliū
eoꝝ ⁊ recepit ꝯſiliū a iuuenib⁹ ⁊ dura
v̄ba reſpōdit ꝑplo ⁊ oīs iſrl̄ receſſit
ab eo . ij . Para . x . et . iij . Regū . xij
Homines quā venerāt ad capiēdū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

heliſeū n̄ p̄miſit ipſe aliq̇d mali ha
beꝫ; pepat eis ⁊ iuſſit ipis mēſā ap
poi ⁊ refectos abire p̄miſit iiij. Re. vi.

Exercitat⁹ thobias mirā paciēciā ī
oib⁹ oſtēdit. Thobie. ij.

Job p̄dēdo liberos ⁊ bona ſua et
q̄ſi ſeipm paciēciſſim⁹ fuit. Job. i.

Paciētes fuerūt tres pueri in for
nacē ardētē miſſi q̄ ibidē deū bene
dicebāt. Danielis. iij.

Sara filia raguelis cōtumeliā āci
lle paciēter ſuſtinuit eiq̄ nichil reſ
pondit. Thobie. iij.

Cū puniretur heleazar̄ inter cete
ra ait ſcḋ aiam hec libēter paciar. ij
Machabeoꝝ. vi.

Itē nota de matre et ſeptē filijs. ij
Machabeoꝝ. vij.

Itē nota de paciēcia dn̄i erga ſer
uū nequā. Mathei. xviij.

Itē nota ꝙ q̄n̄ ꝓ credēdū ē furori
pſequēciū vnde xp̄s qui ocadi vene
rat furorē iudeoꝝ plures declinauit
q̄n̄ eū volebāt de morte p̄cipitare et
lapidare. Johis. xij.

Ipe ꝙ paciēt̄ ſuſtinuit iniurias ſibi
fcās ī verbꝭ ꝙ opib⁹ ⁊ ī fie mortē tol
lerauit turpiſſimā paciēt̄ vt pꝫ de ſe

Itē ꝓ ipm pſequētib⁹ pr̄eꝫ exora
uit. Luce. xxiij.

Stephan⁹ pſecuciones ⁊ tormēta
paciēter ſuſtinuit. Actuū. vij.

Sic et ceteri ſancti.

De parentū honore.

Sem et iaphet benedictionē
patris meruerūt q̄a ipi nu
dato obſequiū p̄buerūt.

Cham vero maledict⁹ fuit q̄a pa
tris nuditatē derifit. Geneſis. ix.

Precepit dn̄s ꝑ moyſē. Deu. xxi.
Si genuerit hō cōtumacem ⁊ ꝓter
uū filiū lapidib⁹ obruetur. Nō au

dierūt filij hely patrē ſuū ipos corri
piētē et ideo diuinā vlcionē recepe
runt. i. Regum. iij.

Quia ionathas modicū mellis gu
ſtauit cōtra ꝓhibicōeꝫ pr̄is morti ad
iudicat⁹ fuit a pr̄e ſꝫ tn̄ a populo li
beratus eſt. i. Regū. xiiij.

Abſolō q̇ pr̄eꝫ de regno expellere
laborauit male interijt. ij. Regū. xv

Veniēte berſabee mr̄e ſalomonis
aſſurrexitq̄ rex ſalomō ⁊ honorauit
eā ⁊ poſit⁹ ē thron⁹ mr̄i. iij. Re. ij.

Duo filij ſenacherib patrē ocide
rūt ſꝫ tamē neuter eoꝝ regnauit p⁹
eum. iiij. Regum. ix.

Thobias ſenior filiū inſtruit iter ce
tera cū acceperit de⁹ aīaꝫ meā corp⁹
meū ſepeli ⁊ honorē p̄bebis mr̄i tue
oībus diebus tuis. Thobie. iiij.

Criſt⁹ ih̄s deſcēdit cū maria et io
ſeph ⁊ erat ſbditus illis. Luce. ij.

De tēplo emētes ⁊ vēdētes eiecit
dn̄s dicēs nolite facē domū pr̄is mei
domū negociacionis ⁊ ī hoc ⁊ ī alijs
prēm honorauit. Mat. xxi. Lu. xix.
Johannis. ij.

Ego eī honorifico pr̄eꝫ meū Jo. viij

De paupertate.

Patriarcha iacob recēdēs a pa
rētib⁹ ſuis ⁊ vadēs ad laban
frēꝫ mr̄is ſue nec baculū legit̄
habuiſſe ſꝫ in ſolo baculo trāſiuit ior
danē ⁊ q̄n̄ dormire voluit lapides ca
piti ſuo ſuppoſuit. Geneſis. xxviij.

Moyſes paſcebat oues ſoceri ſui
vbi patꝫ ꝙ ꝓprias nō habuit q̄a ali
enas paſcebat. Exodi. iij.

Saul vno puero cōitat⁹ iuit ad q̄
rēdas aſinas pr̄is ſui. i. Regū. ix.

Paup ⁊ pu⁹ fuit dauid q̄ cū ouib⁹
pr̄is in paſcuis remāſit. i. Regū. xvi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Filij ꝓphetarū ſub helyzeo in pau
ptate magna vixerūt q̄ parū panis ꝛ
inſipidū comedebāt pulmētū. iiij Re
iiij. Filij rechabitarū ſub ieremia do.
mos nō edificabāt ſemen nō ſerebāt
vineas nō habebāt. Ihere. xxxv
Nabuzardan dū trāſiret terrā iu
da paupib⁹ nihil hn̄tib⁹ pepcit diui
tes et potentes occidit vel captiuos
in babilonē ſecū duxit. iiij. Re. xxv.
Exēplū paupꝛtatis in xp̄o habem⁹
q̄ de paupere matre nat⁹ in pſepio
poſit⁹ Lu. ij. In cruce locū nō habuit
vbi reclinaret caput Mat. xxvij. Itē
nud⁹ inter latrōes ſuſpēſ⁹ fuit Jo. xix.
Diſcipuli xp̄i de ſtatu paupere e
lecti ſunt. Mat. iiij.
Iuueni q̄renti qd faciat vt vitā eter
nā habeā reſpōdit xp̄us vade et vē
de oīa q̄ habes et da paupib⁹ Mat
thei. xix. De paupere lazaro Lu. xvi.
Paupes ac debiles ad cenā mag
nā introducti ſunt. Lu. xiiij
Petrus paup fuit qui nec aurum
nec argentū poſſidebat. Act. iij.
Itē paulus dicit ſe fuiſſe in fame
ſiti ꝛ nuditate. Mirā remuneracōnē
ꝓmiſit xp̄us relinquētib⁹ oīa Ma. xix
De peccato.

Peccatum erubeſcēciā in hoīe
cauſat. nam primi parentes ī
ſtatu innocēcie de ſua nudita
te nō erubeſcebāt ſed ſtatim p⁹ pecca
tū erubeſcētes fecerūt ſibi opimēta
Geneſis. ij. et. iij.
Itē infatuat vnde credebat adā a
facie dn̄i ſe abſcondere. Ge. iij.
Itē timorē īducit vn̄ adā poſtq̄ pec
cauit dixit timui eo q̄ nud⁹ eſſem ge
ne. iij Itē enormitas ſcelerū ad aures
dei clamat. Ge. iiij.
Clamor ſodomorū clamat ad me
peccatū punivit de⁹ tēporaliter patz
in iuda cū captus et ſodomitis. Itē
in filijs iſrl̄ in mltis locis in pharao
ne. Exo. x. Fecerūt filij iſrl̄ malū in
cōſpectu dn̄i iratus tradidit eos in manus
diripiencū eos q̄ ceperūt ꝛ vendide
runt eos. Iudicū. ij. Salomonē ēp eo q̄ dē eis
ſimū infatuauit peccatū. iij Re. xi.
Itē famā ei⁹ maculauit. vn̄ Eccle
ſia. xlvij. Dediſti maculā in glā mea
Poſtq̄ rex iuda cepit ābulare p vi
as regū iſrl̄ peſſime receſſit ab eo e
dō ꝛ noluit ei ſoluere tributū cōſuetū
iiij. Re. viij. ij. Para. xxi. Deliquerūt
filij iſrl̄ precepta dī ꝛ fecerūt ſibi de
os cōflatiles ſeruierūtq̄ baal Et poſ
tea ſeq̄ntr tranſlat⁹ ē iſrl̄ de terra ſua. ij
ij. Re. xvij. Deſtructa ē iheruſalē ꝛ ōnes
vrbes iuda ꝓpter malū qd̄ fecerūt vt
me ad iracūdiā ꝓuocauerūt Ihe. xliiij
Cū ſanaſſet de⁹ hoīem in grabato
to iacētē poſtea inuenit eū in tēplo
ait ecce ſan⁹ fact⁹ es iā āpli⁹ noli pec
care ne deteri⁹ aliq̄d tibi cōtingat.
Jo. v. Mulieri in adulterio dephēſe
ait xp̄us vade āpli⁹ noli peccare. Jo
viij. De penitencia.

Quādiu maria ſoror aarō man
ſit extra caſtra filij iſrl̄ nō p
ceſſerūt p deſertū. Nu. xij Au
diēs ꝓpls iſrl̄ dn̄m iratum eē ꝓpter
murmuracōē eorū fleuerūt nimis ꝛ
pl⁹ facere voluit q̄ dn̄s pcepit. Nu.
xiiij. Ad vocē āgeli īꝑperātis populo
peccāti bn̄ficia dī eleuauerūt oēs vo
ces ſuas ꝛ fleuerūt Iu. ij. Dixerūt fi
lij iſrl̄ ad dn̄m peccauimus tu redde
quicq̄d tibi placeat ꝛ ſeq̄t doluit do
min⁹ ſup miſerijs eoꝝ. Iudi. x. Cito
penituit dauid qn̄ nathan ꝓpheta ip
ſū de adulterio reprehēdit. ij. Re. xij
Achab rex iſrl̄ ſceleratiſſim⁹ coopa
ruit carnē ſuā cilicio ieiunauit et dor
miuit ſacco ꝛ ābulauit diſſo capite et
imminuta ē pena ſua ꝗ̄ iij. Re. xxi.

Manaſſes rex iuda vinct9 cathe
nis i babilonē duct9 egit pniaꝫ val
de corā dn̄o et reduxit eū dn̄s i ihe
ruſalē in regnū ſuū ·ij·. Parali. xxxiij
Lamētāte eſdra pro pctis ppli
dictū eſt ei ſi eſt penitencia in iſrl p
ciāmus fed9 cum domino deo nr̄o
p̄mo. Eſdre. decimo.
Audita terribili potencia holofer
nis ſacerdotes īduerūt ſe cilicijs et
ex toto corde oēs orabāt dn̄m vt vi
ſitaret pplm ſuū· Judith. iiij.
Ipſa iudith habēs ſup lūbos ſuos
ciliciū ieiunauit oibus diebus ſuis p̄
ter ſabatha et neomenies ⁊ feſta do
mus iſrl. Judith. octauo.
Job quāuis eēt iuſt9 ⁊ timēs deū
āc recedēs a malo tn̄ dicebat Ego ci
go peitēciā i fauilla ⁊ cinere Job· xiij
Niniuite ad p̄dicacionē ione indu
erūt ſaccos a minore vſqꝫ ad maiorē
et p̄dicauerūt ieiuniū et egerūt peni
tenciā ⁊ rex p̄cepit ne hoies ⁊ iumē
ta māducarēt trib9 dieb9. Jonate. iij
Appropiquāte exercitu thimothei
machabe9 ⁊ q̄ cū illo erāt dep̄cabāt
dominum terra capud aſpergentes
lumboſqꝫ cilicijs precincti ad pedem
altaris prouoluti vt ſibi eſſet propi
cius et inimicis eoꝝ inimicus. ij·
Machabeoꝝ. x.
Johānes baptiſta ſācti ficat9 āng̃
natus auſterā vitā duxit vnde d̄ eo
dixit criſt9 ipe veit nō māducās ne
qꝫ bibēs· Mathei. xi. Luce. vij.
Criſt9 p̄dicacoēꝫ ſuā a peītēcia le
git icepiſſe Mat·iiij·pniaꝫ iḡ agite
Exēplum penitencie de magdale
na. Luce. ſeptimo.
Itē de petro xp̄ꝫ negāti. mat· xxvi·
Itē de oue pdita i deſto de drag
ma pdita in domo. Luce. xv

Item de filio p̄todigō ibidem.
Caute volētib9 penitenciam agere
exemplū poſuit de hijs ſuper quos
cecidit turris et occidit eos ſubdens
ſi non penitenciam egeritis omnes
peribitis. Luce. xiij.
Querentib9 iudeis quoſdā corde
conpunctis quid faciemus viri fra
tres ait ei petrus penitenciam agite
et baptiſetur vnuſquiſqꝫ veſtrum.
Actuum. ſecundo.
Auditis racionib9 petri q̄re mitti
tur ad corneliū vt eū baptizaret ta
cuerunt fratres et glorificauerunt d̄
um dicentes ideo et gentib9 penitē
ciā deus ad vitam dedit. Actuum.
viij. Tota vita criſti pn̄ia fuit.

De pſeuerācia et cōſtancia.

IOſeph q̄a dn̄a ſua ſingul' die
b9 moleſtat9 fuit pſeuerāt
reſiſtit opi nephādo Ge· xxxix
Moyſes nūquam viā poterat vt
vel in egipto remaneret vel vt par
uulos et iumenta pharaoni relinque
ret. Exodi. x.
Dauid reprehēſus a fratre ſuo ⁊ e
ciā a ſaul diſſuaſus nō deſiſtit ab in
cepto ſed viriliter pugnauit cōtra go
liā et vicit. i· Regū. xvij.
Perſeuerāter egit ioab in obſidio
ne rabath donec capta eēt ciuitas· ij
Regum. xij.
Itē cōtra abſolō. ij. Regū. xviij.
Itē cōtra ſibā frēm botri i obſidio
ne ciuitatis abela. ij. Regū. xx.
Quamuis neemias in edifican
do multa paſſus fuerat ipedimenta
non tamen ab opere ceſſauit donec
murus totaliter eſſet cōſtruct9. Nee
mie. quarto. et. quīto.

Thobiās licet plaga cecitatis eēt
percuſſus in amore tamen domini cō
tinue pmanſit. Tho. ij. Helyachi ſac
dos magn9 allocut9 ē om̄i iſrl̄ dicēs
ſcitote quoniā dn̄s exaudiuit oracio
nes veſtras ſi pmāſeritis ī oronib9
⁊ ieiunijs in cōſpectu di. Judicū. iiij.

Mardocheus cōſtāter ſe abſtinu
it ne amon ſupbū adoraret. Heſt. iij

Socij danielis. cōſtāter regi dixe
runt notum ſit tibi rex quod ſtatuaȝ
tuam non adoramus nec tuos deos
colimus. Danie. iij.

Daniel non dimiſit ꝓpter regium
decretum quin deum ter die adora
ret precepat ei rex ꝙ null9 ſex dieb9
ab aliquo quereret auxiliū niſi a ſe a
lioquin mitteret in lacū leonū. Dani
elis ſexto. Suſanna cōſtanter reſiſtit
duob9 ſenib9 nec eis cōſentire voluit
Danie. xiij. Eleaſar multa tormenta
perſeueranter ſuſtinuit q̄ nolnit cō
tra legem ſuam carnes porcinas cō
medere. ij. Mach. vi.

Itē de perſeuerancia matris ⁊ ſep
tem filiorum. ij. Mach. vij.

Diſcipuli xpi cum matre iheſu ⁊ a
lijs mulieribus poſt aſcenciōnem do
mini perſeueranter permanſerunt in
oracione. Actu. i.

Principes iudeorum videntes pe
tri cōſtanciam et iohannis admirabā
tur. Act. x.

Paul9 in confeſſione nominis criſti
in multis tribulacionibus perſeuera
bat. Act. xx.

Alij eciā ſancti ōnes in xpi cōfeſſio
ne legūt vſq; ad mortē pſeueraſſe.

De permiſſione.

Domi permittūt mala fieri pro
pter diuerſas cauſas ſicut in
iob permiſit abduci iumenta
min tenere dilectum propter neceſſi
tatē victualium ad inſtanciā filiorū ⁊.
Ge. xxxiij.

Moyſes permiſit dari libellū re
pudij odioſis vxorib9 q̄a timebat in e
is vxoricidiū. Deu. xxiiij.

Dauid volēs cū populo ſuo exire
ad prelium dixit ꝑpl̄s meli9 eſt nob
vt in vrbe maneas ad quos rex ait
qd̄ vobis videt̄ rectum hoc faciam. ij
Regum. xviij.

Cognouit ſimō ꝙ triphō cū dolo
petebat duos filios ionathe et centū
talētū argēti iuſſit tm̄ argētū et pue
ros dare ne inimicicias populi adu
ſum ſe cōcitaret. i. Mach. xiij.

De preceptis.

Preceptum leuē ad implens
breue ad recipiendum facile
ad retinēd dedit dn̄s primo
parēti dicēs ex omni ligno paradiſi
cōmedetis. Gene. ij.

Ipē aūt male cuſtodiuit et penā
magnā incurrit. Ge. iij.

Fecit noe q̄ precepit dn̄s ideo in
diluuio ſaluatus eſt. Ge. vij.

Balaā ariol9 dixit balach regi mo
ab nōne dixi tibi ꝙ quicquid impera
ret dn̄s hoc facerem. Nu. xxiij.

Ecce q̄ntā reuerēciā habebat hō
mal9 ad iperiū dei. Specialē mēcōe;
fecit dn̄s ioſue de meditacōe et ob
uacionē legis qn̄ conſtituit eum po
puli ducem. Joſue. i.

Ipē aūt nō preteriuit de mādatis
dn̄i vniuerſis nec vnū q̄dē; v̄bū qd̄
dn̄s iuſſerat moyſi. Joſue. xi.

Saul tm̄ ſignāter elect9 ꝓpter traſ
greſſionē p̄ceptū piect9 ē. Re. xvi.

Vir di ꝯtra p̄ceptū dn̄i panē ꝯme
dit qn̄ miſit eū dn̄s ad ierobōā a le
ōe p9ai i via interfect9 fuit. iij. Re. xiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Rex dauid inſtruens filium ſuum ſa
lomonem ait tunc proficere poteris
cum cuſtodieris precepta que prece
pit dominus moyſi. i. Paralipomi
non. xxij.

Ordinante ioiade ſumo pontifice du
xerunt filium regis in iheruſalem ⁊
impoſuerunt ei dyadema dederūtq̄
in manu eius tenendam legem ⁊ cō
ſtituerunt eum regem. ij. para. xxiij

Cōquerēdo dixit dominꝰ Ieremi.
xxv. Preualuerunt ſermones iona
dab filij rechab quos precepit eis vt
nō biberent vinum qui obedierunt p̄
cepto patris ſui. Ego autem locutus
ſū vobis et vos me non audiſtis.

Suſāna meliꝰ iudicauit incidere
in manus hominū q̄ derelinquere
legem dei. Danielis xiij.

Multi ſub anthiocho maluerūt
trucidari q̄ legem dei infringere
.i. Machabeorum. i.

Due mulieres que natos ſecundū
legem et preceptum domini circum
ciderunt quarum infantibꝰ ad vbe
ra ſuſpenſis precipitate ſunt. ij. ma
chabeorum. vi.

Itē nota de eleazar qualiter mortē
ſuſtinuit qui noluit carnes in lege p̄
hibitas cōmedere. ij. Machabeorū
vi.

Itē nota de matre cum ſeptem fi
lijs. ij. Machabeorum. vij.

Parētes iohānis baptiſte erāt in
cedētes in omnibꝰ mandatis ⁊ iuſti
ficationibꝰ domini Luce. i

Adoleſcenti querēti a criſto quid
faciam vt vitam eternam poſſideā re
ſponſum eſt ei Si vis vitam ingredi
ſerua mādata et vēde omnia math.
xviij.

Ad ſeruādū precepta domini nos
inducunt alie creature que ſine dif
ficultate obediunt ei. De bonis an
gelis non eſt dubium quin ſint mi
niſtri eius et faciunt voluntatē eius
Pſalmo. C. ij.

Vñ Para. xxi. imperauit dominꝰ
angelo percucienti.

Itē de malis ſpiritibꝰ. Lu. iiij. Pre
cēpit dominus ſpiritui immundo vt
exiret ab homine et exiuit

Itē precepit ſoli vt non occideret
Ioſue. x.

Itē precepit coruis vt paſcerēt he
liam et fecerunt. iij. Regū. xvij.
Preceptum poſuit et non preteribit
Pſalmo. C. lvij.

De bonis prelatis et principibus

Bonus prelatus fuit moyſes
populo iſrahel qui p̄ eiꝰ li
beratione totiens ad phara
onē acceſſit. Exodi. vi.

Populum timentē confortauit di
cens nolite timere dominus pugna
bit pro nobis Exodi. iiij.

Clamabit ad dominū p̄ populo
qñ populus contra eum murmura
bat Exodi. xvi.

Cum pugnaret contra amalech ip
ſe ad orandum ſe conuertit et popu
lū multū iuuit Exodi. xvij.

Receſſurus a populo et immorē iui
rus moyſes bonos vicarios ſcʒ aaron
et hur eis reliquit Exodi. xxiiij.

Videbatur dominus populum vel
le delere ⁊ moyſen in gentē magnā
exaltare ſed moyſes pro populo in
ceſſanter orabat nec dignitatem al
ciorem cupiebat Exodi. xxxij.

Deſiderabat etiam quod omnes de
populo prophetarēt licet honor ſuꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in hoc nimiū videret minoratus fuiſſe. Nu. xi

Cū ipſe moriturus dominū ſollicite rogauit vt dn̄s populo de duce ydoneo prouideret. Nu. xxvij.

Seruiuit iſrl̄ dn̄o omnibus dieb9 ioſue ꝓpterq̄ bonus prelatus multum iuuat ad bonitatem populi. Joſue. xxiiij.

Samuel iudicabat iſrahel ⁊ circuibat bethel et galgala et maſphat vt qui indigebant eo facilius poſſent ad eum habere acceſſum. i. Re. vij.

Dixit etiā ad populum abſit a me hoc peccatum vt ceſſem orare ꝓ vob et docebo vos viam rectam et bonā. i. Regum. xij.

Videns dauid angelum populū percucientem pro ſe ⁊ pro eis orauit ij. Regum. xxiiij.

Salomō rectū dedit iudiciū de filio ꝓ quo due mulieres contendebāt corā eo vnde ōnes timuerūt eū videntes dei ſapienciā eē in illo. iij. Re. iij.

Signū eſt dilectionis dei quando principē ac prelatum bonum populo concedit. Vnde dixit ſabā regina ſalomoni q̄a dilexit te deus iſrahel i deo poſuit te regem ſuper eū vt faceres iudicium et iuſticiā. iij. Re. x. et ij. Para. ix

Quā diu vixit ioiada ſummus pontifex ioas rex iuda bonus fuit ſed ipſo mortuo ad multa mala ſe conuertit. iiij. Regum. xii.

Joſaphat rex iuda conſtituit iudices ſuper populum ⁊ diligenter eos inſtruxit. ij. Para. xix.

Bonus dux fuit machabe9 ⁊ fratres ei9 poſt eū. Mach. p totū librū

Cauſa pacis et bonitatis ſtat9 ciuitatis ſancte dicit fuiſſe prudencia et pietās ōnie ſacerdotis et bonitas ſubditorum. ij. Macha. ij.

Saluator noſter bonus paſtor aīam ſuam pro nobis poſuit. Jo. x.

Petrus paſtor eccleſie vidēs iudeos male de diſcipulis ſencientes confidenter eos excuſauit et iudeos ſuperauit. Act. ij.

Bonus prelatus deb; eſſe ſapiēs et diſcretus. Sapiencie. ſexto.

Diligite lumē ſapiencie qui preeſtis populo aliter enim non poteſt mundum ab immūdo ſpiritu diſcernere nec populum ſibi commiſſū fideliter regere aut iuſte iudicare.

Bonus prelatus d; inter ſubditos officia diſponere ſicut fecit moyſes q̄ de conſilio ietro ſoceri ſui conſtituit i populo decuriones quinquenarios et decanos. Exo. xviij.

Itē debet puſillanimes ⁊ timidos aīmare ſicut fecit moyſes populo paueſcenti dicit noli timere. Exodi. decimoſecundo.

Itē debet oppreſſos defendere ſicut onias qui reſtitit helyodoro vali de templum domini volenti ſpoliare ij. Mach. iij.

Itē debet pigros excitare ſicut fecit iacob filios ſuos audiens quod alimenta in egipto vēderentur dicēs quare negligitis. Geneſis. xlij.

Itē indigentibus pro poſſe ſuo neceſſaria miniſtrare ſicut fecit helyze9 quando panes diſtribuit iter filios ꝓphetarum. iiij. Re. iiij.

Itē debet ſuperbos refrenare et increpare vt fecit moyſes dicēs multum erigimini filij leui. Numeri. decimoſeptimo.

Samuel etiam dixit ſaul quare n̄ audiſti vocem domini. i. Regū. xv.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Itē debet diſtantes viſitare et ꝑa‍ꝑue ad eum ire non valentes ſicut fecit ſamuel circuēūdo et iudicando i. Regum. vij.

Itē debet delinquentes punire ſicut fecit moyſes qñ vitulum aureū adorauerunt. Exodi. xxxij.

Itē debet cōtumaces et peſtiferos de grege expellere et extirpare ſicut fecit moyſes de thore et illis qui eis adheſerunt. Numeri. xvi.

Itē debꝫ pro omnibꝰ aſſidue orare ſicut fecit moyſes et ſamuel ꝛc

De prelatis malis

Precepit dominꝰ moyſi dicens. Numeri. xxv.

Tolle omnes principes populi et ſuſpende eos contra ſolē q̄a mali erāt dixit moyſes ad aaron qñ fecit populo vitulum quid tibi fecit populus hic vt induceres ſuper eū peccatum hoc maximum Quā multum peccat prelatus ī ſubditos quādo eorum praue condeſcendit voluntati. Exodi. xxxij.

Totū pondus ꝑlij verſū eſt ī ſaul et occaſus eſt. i. Regum. xij.

Malus fuit et deo non placuit roboam quia populuꝫ nimis grauare voluit magnam eius partem perdidit. iij. Regum. xij.

Ipſe quoqꝫ ieroboā populum ydola fecit adorare. iij. Re. xiij.

Rex ſyrie precepit principibꝰ ꝛ populis ſuis dicens non pugnabis cōtra maiorem et minorem quempiam ſed contra regem iſrahel ſolum qui fuit achab nequiſſimus licet habitū mutaſſet tamen occiſus eſt. iij. Regum. xxij.

Manaſſes rex ſeduxit iudaꝫ ꝛ habitatores iheruſalem vt facerent malum. ij. Paralipominon. xxxiij.

De nabuchodonoſor dicit yſaye xiiij.

Itē terram tuā diſperdiſti populū et occidiſti. Sedechias dixit principibꝰ ieremiam occidi petentibꝰ ecce in manibꝰ veſtris ē. Ieremi. xxxviij.

De malis principibꝰ et ꝑlatis dicitur. Ezechielis. xxxiiij.

De paſtoribꝰ iſrahel qui paſcebāt ſemetipſos. Et nota ibidem multa conſequenter Mali fuerūt preſpiteri qui ſuſānam ad morteꝫ condemnabant. Danielis. xiij.

Rex demetrius cōſtituit alchimie proditorem et impium in ſacerdocio et mādauit vt ī filios iſrahel faceret vltionem. i. Macha. vij.

Bachides elegit viros īpios et conſtituit eos dominos regionis expugnabat amicos iude. i. Macha. ix.

Propter iniquitatem malorum ꝑlatoruꝫ tangit dominus. Mathei. xxiij.

Sup cathedrā moyſi ſederūt ſcribe et phariſei ꝛc. dicūt et nō faciunt et ſequitur. Clauditis regnum celorum ante homines et vos non intrabitis nec alios ſinitis intrare. Itē iohāis. x. Mercenariꝰ et q̄ n̄ ē paſtor vidit lupū venientē et dimittit oues et fugit. Pylatꝰ ſciens qđ iudei criſtū ꝑ inuidiam ſibi tradidiſſēt tamē ꝓpt fauorem populi tradidit euꝫ voluntati eorum Mathei. xxvij.

Principes ſacerdotum ꝛ qui cuꝫ ill' erant iecerunt manus in apoſtolos et poſuerunt eos in puplica cuſtodia. Actuum. iiij.

Itē nota q̄uo princeps ſacerdotuꝫ paulum percuti fecit. Act. xxiij.

De prodicione.

Saul pmiſit dauid ſe datu
rum filiā ſuā vt per hanc oc
caſionem poſſit a philiſteis
occidi. i. Regum. xviij.
Saluauit dauid habitatorēs ceyle
ab exercitu philiſteorum et tamen
voluerunt eum tradere ſaul ipſum p
ſequenti. i. Regum. xxiij.
Poſtquam ſaul fleuerat dolēs de
perſecucione dauid et eidem iurauit
poſtea perſecutus eſt eum ita nequi
ter ſicut prius. i. Re. xxiiij.
Vrias litteras tulit a dauid ad io
ab de morte propria. ij. Regū. xi.
Cū ſalutaret ioab amaſam quaſi
vellet eum oſculari percuſſit eū et ef
fudit inteſtina eius. ſecundo. Regū
viceſimo.
Zari dux medie partis equitū oc
cidit hela dominum ſuum et regna
uit poſt eum ſeptem diebus tantum
obſeſſ9 enim et circumdatus ab hoſti
bus in ciuitate ſeipſum cum palacio
ſuccēdit. iij. Regum. xvi.
Duo filij ſenacharib ipſum domi
nium ſuum in templo occiderūt neu
ter tamen poſt eum regnauit. quar
to. Regum. xix.
Duo ianitores aſſueri in ipſum in
ſurgere volebant et eum occidere. he
ſter ſecundo.
Ymahel filius nathanie et multi a
lij cum eo venerunt ad godoliā et p9
prandium ipſum occiderūt. Jeremie
quadrageſimo primo.
Anchiothus miſit tribunum in ci
uitates iuda qui venit in iheruſalem
et loquebatur illis verba pacifica in
dolo et ipſi crediderūt ei et poſtea re
pente irruit ſuper ciuitatem ꝯ percuſ
ſit eam plagā mgrā. i. Machabe
orum. primo
Anthiochus qui cum non poſſet
capere ciuitatem iheruſalem miſit ad
illos qui in ea erant pacem facere et
illi receperunt eum et iurauit eis ꝯ
ſed cito rupit iuramentum et deſtru
ere fecit murum in giro primo. Mac
habeorum. vi.
Cum ābularet triphon cum re ge
anthiocho domino ſuo adoleſcēte do
lo occidit eum et regnauit poſt eum
i. Mach. xiij.
Tholomeus fili9 abiada gener ſu
ñi ſacerdotis fecit conuiuium ſimoni
et duobus filijs eius ꝛ cum ibi eſſent
occidit eos. i. Mac. xvi.
Appolonius veniens in iheruſalem
pacem ſimulans quieuit uſq ad diē
ſabati tunc iudeis feriantibus ingen
tem multitudinem peremit. ij. Mac
habeorum. quinto.
Judas machabeus illos qui pcai
niam acceperant et inimicos ſuos abi
re permiſerant tanquam proditores
occidit et confeſtim turres occupauit
ij. Mach. x
De prodicione iude quomodo cri
ſtum tradidit. Mat. xxvi.
Itē quomodo paulus fuit tradit9
Actuum. xxiij

De prouidencia dei.

Fratres ioſep ipſum extinguē
credidērunt ſed tamen deus
aliter ordinauit. Geneſis. tri
ceſimoſeptimo.
Laban mercedem iacob frequēter
mutauit vt lucrum ei ſubtraheret ſed
tamen dei prouidencia aliter diſpo
ſuit. Geneſis. xxx

Poſtq̄ꝫ percuſſerat moyſes egipciū
et per hoc cōpendo hebreum offē
derct eum et fugeret de egipto mul
tis annis quaſi nunquam reuerſus
de prouidēcia dei tamē remiſſus ē ꝛ e
duxit filios iſrahel. Exodi. ij

Quamuis deus multociens pro
mitteret filijs iſrahel introducere in
terrā melle et lacte manan antē duo ta
men tantum ex illis qui exierunt dē
egipto ſcilicet ioſue et caleph terram
illam ingreſſi ſunt reliqui vero nō ſed
paruuli tantum. Nu. xiiij.

Filios iſrł deus ſua prouidēcia q̄
draginta annis pauit in deſerto et e
orum veſtimenta a conſumcione fua
int. Deu. xxix

Sāpſon de ſterili matre āgelo nū
ciante natus eſt et poſt multa mira
bilia cuma domus oppreſſus. Iu. xvi

Filij iſrahel contra fratres ſuos fi
lios beniamin de ꝯſilio et voluntate
domini preliantes bis debellati ſunt
ſed illos poſtea quaſi penitus delere
uerūt Iudi. xx

Deus archā ab infidelibus capi ꝑ
miſit et per eaꝫ multa miracula fecit
et cum reduceretur ſeptuaginta ma
gnos viros percuſſit ꝛ alios multos
ſcilicet quinquaginta milia de plebe
qui eam viderunt. i. Re. vi.

Dauid minimus erat inter fratres
ſuos et quaſi nullius reputacionis
quem tamen deus de ſui prouiden
cia in regem exaltauit. i. Re. xvi.

Salomoni dedit deus ſapiēciā di
uicias proſperitatē et pacē ita quod
non erat ſathan neque occurſus ma
lꝰ in regno ſuo et tamē in fine ꝑmiſit
eum inſaniā ꝛ et peccata committe
re ꝓ ter quod inimicos et aduerſari
os ſibi ſuſcitauit. iij. Regum. xi.

Precepto domini iherobōam ſuper
decem tribus prefectus eſt qui tamē
populum ad ydolatriam malicioſe
induxit. iij. Regum. xij.

Duos prīcipes quinquagenarios
dominus ad oracionem helye igne
conſumpſit. iiij. Regum. i.

Rex iſrł manaſſes multa facinora
perpetrauit et poſtea cathenis vin
ctus ductꝰ eſt in babilonem ꝛ ibi pe
nitenciam egit et exauditus eſt et
reductus. ij. Para. xxxiij.

Ioſias rex iuda cum ſanctiſſimam
vitam duxiſſet tandē percepit vt di
micaret contra nechao regem egipti
dicentem ſibi deſine aduerſus deū
facere qui mecum eſt ne interficiat te
et non acquieuit yoſias et ideo male
ſucceſſit ei. ij. Para. xxxv.

Precepit dominus ione vt predi
caret adhuc quadraginta dies et ni
niue ſubuerteretur licet tamen ſciret e
os penitenciam acturos. Ione. iij.

Deus redēpcionē noſtram in filio
ſuo mirabiliter prouidit vt patet in
euangelio.

Petrꝰ xp̄m ter negauit. mat. xxv.
Thomas ꝺ reſurreccione domini du
bitauit. Iohannis. xx.

Sꝫ ꝓuidit deus quod petrus ex
hoc micior fuit erga peccatores tho
mas exemplū fidei ad futuros fide
les. Apoſtoli qui a iudeis fuerūt īcar
cerati diuina prouidencia ſūt educti
Actu. v

Facta ē diſſencio inter paulum et
barnabam de iohanne marco ita ꝙ
ab inuiceꝫ diſcedebant ſed hoc ex di
uina prouidēcia ē factū propter hoc
vt verbum dei pluribꝰ nunciaretur.
Actu. xv.

Proſperitas et habundan
tia rerum temporaliuꝫ fre
quenter occaſio eſt mul
toꝝ peccatorum patet in ſodomitis
qui habitabant in regione que irri
gabatur ſicut paradiſus domini Ge.
xix.
Gedeon cum eſſet angelus domini
cum eo ⁊ in area frumentum excute
ret fuit bonus et eum angelus do
mini viſitabat poſt victoriam male
ſe habuit. Judicum. viij.
Saul antequam eſſet rex humil
et bonus fuit ſed poſtquam regni
gubernacula ſuſcepit intumuit ⁊ mā
datū domini preteriuit primo Regū
xv.
P⁹ multas guerras et victorias d
inimicis obtentas remanſit dauid q̄
etus in iheruſalem et tunc adulteri
um cōmiſit et homicidium ſecundo
Regum. xi.
Occaſiōe multitudinis ſubditoruꝫ
fecit dauid populum numerare qd̄
peccatuꝫ dominus grauiter puniuit
ij. Regum. xxiiij.
Salomoni plus nocuit rerum ha
bundantia quam profuit ſua ſapien
tia q̄a de reb⁹ tēporalib⁹ aras ꝑdolo
rū concubinis ſuis conſtruxit. iij. Re
gum ix.
Amaſias rex iuda debellauit edom
⁊ inde eleuatum eſt cor eius et volu
it cōtra ionas regē iſrl̄ bellare ⁊ ma
le ſucceſſit ei. iiij. Regum. xviij.
Cū roboratum fuiſſet regnum ro
boam et confortatum dereliquit le
gem domini et omnis iſrahel cum eo
ij. Paralipomi. xij.
Cōmederunt ⁊ ſaturati ſūt ⁊ īpi
guati ſunt et habundauerunt deli
cijs et ſequitur te autem magis ad
iracundiā ꝓuocauerūt. Jeremie. ix.
Mūdana proſperitas amicos
multiplicat quos aduerſitas fugat
vn̄ quā diu iob plagatus fuit vene
runt ad eum amici ſui ſed michil ei
dederunt ſed anxioſe conſolabatur
poſtquam aūt dominus omia que
fuerūt ꝛc. iob addidit duplicia vene
runt ad eum omnes fratres ſui ⁊ cūc
ti qui nouerunt eum conſolati ſunt
eū et portauerūt ei munera iob. xlij
Thobias cecitate ſanat⁹ venerūt
conſobrini eius et conſolabantur euꝫ
Thobie. xi.
Et nō legit̄ feciſſe qn̄ paup erat ⁊
vxor eius opus textrinū exercebat
Thobie. ij.
Amā diues inuidebat mardocheo
michil reputans ſe hr̄e q̄ꝺ diu illum vi
dit i porta regis manere. Heſter. v
Adoleſcens ille q̄ poſtq̄ queſiuit
a dn̄o quō poſſet vitā eternā habe
re poſtq̄ autē xp̄s dedit ei cōſiliū p
fectōnis vt venderet oīa ꝛc. abijt triſ
tis habens multas poſſiones Mat.
xix. et. Luce. xviij.
Nota de diuite epulāte. Lu. xvi.
Emptores ville et boū et q̄ vxorē
duxit ad cenam dn̄i venire non pote
rant. Lu. xiiij.
Vidēs ihes⁹ ciuitatē ihrl̄m pace ⁊
q̄ete fruētē ⁊ venturas ſibi miſerias
ignorantem fleuit dicēs ſi cognoſſes
et tu ſuple fleres. Lu. xix
De prouidētia et diſcretōe humā
Abrahā intrās egiptū prudē
ter celauit ſarā vxorē ſuā
Ge. xij Itē prudēt celauit
ſe a loth nepote ſuo ne paſtores ad
inuicē litigarēt. Geneſis. xiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Itẽ diſcrete ãnte mortem dimiſit filijs ſuis porcões ſuas ne poſtea ad inuicem concertarent. Gen. xxi.

Rebecca prudẽter ordinauit quod iacob patris benedictionem obtineret et poſtea eũ recedere fecit donec quieſceret furor fratris ſui. Geneſis. decimooctauo.

Prudẽter egit iacob quando ſeruiuit laban vt mercedem dignam pro ſeruicio reciperet. Gene. xxxi.

Itẽ quando debuit fratri obuiare irato munera pmiſit vt eũ placaret et res ſuas et familiam dimiſit ne irruente fratre totum ſimul perderet. Geneſis. xxxij.

Prudẽter habuit ſe ioſeph ĩ domo pharaonis ſompnia exponendo ꝛ famen predicendo et omnia diſcrete ordinando. Gene. xli.

Moyſes antequã terram pmiſſionis inuaderet prudẽter miſit exploratores vt eius conſiderarent condiciones. Nu. xiij.

Exploratores ioſue prudẽter latebãt donec querentes eos ad propria rediſſent. Ioſue. ij.

Phynees ꝛ alij nũcij miſſi ad filios ruben diſcrete locuti ſunt et illi eos verbꝭ prudentiſſimis placauerũt Ioſue. ij

Magna prudẽcia vſꝰ eſt ioſue põnendo inſidias iuxta ciuitatem hay ꝛ fugam poſtea ſectãdo. Ioſue. viij.

Prudẽter fecerũt pacẽ gaboanite cũ ioſue et ille eos diſcrete in ſeruitutẽ redegit. Ioſue. ix.

Filij iſrahel pugnãntes contra filios benyamin fugam arte ſimulauerũt et ſic eos a ciuitate extractos penitus debellarunt. Iudi. xx.

Dauid ĩ omnibꝰ factis ſuis prudẽter egebat. i. Re. xviij.

Ipſe enim coram achis quaſi fatuum ſe ſimulauit et quaſi furentez vt ſic ab eo fugere poſſet. i. Re. xxi.

Abigail prudenter dauid placauit iratum contra virum ſuum nabal. i. Regum. xxv.

Nathã propheta prudenter a parabola ipſum dauid corripere cepit et arguere. ij. Re. xij.

Prudẽter egit ioab ad hoc quod per mulierem thecuitem faceret abſolon reuocari. ij. Re. xiiij.

Audiens berſabee quod adonias regnare vellet prudenter locuta ẽ ad dauid ꝑ ſe et filio ſalomone. iij. Regum primo.

Salomõ prudẽter inter duas mulieres iudicauit. iij. Re. iij.

Studioſe fecit iheu figẽs ſe in prophetis baal ipſũ baal adorare et poſtea ipſos occidit et altare baal deſtruxit. iiij. Re. x.

Prudẽter ſe habuit ezechias rex iuda ne populus nuncijs regis aſſiriorum blaſphemantibus reſpõderent non enĩ expedit populum reſpondere aut contra infideles diſputare. iiij Regum. xviij.

Ezechias intelligẽs regẽ aſſyriorũ cõtra iherlm venturũ prudẽter capita fõciũ extra ciuitatẽ obturauit muros reparauit et bellatores optimis ſermonibꝰ cõfortauit et poſtea ad adorandũ dominũ ſe cõuertit. ſecundo. Para. xxxij.

Neemias cũ magnã ſolicitudine et prudencia muros iheruſalem edificauit. Neemie. ij.

Prudẽter egit iudith ad liberacionẽ populi ſui. Iudith. viij.

Prudẽter egerunt mardocheus et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

heſter pro liberatiõe iudeorum Heſter quarto.

Daniel duos preſpiteros cõtra ſuſſanã venientes cõuicit. Danielis. xiij

Itẽ viſiones nabuchdonoſor prudenter expoſuit. Danielis. ij. et. iij.

Judas machabe9 prudẽter ſe ſubtraxit quando nichanor eũ dolo capere voluit. i. Machabe. vij.

Cõſtituta fuit dies in qua iudas cũ nichanore loquebatur ipẽ autẽ iudas p̃cepit armatos eſſe i locis oportunis ſi forte aliquid mali operaret̃. ij. Machabeorũ. xiij.

Cũ iuſſiſſet tribunus paulum cedi flagellis reſpõdit paulus prudẽter centurioni ſibi aſtanti ſi licet vobis hominem romanum indẽpnem flagellare et diſcedebant qui eũ torturi erant. Actuum. xxij.

Cũ vellet paul9 a grecia in ſiriã nauigare vt intelligerẽ ſibi a iudeis paratas inſidias prudenter declinauit et venit p macedoniã Actuũ. xx

Itẽ nota de ei9 prudẽcia. Actu. xxiij

Cũ ſciret ꝙ iudei iurauerãt cibũ ſe nõ guſtaturos donec eũ occideret ipſe fecit hoc prudenter tribuno nũciari qui euz de nocte ad felicem preſidem cũ armatis tranſmiſit et plura alia Nota ibidẽ cum feſtus p̃ſes vellet paulum econtra in iheruſalem reducere ſciens paulus eorum maliciam diſcrete et prudenter ad ceſarem appellauit. Actuũ. xxv.

De pueris bone indolis.

Iſaac nec cõtradixiſſe nec murmuraſſe legitur quã pater voluit eũ ymmolare et occidere Geneſis viceſimoſecundo

Joſeph h fratres ſuos apud patrẽ ſuũ de crimine peſſimo accuſauit ideo eũ vẽdiderũt p quod patet ꝙ mũd9 erat et peccatũ eorũ deteſtabat̃ patri vero volenti eum ad fratres mittere ait preſto ſũ Geneſis triceſimo ſeptimo.

Samuel puer bon9 miniſtrabat i conſpectu dei. i. Regum. iij.

Dauid puer perit9 et humilis erat quãdo in regẽ vnctus eſt primo Regũ. xvi.

Joas fili9 ioram regis iuda puer ſeptem annorum quando regnare cepit fecit quod bonum erat cunctis dieb9 ioiade ſacerdotis quarto. Regum duodecimo Poſt mortem autẽ ioiade conuertit ſe ad malũ

Octo annorũ erat ioſias cũ regnare cepiſſꝫ fecitq3 qd placitũ erat corã domino. iiij. Regũ. xxij.

Thobias cum eſſet iunior omnibus in tribu neptalim nichil tamẽ puerile geſſit in opere Thobie. i.

Preterea cum filiũ genuiſſet eum timere deum docuit ab infancia ab omni peccato. Thobie. i.

Daniel et ſocij eius ſine magiſtro et doctore legem dei ſeruantes ſobrie pie et iuſte inter prauos gentiles vixerũt. Danielis. i.

Septẽ filij matris ad mirabilẽ ſapientiam in reſponſionibus mundiciam in moribus pacienciã i aduerſitatibus habuerunt ſecundo. Machabeorum. vij.

Johannes baptiſta puer creſcebat et confortabatur ſpiritu ſancto et ſancte et mũde ſemper vixit Luce ſecundo

Puer iheſus humilis et ſapiens ſubdit9 parentib9 erat Luce. ij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De puſillanimitate.

Cum angeli dixiſſent ad loth in monte ſaluum te fac nō poſſum in quit il' e in monte me ſaluare ne forte apprehendat me malū. Ge. xix. Et tūc peius accidit ſibi

Videntes filij iſrl' egipcios poſt ſe veni ētes timuerūt valde licz de eis prius multa bona oſtendiſſet. Exo. xiiij.

Itē timuerunt dominum loquentem moyſi et dixerunt nō loquatur nobis deus ne forte moriamur. Exodi. xx.

Reuelacione facta de condiciōibus terre pmiſſionis qȝ habebat cultores fortiſſimos et vrbes graues atqȝ muratas dixerunt vtinam mortui eēmus in egipto. Nu. xiij. et. xiiij.

Et dixerūt nuncij terruerunt nos Deu. i

Poſtqȝ acham tulerat de anathemathe iericho ſignauerunt filij iſrl' hay filios et corruerunt ex eis multi per timuitqȝ cor populi et ad inſtar aque liquefactum eſt. Joſue. vij.

Gabaonite audientes que fecerat ioſue iericho et hay timuerunt et fecerunt pactum ſecundum voluntatem eius. Joſue. ix.

Cū haberet gedeon in exercitu ſuo xxxij duo milia hominuz clamatum eſt qui formidoloſus aut timidus eſt reuertatur et reuerſi ſunt viginti duo milia hōm. Judi. vij.

Saul et omnes de iſrahel audientes ſermones philiſtei metuebāt nimis. i. Regum decimoſeptimo.

Vemēs ſaul in gelboe et vidēs caſtra philiſtei timuit et expauit cor eius. i. Re. xxviij.

Cū audiſſet exercitus aſſiriorum holofernē eſſe decollatum fugit mēs ab eis et conſilium et ſolo tremore et metu agitate fuge preſidium ſumunt Judith. xv.

Petrus ſup mare ambulans vidit ventum validum et timuit et clamauit dn̄e ſaluū me fac et apprehendit manū eius Mat. xiiij. Videntes diſcipuli dn̄m capi ōnes fugierūt petrus a longe ſequebatur. Mat. xxvi.

Per qȝ patet qȝ omnes puſillanimes et timidi fuerūt. Arguebat dominus puſillanimitatem diſcipulorum in quā eo preſente cōmocionem maris timebant dicēs quid timidi eſtis modice fidei. Mat. viij.

Nimis puſillāimis fuit. Petrus qn̄ ad vocē ācille dn̄m negauit Math. viceſimoſexto.

De ſabati obſeruancia

Sabati obſeruacio ex hoc originem habuit quod dominus die ſeptimo benedixit et i ipſo ab omni opere ceſſauit. Ge. ij.

Sexta die filij iſrahel māna duplici quantitate colligebāt vt die ſabati omnino vacarent. Exo. xvi.

Die ſabbati duo agni et due decime ſimile oleo conſperſe offerrebātur alijs diebus tantū vnus niſi in ſolēnitatibus et kalendis ad deſignandū qȝ in ſabato habundancius deū laudare debemus. Nu. xxviij.

Homo qui in ſabbato ligna collegit a toto populo fuit lapidatus. Nu. xv.

Videns neemias homines torcularia calcantes et onera portantes et venalia ementes obiurgauit eos tanquam diem ſabati prophanantes. Ne. xiij.

Gētiles ex p̄te ipi9 āthiochi p̄lia cōſtituerūt i die ſabbatoꝝ aduſ9 iu deos q̊s fugauerunt de iudea at illi nō miſerūt la pidem cōn̄ eos ſʒ dixe rūt oēs moriamur i ſimplicitate nr̄a i. Machabeoꝝ. ij.

Poſtea vero mathatias ꝛ filij eius ſanioꝝ cōſilio dixerūt oīs hō q̄cūq; ve nerit ad nos die ſabbati pugnem9 cōtra eū nō enī videt̄ eſſe op9 ſtulte pro ſalute et vite et lege dei pugnā re cū inimicis vbi ſupra.

Judas machabeus et ſocij eius pug nātes cōtra nichanorē interfecerunt de exercitu ei9 nouē milia hominuʒ ceteros aūt fugiētes nō inſeq̄bāt̄ eo q3 an̄ ſabbatū erat. ij. Macha. viij

Nichanor cogitauit cū oī īpetu di e ſabbati bellū cōmittē ſʒ iudei q̄ ne ceſſitate eū īſeq̄bāt̄ dixerūt ei ne ita ferocit̄ ac barbare feceris ſʒ honorē tribue diei ſāctificacōni. ij. Macha. xv

Saluator noſter mlt̄a miracula le

Dn̄s ē enī fili9 hoīs etiā ſabbati gitur ī ſabbato feciſſe cuius cauſa tri plex ē vna eſt vt ſe dn̄m oſtenderet Machabeoꝝ. xij.

Alia vt verā intelligēciā illi9 p̄cepti daret q3 ſcilʒ nō eſt ab oī ope ſimpli cit̄ ceſſandū. Mathei. xij. q̄a licʒ in ſabbatis īfirmis bn̄facere Tercia vt plures hoīes audiētes eū ꝛ vidētes edificarēt̄ ex viſiōe miraculi Lu. xiij.

De muliere curua quam corā tur ba ſanauit.

Mulieres ſancte q̄ parauerūt arōma ta ad vngēdū xp̄m ſabbato ſiluerūt Luce. xxiij.

Sabbatū ē cōueniēs ad audiēdū legē dei ꝛ doctrinā ſcōꝝ vn̄ Act. xviij

Voces ꝓphetarum que p omnem ſabbatum leguntur.

De ſeductione et aſtucia.

Prima ſeductio per ſerpen tem que dyabolus ē fcā eſt Geneſis. iij.

Multociens voluit laban iacob decipere ſalicet in vxore et mercede ſed dominus aliter diſpoſuit. Gen̄. triceſimo ꝛ viceſimo nono.

Rachel patrem ydola querentem pulchre deluſit. Gen̄. xxxi.

Filij iacob ſeuientes ob ſtuprū di ne ſororis eorum taliter ſuaſerunt vt ſichem qui eam oppreſſerat ꝛ ciui tas cum eo preſcinderentur quo facto irruerunt ſuper eos et occiderūt eos Geneſis. xxxiiij.

Filij iacob ipſum patrem decepe runt cum tunica ioſeph in ſanguine tincta ei monſtrabatur Geneſis. tri ceſimo ſeptimo.

Gabaonite callide fecerunt pactū cūm ioſue fingentes ſe d longinquo veniſſe. Joſue. ix.

Cauebant philiſtini ne faber fer rarius inueniētur in omni terra iſra hel ne forte hebrei facerent gladium et lanceam. i. Regum. xiij.

Saul ꝓmiſit filiā ſuam callide da uid vt pugnās cum philiſteis interi ret. i. Regum. xviij.

Amon ſe callidē languidum ſimi lauit et ſic ſororem ſuam oppreſſit. ij Regum. xiij.

Abſolō caute amon ad conuiuium inuitauit et ibidem occidi fecit. ij. Regum. xiij.

Ambiens abſolon regnū patris cepit caute populo adulari ꝛ patris facta vituperare et ſe bene iudicatu rum iſrl' iactitare. ſecundo. Regū. decimo quinto.

Dixit ierobo͡am in corde ſuo͡ nunc
reuertetur regnu͞ ad domum dauid
ſi aſcenderit populus vt faciat ſacri
ficium in domo domini Et ideo fecit
eis vitulum ad adorandum. Regum
duodecimo.

Caute colorauit v͞ba ſua gieſi di
ce͞s ad. Naaman in noie͞ helyſei mo
do venerunt ad me duo de filijs ꝓphe
tarum de monte ephirim ⁊c. iiij. Re
gum. v.

Jeſabel magna e͞ aſtucia vſa vt na
both falſo teſtimonio occideretur vt
vineam eius achab congregaret. iij
Regum. xxi.

Athalia mater ochozie regis iuda
ipſo mortuo occidit omne ſemen re
gium et ſic regnauit ſex annis. iiij.
Regum. xi.

Ama͞ caute et malicioſe mortem iu
deorum apud regem aſſuerum procu
rauit. Heſter. iij.

Satrape regni perſarum procura
uerunt vt darius rex decretu͞ ſtatue
ret contra quod credebant daniele͞
omnino facere vt ſic eum poſſent oc
cidere. Dani. vi.

Duo ſenes magna cautela vſi ſu͞t
contra ſuſannam. Daniel. xiij.

Jaſon miſit menelaum portante͞
pecuniam anthiotho regi qui in ſemet
ipſum retorſit ſummum ſacerdotium
ij. Mach. iiij.

Herodes caute magos vocauit et
dixit cum inueneritis puerum renu͞ci
ate michi. Mat. ij.

Phariſei vole͞tes ihe͞ſum capere in
ſermone miſerunt ad eu͞ diſcipulos
ſuos cum herodianis dicentes magi
ſter ſcimus quia verax es Mathei
viceſimoſecundo.

Vide͞tes iudei quod v͞bu͞ dei per
paulum et barnabam diſſemmaba͞
concitaue͞runt religioſas mulieres et
primos ciuitatis anthiochi e et exci
tauerunt perſecuciones in eos et eie
cerunt eos de finibus ſuis Actuu͞. xiij.

Ite͞ cogitauerunt petere a tribuno
vt paulum in medium produceret q͞
ſi aliquid ab eo certi͞ cogniturj et ſic
eum interficere poſſent ad quod voto
ſe obligauerant. Actu. xxiij.

De ſeueritate.

Grauiter puniuit deus pecca
tum primorum parentum Ge
neſis tercio

Ite͞ poſtea fere omnes in diluuio
deleuit. Gene. vij.

Ite͞ quinq͞ ciuitates ꝓpter pecca
tum contra naturam conſumſit. Ge
neſis. decimonono.

Propter vitulu͞ quem adorauerunt
filij iſrahel ceciderunt die vna. xxv.
milia hominum. Exo. xxxij.

Ligna colligens in ſabbato fuit la
pidatus. Nu. xv.

Ite͞ nota ibidem de ignitis ſerpe͞
tib us. Nu. xxi.

Pro peccato in vxorem leuite con
miſſo tota trib͞ beniamin fere dele
ta eſt. Judi. xx.

Hely cum filijs quos ſuper pecca
ta lente corripuit grauiter puniti͞ eſt
i. Regum quarto.

Saul ſuper peccata ſua grauiter
punitus e͞ et domus eius poſt mor
tem ipſius. ij. Regu͞. ij

Oza quia tetigit archam qua͞ no͞
debuit a domino percuſſus interijt
ij. Regum. vi.

Septuaginta milia hominu͞ a do
mino occiſi ſunt propter elacione͞ da
uid quando fecit populu͞ numerari

ij. Regū. xxij.

Quadraginta pueri ab vrſis ſūt lacerati q̄a helizeū deriſerūt. iiij. Re. ij.

Grauiter punitus fuit iezi q̄a munera a naamā fraudulēt̄ accepit. iiij. Regum. v.

Ozias rex iuda q̄a voluīt incenſuȝ cum turibulo adolere qđ ad eū non pertinebat ſtatim lepra pcuſſus ē. ij. Paralipominon. xxvi.

Populū iſrł ꝓpter peccata ſua tradidit dn̄s in manus nabuchodonoſor qui totā gentē crudeliter captiuauit tēplum deſtruxit captiuos cō buſſit. iiij. Regū. xxiiij.

Anthioch9 rex fuit tā ğuit̄ pcuſſus vt v̄mes de ſuo corpe ſcaturirēt quia ſupbe locut9 fuerat cōtra iheruſaleȝ. ij. Machabeoꝝ. ix. De ſeruo neq̄ nō Mat. xviij. De ſeruo inutili Mathei. xxij.

Fraus ananie d̄ p̄cio agri ⁊ ī vxore ſua ſaphira ğuit̄ punita ē. Act. v.

Herodes veſte regali veſtitus ſedēs p tribunali voces ꝓplo dei ⁊ nō hominū acclamātē pcuſſit eum angelus domini eo qđ nō dediſſȝ honorem deo et a vermibus conſumptus expirauit. Actuū. xi.

De ſilencio et taciturnitate.

Poſtquam dominus locutus fuerat ad moyſen impedicioris lingue fuit. Exodi. vi.

Ex quo innuit qđ viri dei qui mł tum cum deo loquuntur tardi eſſe debent ad multam vel ad nimiam loq̄lam cum alijs indiſcretis.

Sāpſon vxori pabolam male reuelauit. Iudicū. xv.

Itē dalide fortitudineȝ ſuā reuelauit pl9 enī timuiſſe ſibi pfuiſſet. Iudicum. xvi.

Anna dominuȝ corde deprecabat̄ labia enim eius mouebātur ſed vox eius penitus nō audiebat̄ et exaudita eſt. i. Regum. i.

Samuel viſionem ſibi a deo factā hely non oſtēdit quouſq̄ ab illo adiuratus fuit. i. Regum. iij.

Cū filij belial dicerēt de ſaul vnde ſaluare nos poterāt ille audire diſſimulabat et nichil reſpondit. i. Regum decimo.

Abigail poſtquā dauid contra virū ſuū nabal placauerat non indicauit viro ſuo verbum paruū aut grāde vſq̄ ad mane dū vinum quod bibit digeſſiſſet. i. Regum. xxv.

Thobias iniurioſis verbis vxoris nichil reſpondit. Thobie. v.

Cū ancilla ſare filia raguelis ſibi verba amara et inꝓperatoria dixit ſara nichil reſpondit ſed intrauit cubiculum et orauit deū vt ab illo īꝓperio liberaret eam. Thobie. iij.

Diu tacuit heſter antequā peticionē ſuā regi reuelaret. Heſter. iij.

Vxor iob ipſo peccaſſo ſtulte ſibi loquebat̄. Iob. ij.

Itē iob magis de loquela quaȝ de aliquo alio ſeipſum reprehendit dicens. xxxix. qui leuiter locutus ſum reſpōdere quid poſſum vnū locutus ſū qđ vtinā nō dixiſſem ⁊ q̄ dicit̄ q̄ non peccauit labijs ſuis nec q̄d ſtultū contra deū locutus ē.

Mādauit ezechiel rex iuda ne pōpul9 aliq̄d rapſacen reſpōdēt ⁊ ſiluerūt ⁊ n̄ rn̄derūt ei v̄bū. Yſa. xxxvi.

Ieremias ī vtero ſanctificatus et ꝓpheta electus ſe loqui neſcire dixit q̄a puer erat. Ieremie. i.

Suſannã contra falſũ teſtimoniũ duorum ſenum nichil legitur reſpõdiſſe. Danielis. xiij.

Maria mater xpi locuta eſt cũ angelo et elizabet. Lu. i.

Item cum filio et miniſtris nupciarũ Johãnis. ij. Alias non legitur aliqui multũ locuta fuiſſe.

Magdalena veniens ad pedes xpi nichil legitur dixiſſe ſed lacrimis pedes rigauit. Luce. vij.

Itẽ ſorori de ipſa cõquerenti nichil reſpondit. Lu. x.

Itẽ diſcipulis in ipſam fremẽtib9 nichil reſpondit. Marci. xiiij.

Quia igitur bene ſiluit xps pro ea reſpondit in locis pſcriptis.

Mulier in adulterio dephenſa z coram xpo accuſata non reſpõdit criſtus autẽ p ea verbum aſſumpſit et eã miſericorditer a peccato abſoluit. Johãnis. viij.

Locutus i ſinagoga paul9 primo ſilentium manu indixit. Actu. xiij.

De ſimulatione et ypocriſi.

Amõ lãguore diſſimulabat vt ſororem ſuã thamar opprimere poſſz. ij. Regũ. xiij.

Vxor ieroboã mutato habitu venit ad abiam pphetam qui videre non poterat qui dixit illi quare aliã te ſimulas. iij. Regũ. xiiij.

Gieſi ſimulauit dominũ ſuum indigere dupliti veſte pro duob9 filijs pphetarum. iiij. Regũ. v.

Appolonius veniẽs iheroſolimam in pacem ſimulans quieuit vſq; ad diẽ ſabbati et tunc feriatis iudeis arma capere ſuis pcepit et multitudinem peremit. ij. Macha. v.

Ypocritis xps dixit Math. xxiij.

Ve vobis ypocrite.

Phariſeis volẽtib9 xpm capere in ſermone reſpondit quid me temptatis ypocrite. Mathei. xxij.

Magnã ypocriſim ananias et vxor eius ſimulauerunt partem de pcio agri ad vſum pprium retinentes. Actuũ. v.

De ſocietate bona.

Conſiderandũ eſt valde quãtũ valet bona ſocietas ſi enĩ in quinq; ciuitatib9 ſodomorũ fuiſſent decẽ iuſti pter illos peperciſſz de9 omnibus alijs. Gene. xviij.

Dixit iacob ad laban modicũ habuiſti anteq̃ venirẽ ad te et nũc diues effectus es benedixitq; domin9 tibi ad introitum meũ. Gene. xxx.

Itẽ bñdixit dominus egipcijs pter ioſeph z multiplicauit eis fructus. Geneſis. xxxi.

Omnib9 dieb9 ioſuẽ et ſeniorũ ſeruiuit iſrahel dño. Joſue. xxiiij.

Filij dan ceperũt lachis z omnes occiderunt quiã cũ nullo hominũ habebãt quitq̃ ſocietatis. Iudi. xviij.

Thobias volebat omnes timẽtes deum ſecum habere in cõuiuio et hoc ipſũ docuit filiũ ſuũ. Tho. iiij. et. ij.

Itẽ diligẽt ſcire volebat thobias cũ quo eſſz iturus filius ſu9 Tho. v.

Propt honorẽ ioſaphat rẽgis iuda deum colentis helyſeus impetrauit aquas exercitui in quo etiã duo alij reges mali fuerunt. iiij. Regum. iij.

Audito crudeli mãdato rẽgis vt cũcti ſapientes babilonis occidi deberẽt quiã ſompniũ eius exponere neſciret daniel et ſocij eius petebant miſericordiam domini z illa nocte reuelata eſt viſio danieli cuius occaſione

omnes alij ſaluati ſunt. Dani. ij.
Nota de bona ſocietate ſeptē fra
trum cum matre eorū. ij. Mach. vij
Venit iudas machabeus ad capi
endam ſcitopolim ciuitatem ſed quia
ipſi ſcitopoli erant iudeis qui ibi ha
bitabant benigni nichil mali eis facī
ebat ymmo gr̄as agens hortatus ē
eos erga genus ſuum eſſe benignos
ij. Mach. xij
Quādiu petrus erat cum diſcipu
lis firmus fuit et ſecurus ſed quādo
erat in atrio ſummi ſacerdotis domi
num negauit. Mat. xxvi.
Cū eſſent diſcipuli ſimul ī oratio
ne ſpiritū ſanctū acceperūt. Act. ij.
De fidelib9 qui erant in eccleſia
dei. Actuum. ij.
Omnes qui credebant erant pari
ter et habebant omnia cōmunia ɔſe
quitur ſumebant cibum cum exultaci
one et ſimplicitate cordis laudantes
deum et habentes graciam ad omē
plebē. Poſt cōuerſionē pauli paul9
veniebat iheroſolomaȝ volebat ſe iū
gere diſcipulis ſed ipſi timebant eū
non credentes q͏ eſſet diſcipulus
barnabas autem duxit eum ad di
ſcipulos. Act. nono.
Homines qui erāt in naui cū pau
lo tēpore grauiſſime tempeſtatis et
periculi ipſius occaſione ſaluati ſūt
Actuum. xxvij.
De ſocietate mala.

Ocietas malorū multū nocȝ
vnde abraham quam diu
erat inter caldeos n̄ legitur
a domino viſitatus ſed poſtquam e
greſſus eſt dominus pluries appar
it ei. Gene. xxi.
Fugiente iacob malū fratrem do
minus eum multiplicitē ɔfortauit
Gene. xxviij.
Ipſe autem rediens noluit cum fra
tre malo ambulare licet muneribus
placaſſet eum. Gene. xxxiij.
Dixit moyſes ad filios iſrahel rece
dite a tabernaculis hominum impio
rū et nolite tāgere que ad eos perti
nent ne inuoluamini in peccatis eo
rum. Nu. xvi.
Dixit dn̄s moyſi precipe filijs i
ſrahel ītrātes terrā chanaā diſperdi
te cūctos habitatores ei9 ſi autē no
lueritis erūt vobis q̄ſi claui in oculis
et q̄ſi lācee in laterib9. Nu. xxxiij.
Propter quoſdā filios belial q̄ vx
orē leuite oppreſſerant om̄es filij bē
yamin fere trucidati ſūt. Iudi. xx
Noluerūt filij iſrl̄ habitatores ter
re delē ſicut p̄cepit dn̄s ſed peraſ
ſerunt fed9 cū eis ideo male ſucceſſit
eis. Iudi. ij.
Amicicia quā habuit amō cū iona
dab dedit ei viam opprimēdi ſororē
ſuā. ij. Re. xiij.
Abſolō malos habuīt ſocios ad ex
pugnād patrē de regno. ij. Re. xv.
Rex iude ioſaphat fuit fere occi
ſus vadēs cū iniquo rege achab. iij.
Re. xxij. Et p9 reph̄ēſus fuit p ꝓphe
tā dicētē impio p̄bes auxiliū et hijs
q̄ oderūt deū amicicia iūgeris et idcir
co iram dei merebaris. ij. Para. xix.
Eliezer ꝓphetā dixit ad ioſaphat regi
iuda q̄a habuiſti fed9 cū ochoſia per
cuſſit dn̄s opera tua. ij. Para. xx.
Filijs iuda templū edificātib9 ho
ſtes eoꝝ volebāt cū eis in fraudē e
dificare ſed illi vſi cōſilio bono tenue
rūt. Eſdre. iij.
Cū irēt om̄es ad vitulos aureos
thobias fugiebat ɔſorcia oim̄ Tho. i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Itē noli cum peccatoribus mandu care. Thobie. iiij.

Itē dicebat uxor iunioris thobie. Nunq̄ cum ludentib9 me miſcui ne q̄ cum hijs qui in leuitate ambulant participem me prebui. Thobie. iij.

Job de ſeipſo dixit fratē ſui draco num et ſocius ſtrucionū. Job. xxx.

Yſayas dixit vir pollut9 labijs ego ſum et cauſam ſubdit quia ego ī me dio populi polluta labia habentis ego habito. Yſaie. vi.

Dictū eſt ezechieli et increduli et ſubuerſores ſunt et cum ſcorpionib9 habitas. Ezechiel. ij.

Cū iudas machabe9 conſtituit cū romanis amiciciā et ſocietatem cito ſuperatus eſt qui prius alios ſupe rabat. Machabeoꝝ. ix.

Petrus exiſtens cū miniſtris ſumi ſacerdotis xp̄m negauit. Math. xxvi.

Plures mali frequēter cōueniunt vt bonis inferāt nocumēta. Joſue. x.

Vbi adonibeſedech rex iheruſalē cū alijs q̄tuor regib9 cōuenerūt contra gabaonitas q̄a fecerūt pacē cū Joſue

Itē iabin rex aſor ⁊ alij reges cō uenerunt contra Joſue et filios iſra hel. Joſue. xi.

Itē quinq̄ ſatrape philiſtinorum chananei ſydonij. Judicū. iij.

Itē madian et amalech et cetere naciones orientaliū. Judicū. vi.

Pylatus ⁊ herodes amici facti ſūt in paſſione dn̄i. Luce. xxiij.

Paul9 philipēſes cōmendat dicēs in medio nacionis peruerſe ⁊ praue inter quos lucetis ſicut lucerna et luminaria in mundo. Philip. ij.

Petr9 quibuſdā iudeis verbū dei audientib9. Actuū. ij. Dixit ſaluami ni a generatione praua iſta.

Mali cōtra apoſtolos ſepē cōuene runt romanos ſanctos vt patet in vi ta eorum de beato ſtephano. Actuū vij. de paulo et barnaba.

De ſtrage.

Strages hoim terribilis fuit quando tp̄e diluuij omnes p̄ter octo perierūt. Geñ. vij.

Quāti hoīes ī egipto et ī mari ru bro perierūt. Exo. xij. et. xiiij. p totū

De ſexcētis milib9 pugnatorū nul lus intrauit terram promiſſionis niſi duo Joſue et caleph ſed omnes in de ſerto varijs modis interierunt. Deu teronomij. i. et. iij. Nu. xxxij.

Magnā cedem fecerūt filij iſrl' ex precepto moyſi de madianitis q̄d ex hoc apparet quia ipſi triginta duo mi lia virginū in p̄dā ceperūt oēs alios viros et mulieres occiderūt. Nu. xxxi

Propt̄ vxorē leuite occiſi ſūt. xxv. milia et centum viri bellatorū pretere mulieres et paruulos. Judicum. xx.

In dieb9 hely quādo capta fuit ar cha dn̄i ceciderunt de iſrahel trigin ta milia hoīm. i. Regum. iiij.

Item per omnes libros regum.

Abia rex iuda ⁊ exercit9 ei9 vulne rauit vna die de exercitu Jeroboā. l. milia virorū. ij. Parali. xiij.

Aza rex iuda habuit in exercitu ſuo quīgēta octuaginta milia. Ethiopes autē fuerunt decies centena milia ⁊ ruerunt ethiopes vſq̄ ī interneciōnē ij. Paralipo. xiiij.

Rex iſrahel occidit de iuda cētū viginti milia virorū bellatorum die vna eo q̄ dereliquiſſent dominū. ij. Paralipo. xxviij.

Occaſione ſupbi amon qui p̄ter ſolū mardocheū volebat oēs iudeos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſingulare occiderunt iudei in regno aſ
ſueri .lxxv. milia hoim quos inimicos
ſuos putabant. Heſter .ij.

Jonathas miſit demetrio apud an
thiochiā tria milia virorū in auxiliū
cōtra illos de ciuitate qui volebant
demetriū occidere et occiſi ſūt de ip
ſis anthiochenis vno die viginticentū
milia virorū .i. Mach .xi.

Tāta cedes hoim fuit in iheruſalē
qn̄ cepit eam anthiochus qꝫ ibi fue
rūt .lxxx. milia hoim interfecti .xl. mi
lia vincti non minus autē venūdati
ij. Machabeorum .v.

Aduerſus galathas in babilonia
ſex milia hominū tantū peremerūt cē
tū viginti milia hoim ꝓpter auxiliū
eis de celo datū .ij. Mach .viij.

Judas machabeꝰ legit̄ multos ha
buiſſe conflictos vt patet in libro.
Mach .p totum.

Unꝰ occidit nouē milia qui erāt
cū nichanore .ij. Mach .viij.

Viginti milia in duobꝰ municioni
bus .ij. Mach .x.

Viginti quinqꝫ milia cū thimotheo

De ſtrennuitate.

Audiens abrahā captum loth
nepotem ſuū aſſumptis ver
naculis ꝛ alijs ſocijs irruit no
cte ſuper quatuor reges qui ceperāt
illū et percuſſis hoſtibus reduxit loth
cū tota ſubſtācia et populū ſodomo
rū. Gene .xiiij. Poſtqꝫ iacob cū āgelo
luctabat̄ dixit ei āgelꝰ ſi ꝯtra dm̄ for
tis fuiſti quāto magis cōtra hoies p̄
ualebis Gene .xxxij.

Caleph et ioſue viriliter populuꝫ
cōfortauerūt dicētes aſcēdamꝰ et poſ
ſideamꝰ terrā qm̄ poterimus obtinē
re eam. Nu .xij.

Et iterū ne timeatis populū terre
qa ſicut panem poſſumꝰ eos deuora
re. Nu .xiiij.

Phinees cū .xij. milibꝰ hoim pug
natorū madianitas debellauit itaqꝫ
xxxi. milia virginū in predam duxit
Nu .xxxi.

Joſue pergēs ad bellū cōtra hay
erat in fronte exercitus ſui vallatꝰ au
xilio pugnatorū. Joſue .viij.

Captis quinqꝫ regibꝰ dixit ioſue ad
principes exercitus q̄ cū eo erāt ite
ponite pedes veſtros ſuper colla re
gū iſtorū nolite timere nec paueatis
Joſue .x.

Dixit caleph ad ioſue .lxxxv. āno
rū ſū hodie ſic valēs vt eo valebam
tpe qn̄ ad explorandū miſſus ſū illiꝰ
in me temporis fortitudo in me per
ſeuerat. Joſue .xiiij.

Aioth iudex et princeps exercitꝰ
iſrl̄ in fronte gradiēs dixit ſequimi
ni me tradidit enī dn̄s inimicos vr̄os
in manꝰ veſtras. Judi .iij.

Ex p̄cepto dn̄i dixit gedeon exerci
tui ſuo q̄ ſi q̄s erāt q̄ formidoloſꝰ aut
timidꝰ ē reuertatur. Ju .vij.

De fortitudine et ſtrennuitate ſam
pſonis nota. Judi .xiiij. et .xv.

Dauid i puericia ſua leonē atqꝫ vr
ſum et goliā fortes occidit .i. Re .xvij.

Itē cū vno milite venit dauid i caſtra
ſaul et intrauit tētoriū eiꝰ noluit re
gē inimicū occidere ſed tulit haſtam
et ciphū eiꝰ .i. Re .xxvi. Deſiderauit
dauid aquam de ciſterna bethleem
tres milites irruperāt caſtra philiſti
noꝝ attuleruntqꝫ ſibi aquā .ij. Re .xxi
ij. Strenue fecit iheu percutiens duos
reges et fratres ochozie et filios ach
ab et ꝓphetas baal in multitudine in
numeroſa .iiij. Re .x.

Joiada ſtrenue eripuit regnū iuda
de manu athalie et ioas puulū ꝺ ſcie
dauid regē coronauit .iiij. Regū .xi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Filij tranſmigracionis edificantes murū iheru͞ſalem vna manu facientes op9 ⁊ altera gladiū tenebāt. neemie iiij.

Mirā ſtrēnuitate ⁊ fortitudinē habuit iudith que holofernem occidit. Judith. xiij.

Mirā ſtrenuitatē habuerūt mathatias ⁊ filij eius qui toties ꝑualuerūt ↄtra regē anthiochū. i. Mach. ij.

Eleazar audacter currit ad elephantē et ſupponens ſe occidit eum. i. Machabeo. vi.

Dixit eleazar tortoribus fortiter vitā excedēdo ſenectute dignus apparebo adoleſcentibus autē exēplū forte relinquā. ij. Macha. vi.

Machabe9 et qui cum illo erāt ibāt prompti ad bellū contra lyſiam habētes auxiliū de celo et ꝓſtrauerūt de hoſtib9. xi. milia peditum et equitū mille ſexcētos. ij. Mach. xi.

De ſuperbia.

Quia ꝓpter appetitum excellencie dicēte dyabolo eritis dij de ligno vetito comedit Geneſis. iij. Et ideo ad ſubiectionē eſt deducta.

Suꝑbia volentiū turrim edificare vſq; ad celū ꝑ confuſionē linguarū humiliata et deſtructa ē. Ge. xi.

Agar ꝓpter conceptū filiū contēpnēs dn̄am ſuā iuſſu dn̄i ſubiecta eſt Geneſis. xvi.

Suꝑbus pharao i mari rubro ſubmerſus fuit. Exo. xv.

Suꝑbia thore ⁊ aliorū ↄtra moyſen grauiter punita fuit. Nu. xvi.

Suꝑbia holofernis mirabilit̄ fuit deſtructa. Judicum. xiij.

Superbia aman mirabiliter fuit humiliata. Heſter. vij.

De ſuꝑbia nabuchodonoſor habētur. Judith. ij. De quo etiā yſaias dicit in corde me oſtendam.

De ſuꝑbia moab dicit. Iſa. xvi. et Jeremi. xlviij.

Audim9 ſuꝑbiā moab ſuꝑb9 ē valde ſuꝑbia et arrogācia ei9 indignacō ei9 pluſq; fortitudo ei9. Cū eleuatū fuit cor nabuchodonoſor regis babilonis et ſpūs illi9 obfirmat9 ē ad ſuperbiā depoſit9 ē de ſolio et gloria eius ablata ē. Danielis. iiij.

Balthaſar fili9 nabuchodonoſor rex babilonis non humiliauit cor ſuum ſed aduerſus dominatorē celi eleuatus ē ideo interfectus eſt. Da. v.

Anthiochus aſcendēs iheroſolimā in multitudine grādi intrauit in ſcītificacionē cū ſuꝑbia. i. Macha. i.

Anthiochus rex in ſuperbia exiſtimabat terrā nauigaturu9. Mach. vi

Anthiochus dixit ſe ſuperbe ventū iheroſolimā ⁊ cōgeriem ſepulchri eū facturū ſed i ipſo iacere percuſſus ē inſanabili plaga. ij. Macha. ix.

Nichanor dicentibus ſibi iudeis q͛ eſſꝫ potēs in celo qui iuſſit agi diē ſeptimum inquit et ego ſum potens ſuper terram qui impero ſumi arma et negocia regis impleri et cito poſt victus ē. ij. Machabe. xv.

Superbia phariſei ſeipſū cōmēdātis reprobata ē humilitas publicani cōmendata eſt. Luce. xviij.

Herodes veſte regali indutus ſedit ꝓ tribunali et cōcinnabat ad ꝓplm popul9 autē clamabat voces dei et nō hoīm et cōfeſtim ꝑcuſſit eū angel9 dn̄i eo q͛ nō dediſſꝫ honorem deo et cōſumptus a vermib9 expirauit. Actuum. xij.

De ſepultura.

f iii

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cum mã gña diligẽcia abra
hã agrũ emit in quo mortuã
vxore ſepeliret. Ge. xxiij.

Noluit iacob cũ malis hominibus
ſepeliri ſed adiurauit ioſeph vt eum
mortuũ ad patrũ ſepulchra deferret
Gene. xlvij.

Hoc ipſũ poſt bñdictionẽ filiorum
repecijt et ioſeph diligẽter adimple
uit. Gene. xlix

Exiens moyſes deegipto tulit in
de ſecũ oſſa ioſeph ſicut ipſe ordinaue
rat. Exodi. xiij.

Cõmẽdauit dauid viros iabes ga
laad eo ꝙ cadauera ſaul et filiorũ e
ius rcuerent ſepeliſſent. ij. Re. ij.

Jheu rex iſrahel q̃ fecerat occidi
ieſabel fecit eam ſepeliri q̃a erat fili
a regis. iiij. Re. nono.

Thobias ſe periculo vite exhibuit
corpora rapiens occiſorum ꝛ ea ſolli
cite ſepeliuit. Tho. i.

Prima annũciacio quã fecit thobi
as filio ſuo ante mortem fuit de ſua
et matris ſepultura. Tho. iiij.

Pꝰ preliũ contra gorgiã cõmiſſuʒ
venit iudas machabeus vt corpora
pſtratorũ tolleret et cũ ſuis parentibꝰ
ſepeliret. ij. Mach. xij.

Diſcipuli iohãnis baptiſte audien
tes eũ fore decollatũ tulerunt corpꝰ
eius et ſepelierunt. Marci. vi.

Apparet dñm iheſũ de ſua ſepultu
ra ſollicitũ qñ dixit de vngẽto ſinite
vt in die ſepulture mee fuet. Jo. xij

Joſep et nichodemꝰ dñm ſepelie
rũt in ſepulchro nouo. Mat. xxvij.

De ſpe.

Multis ãnis expectauit abra
hã ãteq̃ȝ de ſara filiũ haberet
q̃a iam centenariꝰ erat qñ na
tus eſt ei yſaac. Genẽ. xxi.

A pmiſſione primo abrahe factã
de terra pmiſſionis ſcȝ ꝙ ſemen eiꝰ
eã poſſideret fluxerunt cum q̃dran
genti quadraginta ãteq̃ȝ filij iſrahel
terram illã intrauerunt.

Dauid bonã ſpẽ habuit philiſteũ
in noĩe dñi proſternere. i. Re. xvij.

Job afflictꝰ corpore orbatꝰ filijs d
riſus ab amicis et rebꝰ ſpoliatꝰ dixit
ſi occiderit me ĩ ipſo ſperabo iob. xiij

Thobias parẽtibꝰ ipſũ irridẽtibus
et dicentibus vbi eſt ſpes tua p q̃ e
lemoſinas et ſepulturas faciebas in
crepãs illos dixit ſic nolite loq̃ qm̃
filij ſanctorũ ſumꝰ et vitam illam ex
pectamꝰ quã ꝺeꝰ daturꝰ ẽ hijs q̃ vitã
ſuã nũquã mutãt ab eo. Tho. ij.

Suſanna ad mortẽ condempnata
adhuc cor et fiduciam poſuit in deo
Dani. xiij.

De ſpe matris cum ſeptẽ filijs no
ta. ij Mach. vij

Judas machabeꝰ miſit iheroſoli
mã. xij. milia dragmas argẽti. ij.
Mach. xij

Symeon iuſtꝰ et timoratꝰ in iheru
ſalem expectabat cõſolacõem iſrl
Luce. ij Aſcẽſurus xp̃s in celũ pcepit
diſcipul̃ ne diſcederẽt de ihrl̃m ſed
expectarent pmiſſionẽ patris. Act. i

Monet ap̃lus ipm̃ thimotheum
vt p̃cipiat diuicibꝰ nõ alta ſapere nec
ſperare in incerto ſed in deo viuo.
i. ad. Thimotheum. vi.

Dauid bonã ſpẽ habuit vt ĩ pſal
mis

De ſuſpicione.

Cogitauit abraham et ſuſpica
batur ꝙ egipcij vellent eum
pro vxore ſua interficere. Ge
neſis. xij.

Simile de yſaac. Gene. xxvj.

Suſpicatus eſt laban ꝙ iacob ſi
bi deos ſuos abſtuliſſz. Gē. xxxi.
Videns iacob tunicā filij ſui ioſeph
cruentatam putabat eū a beſtia de
uoratum. Geneſis. xxxvij.
Rubenite et gaadanite eūtes ad
poſſeſſiones ſuas edificauerunt alta
re iuxta iordanem vnde turbati ſūt
filij iſrł putātes ꝙ ipſe ſe vellēt ab
eorū lege ſeparare. Joſue. xxij.
Cū iuiſſz ſampſon ad domū prīs
ſui ſocer eius putabat ꝙ odio habe
ret vxorem ſuā ideo eam alteri dedit
Judicum. xv.
Hely vidēs annā labiā mouere ꝛ
nullū verbū extra pferre eā temulē
tam eſtimabat. i. Regū. i.
Cū eſſz dauid cū achis rege geth
quaſi cuſtos capitis ſui ſatrape dixe
runt ad achis vt recederet dauid et
nō iret cum eis ad prelium ne forte
tranſfugeret contra eos ad ſaul. i.
Regū. xxix.
Miſit dauid nūcios ad regē amō
vt cōſolaretur eū ſup patrū interitu
principes aūt illius putauerūt ꝙ ve
miſſz ad explorandū ciuitatē. ij. re. x
Poſtꝙ aſſuerus turbatus contra
aman ortū intraſſz aman cecidit ſup
lectū heſter vt rogaret eā p aīa ſua
intrans aūt rex et vidēs eum ſup lec
tum regine ſuſpicabatur ꝙ eā vellet
opprimere. Heſter. vij.
Nūciāte ieremia voluntatē dn̄i po
pulo terre qui remāſit p9 deſtructio
nem iheruſalem dixerūt en loqueris
mēdaciū non te miſit dn̄s ſed baruth
filius nerie incitat te aduerſus nos
vt tradat nos in manus caldeorū
Jeremie. xliij.
Vidētes diſcipuli dn̄m ſup mare
ambulantem putabāt fantaſma eſſe
Mathei. xiiij.
Vidētes iudei diſcipulos xpi va
rijs linguis loquētes putauerūt eos
eſſe muſto plenos. Actuū. ij.
Omnes diſcipuli xpi timebant
paulū poſt cōuerſionē putantes eū
nō eſſe diſcipulum. Actuū. ix.
Vidētes barbari viperā in manu
pauli venientē putabant eū homici
dam eſſe. Actuū. xxviij.
Tribun9 lyſias videns paulū a iu
deis male tractatū dixit nōne tu es
egipcius qui ante hos dies tumultū
excitaſti ꝛ eduxiſti in deſertū decem
milia hoim. Actuū. xxi.

De templo dei.

Ordinauit deus per moyſen
ꝙ aaron et filij eius man9 et
pedes lauarēt quādo taber
naculū erāt ingreſſuri. Exo. xxix.
Nō licebat niſi paucis tabernacu
lum intrare nec eciā ipſius vaſa tan
gere. Numeri. iiij.
Diligentior fuit ſalomon ad edifi
candū templū dn̄i ꝙ domū ꝓpriā in
xiij. annis que tamen multo minor
erat. iij. Regū. vij.
Magnā eciā fecit in ipſi9 tēpli de
dicatione ſolempnitatē. iij. Regū. ix
Joiada pontifex precepit vt atha
lia extra templū duceretur et nō oc
cideretur in tēplo. iiij. Regū. xi.
Magnā curā videbat dn̄s de tē
plo hre qn̄ p̄cepit tyro regi vt edifi
caret ei domū in ihrłm. i. Eſdre. i.
Dari9 rex p̄cepit vt edificaret do
mus dn̄i in iheruſalē et darent ſup
tus de archa regis ne opus impedi
retur. i. Eſdre. vi.
Judei reuerſi de captiuitate babi
lonis prius ceperunt edificare tēplū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dn̄i q̄ multos cruciatꝰ qn̄ tamen in magno periculo eſſet die ac nocte ne inuaderēt hoſtes. Eſdre. iij

Cōmendat thobias q̄a iuit ad tē plū dn̄i in iheruſalē et ibi dn̄m ado rauit. Tho. i.

Iudas qn̄ obtinuit victoriā de ini micis qui tēplū dn̄i cōtaminauerunt dixit ad frēs ei9 antq̄ⁿ faceret menci onem de propriis ecce contriti ſūt ini mici noſtri aſcendam9 nūc mundare templū. i. Machabe. iiij.

Rex demetri9 ſtatuit vt quicūq; fugerent ad templum qđ eſt in ihero ſolomis et in omnib9 finibus eius ob noxius regi in omni negocio dimittā tur. i. Mach. x

Criſt9 quadrageſimo die p̄ſētat9 eſt ad tēplū. Luce. ij.

Itē anno. xij. in templo diſputās ē inuentus. Lu. ij.

Itē de templo ementes et venden tes eiecit. Mathei. xxi

Itē in tēplo frequenter docuit et miracula fecit. Mathei. xxi.

Arguebat dn̄s phariſeos qui dice bant aurū templi ſanctius templo. Math. xxiij.

Petrus et iohannes aſcēdebāt in templū ad horam oracionis nonam et tunc factum eſt primum miraculū ſanitatis. Actu. iij.

Angelus dn̄i in nocte ianuā carce ris aperiens et ap̄los inde educens dicit ite ſtātes loq̄mini in tēplo ple bi oīa verba vite hui9. Actu. v

Iudei paulū p̄ſequentes nolebāt eū in templo occidere ſed traxerūt eū extra vt foris interficeretur. Act. xxi

De temptacione dei contra ho mines

Temptauit deus abraham p̄ci piens vt filium ſuum ymmo laret. Gene. xxij

Dixit dn̄s ad moyſen ecce pluam vobis māna de celo egrediat̄ p̄p̄ls et colligat q̄ ſufficiunt p ſingulos dies vt tēptem eū ſi ambulet in lege me a an nō. Exodi. xvi.

Loquēte dn̄o cū moyſe audiebat p̄p̄lus vocem et ſonitum bucane vi de bantq; mōtem fumigātē et perterri ti ſunt ac pauore cōcuſſi et dixit moy ſes nolite timere vt enī probaret vos venit deus. Exodi. xx.

Dereliquit dn̄s ezechiā vt temp taret eū et nō ſcirēt omnia q̄ erāt in corde ei9 qn̄ ſcʒ venerūt ab eū nūcij regis babilonis. ij. Para. xxxij.

Poſtq̄ꝫ thobias excecat9 fuerat di citᷣ de eo q deꝰ hanc tēptacōem per miſit fieri vt poſteris daretur exem plū paciencie. Tho. ij.

Dixit iudith filiis iſrahel quos holofernes deſtruere cogitabat me mores eē dēns q̄a tēptati ſūt patres veſtri vt p̄barentur ſi vere deum co lerent. Judith. viij

Propē grauiſſimas tribulacōes q̄s iob paſſus ē dicebāt probauit me q̄i aurū qđ p igne tranſit. Job. xxiij.

Petebāt dauid in. pſ̄. p̄ba me d̄n̄e et tempta. pſ̄. xxv

Volēs deus petrū tēptare iuſſit e ū venire ad aq̄s in quib9 eū aliqua liter mergi permiſit. Math. xxiiij.

Dixit eciā philippus vn̄ ememus panes Johannis. vi.

Accede vt probem vtrum ſis fili9 meus eſau. Gene. xxvij.

De temptacione que fuit facta a deo ab hominibus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Filij iſrahel multociens tēp-
tauerūt deū in deſerto. Nu.
xxiij. ergo ſ ꝑ male accidit eis
Superati in bello a philiſteis dixe-
runt quare percuſſit nos dn̄s corā
philiſtym. i. Regū. iiij.

Et alia vice duxerūt philiſtim ar-
chā dn̄i ſecū captā et plaga magna
percuſſi ſunt. i. Regū. iiij.

Sciebat dauid ſe inunctū eſſe i re-
gē ⁊ ꝙ deberet poſt ſaul regnare nec
tamen voluit temptare deū et pone-
re in diſcrimine ſed prudenter in oīb9
agebat et ſeipſū vt debuit cuſtodi-
ebat. i. Regū. xxij.

Ozias ſtatuit vt tranſactis quinq̄
dieb9 ſi non veniret adiutoriū trade-
ret ſe et populū holoferni dixit aūt
iudith preſbiteris ciuitatis qui erāt
de illo cōſilio qui eſtis vos qui tēpta-
tis dominū. Iudith. viij.

Criſt9 dixit dyabolo qn̄ poſuit eū
ſuper pinnaculū templi nō tēptabis
dominū deum tuū. Mathei. iiij.

Itē dixit phariſeis querētib9 vtꝝ
liceret tributū dare ceſari volentes
eum capere in ſermone. Quid me
tēptatis ypocrite. Math. xxij.

Dure corripuit petrus ananiā et
ſaphirā eius vxorē dicēs quid conue-
nit vobis tēptare ſpiritū dn̄i. Act. v.

De temptatione dyaboli.

Dyabolus i ſerpente primos
parētes in parente debiliori
tēptare cepit ſcȝ in muliere.

Itē a longe explorare incepit nec
ſtatim comedere perſuaſit.

Itē penam ſecuturam negauit et
magna bona ꝓmiſit.

Itē nō tēptauit de peccato ad qđ
nulli haberet i[illegible] ſed de

fructus ſuauitate et odore ac ſapore
atq̄ excellenti dignitate et hoc totū
per mendaciū. Geneſis. iij.

Dyabolus oſtēdit xp̄o oīa regna
mundi qn̄ eū temptare voluit dicēs
oīa iſta tradita ſūt michi et cui volo
dabo illa. Lu. iiij. et. Math. iiij.

Petiuit dyabol9 a deo vt tāgeret
iob in reb9 in liberis et in ꝓprio cor-
pore in quo non potuit eius callidi-
tas et malignitas. Iob. i.

Nō expedit tēptationē ſuā alteri
reuelare qui de eodē malo eſt tēpta-
tus ſic enī cicius cadūt. Exēplū de
duob9 preſbiteris qui cōcupiſcenciā
ſuā ſibi inuicē indicabāt. Dani. xiij.

Temptatio dn̄i nos inſtituit ad vi-
tandū omne genus tēptacionū fuit
enī de trib9 tēptatis ad q̄ oīa tēp-
tamēta mūdi pn̄t reduci. Math. iiij

Ait dn̄s petro ecce ſathan expeti-
uit vos vt vos cribraret ſicut triticū
ego autē rogaui ꝓ te vt non deficiat
fides tua. Luce. xxij.

Dyabolus ſuaſit iude vt traderet
dominū ſuū i manib9 iudeoꝝ Io. xiij.

Dixit petrus ananie cur tēptauit
ſathanas cor tuū vt mentiris ſpiritui
ſancto. Actuū. v.

De timore dei.

Defectus timoris dei frequen-
ter ē cauſa peccati. ideo dix-
it abrahā ad abymelech co-
gitaui mecum dicens forſitan non ē
timor dei in loco iſto et interficient
me. Geneſis. xx.

Timuerūt obſtetrices deum et ſer-
uabāt mares et ideo edificauit illis
domos. Exodi. i.

Volēs deus filijs iſrahel timorē
ſuū multum incutere cū tonitruis et

igne et ſignis aliis terribilib9 legē;
eis dedit. Exo. xx

P9 tranſitum maris rubri et ſub
merſionem pharaonis timuit ꝓplus
dn̄m. Exo. xiiii.

Abdias diſpēſator achab timebāt
dn̄m valde nā interficiente ieſabel ꝓ
phetas dn̄i tulit ille. c. ꝓphetas ꝛ ab
ſcondit eos. iii. Regū. xviii.

Hoīes quos miſit rex babilōis ad
inhabitandū ſamariā non timuerunt
dn̄m et immiſit eis dn̄s leones q̄ in
terficiebāt eos. iiii. Regū. xvii

Cōſtituit ioſaphat iudices ī cūctis
ciuitatib9 iuda et inter cetera p̄cepit
eis dicens ſit timor dn̄i vobiſcū ꝛ cū
diligencia cūcta facite. ii. Para. xix.

Thobias ſenior filiū ſuū ab infan
cia deum timere docuit. Thobi. i

Itē timentes deū ad cōuiuiū voca
ri iuſſit. Tho. ii.

Item plus timens deū q̄ͣ regē ra
piebat cadauera occiſorum et ſepeli
ebat ea. Tho. ii

Filia raguelis in oracione ſua dice
bat virū cū timore tuo nō ex libidine
cōſenſi ſuſcipere. Tho. iii.

Angel9 dixit ad raguelē noli time
re filiā tuā dare thobie qm̄ huic timē
ti deū debet cōiunx filia tua Tho. vii

Thobias et raguel cum amicis ſu
is in timore dn̄i nupciarū cōuiuiū ex
ercebant. Tho. nono.

Iudith erat vidua in ōib9 famō
ſa qm̄ timebat deū valde nec erat q̄
de illa verbū malū loq̄ret. Iudi. viii.

Inter alia q̄b9 iob cōmēdat ſignā
ter dicit et noiat tim or dn̄i. Iob. i.

Vn̄ ipſe dixit. xxxi. q̄ͣ timentes ſu
ꝑ me fluctus timui deū. Mulier for
tis timens deum ipſa laudabitur ꝓ
uerbiorum. xxxi.

Cū plagis mltis p̄ imeretur elea
zar ait tu ſcis dn̄e q̄ͣ cū te a morte
poſſem liberari duros corpis ſuſtine
o dolores ſm animā ꝓpter timorē tu
ū libenter hec pacior. ii. Mach. vi.

Cōmota tēpeſtate naute ionā mi
ſerūt in mare et ſtetit mare a feruore
ſuo et timuerunt viri timore magno
dominū et hoſtias īmmolauerunt ꝛ
vota vouerunt. Ione. i.

Timēdus eſt de9 q̄ͣ poteſt mlta
bona cōferre Vn̄ thobie habebis mlta
ta bona ſi timueris deū.

Itē poteſt mala inferre. Mathei
x. Timete eū q̄ corpus et animā mi
ttere poteſt in iehennam

Grauiter punitus eſt ſeruus qui
talentū acceptū propter timorē dn̄i ſu
i nō multiplicauit. Mathei. xxv.

Occaſione cornelii timētis deū a
it petrus in omni gente q̄ timet deū
et operatur iuſticiam acceptus ē illi
Actuum. decimo.

De timore hominum.

Timens abraham abymalech
dixit ei deus tecum eſt in v
niuerſis que agis iura ergo
michi ne noceas michi. Geneſis. vi
ceſimo primo

Egipcii pſequentes filios iſrahel
qui ibant per medium maris rubri
dixerunt fugiamus iſrahelem deus
enim pugnat pro eis. Exo. xxiiii.

Vidēs ſaul q̄ dominus eſſet cum
dauid cepit timere eum. primo. Re
gum. xviii

Princeps quinquagenari9 terciā9
miſſus ad helyam timuit eum et hu
miliauit ſe illi et ideo non eſt ſicut pri
ores ab igne conſumptus quarti
Regum primo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cū cōpletus eſſet murus in iheru ſalem timuerunt vniuerſe gētes que erāt in circuitu eius. Neemie. vi.

Cecidit timor iude ac fratrū ſup ōnes in circuitu eorū. Macha. iij.

Audiētes aduerſarij q̄ iudas eēt paratus cū ſuis in bello timuerūt ac formidauerunt in corde ſuo. ij. Machabeorum. xiij

Herodes timebat iohānē ſciēs eū virū iuſtū et ſanctū. Marci. vi

Poſt terribilē mortē ananie et vxoris eius ꝯeratōnes diſcipuli in porticu ſalomonis. ceterorum autē nemo audebat ſe iūgere illis. Actu. v

Cū fact9 eſſet terre motus in carcere vbi erat paulus et ſylas poſiti cuſtos carcere tremefactus p̄adit paulo et ſyle ad pedes dicens dn̄e quid me oportet facere vt ſaluus fiam. Actuum. decimoſexto.

De tyrannis

Varias adinuenit malicias pharao vt filios iſrahel poſſet extinguere. Exo. vij. et. v

Primo enim fecit eos diris operibus affligi Exo. i. Deinde maſculos nat9 in flumine proicinec eos voluit dimittere niſi plagis magnis vt deo ſuo ſanctificarent. Exo. viij.

Adonibeſeth āputauit ſummitates manuū ac pedū. lxx regū. ⁊ miſit eos ſub mēſa ſua reliq̄as colligere. Iudicū. i. Abymalech filius gedeonis vſurpatus ſuper ꝓplm. lxx. frēs ſuos occidit ſup lapidem vnū. Iudicū. nono

Saul queſiuit dauid ad mortē et occidit. lxxxv. viros portantes ephot ex hac occaſione ipſius. i. Re. xxij.

Iheſabel fecit queri helyā ad mortem quia ipſe fecit ꝓphetas baal occidi. iij. Regum. xix

Ipſa eciā fecit lapidari naboth ꝑ falſū teſtimoniū. iij. Regum. xxi.

Achab fecit poni micheā ꝓphetā in carcere et pane tribulacōis et aq̄ anguſtie ſuſtentari. iij. Re. xxij

Cū factū eſſet verbū dn̄i in manu pheu contra baaſan regem iſrahel et domū eius occidit baaſa ꝓphetā p̄dictum. iij. Regū. xvi.

Manaſſes rex ſāguinē i noxiū effudit et impleuit iheruſalem cruore innocenciū. iiij. Re. xxi.

Nabuchodonoſor dixit holoferni q̄ nō parceret oculos eius vlli regno Iudith. i.

De holoferne dicit̄ q̄ timo͛ met9 cūctis prouincijs illis incubuit vt vniuerſarū vrbium habitatores principes et honorati ſimul cū ꝓplis exirent obuiā venienti ſuſcipientes eū cum coronis et lampadib9 ducentes choros in tybijs et tympanis ⁊ tamē iſta facientes nō poterant ferocitatē eius mitigare. Iudith. iij

De nequicia aman q̄ volebat ōes iudeos occidere habet̄. Heſter. iij.

Rex babilonis occidit filios regis ſedechie in oculis ei9 oculos q̄ ipſius eruit et vinxit eū pedib9 vt adduceret eū in babilonē. Here. xxxix. et. iiij. Regum. xxv.

Nabuchodonoſor p̄cepit vt ōnes prudētes occiderent̄ q̄a neſciebāt ſōpnium ſuum exponere. Dani. ij

Itē tres pueros in fornacem ardētem miſit. Dani. iij.

Ipſū daniel miſit in lacum leonū Danielis. vi.

Anthioch9 aſcendit iheroſolimam et fecit cedem hoim horribilē et poſt effudit ſanguinē innocentē ꝑ circuitū

ſanctificationis . i . Macha . i .

Triphon captū ionathā et tenens
pecijt p eius libercione centū talēta
argēti et duos filios quos cū cepiſſz
patrē cū filijs occidit . i . Mach . xiij .

Andronicus rogatus a menelao e
p munera eius corrupt9 occidit oniā
ſūmum ſacerdotē . ij . Macha . iiij .

Anthiochus menelaū ſacrilegum
de multis ſceleribꝰ accuſatum abſol
uit et accuſaciones eius dampnauit
ij . Machabeo . iiij .

De ſeptē filijs cum matre . ſcriendo
Machabeorū . vij .

Herodes multos innocentes occi
dit volēs xp̄m occidere . Math . ij .

Herodes tetrarcha iohānē bapti
ſtam ad peticionē mulierum decolla
uit . Math . xiij . et Mar . vi .

Pylatus nō inueniens cauſam in
xp̄o ip̄m eū crudeliter flagellauit e
occidit . Mathei . xxvij .

Herodes agrippa miſit manus vt
affligeret quoſdā de eccleſia occidit
autē iacobū fratrē iohannis gladio
videns ꝙ placeret iudeis voluit ap
p̄hendere petrū et apprehenſū miſit
in carcerem . Actuū . xij .

De crudelitate tyrannorū ſatis patꝫ
in paſſionibꝰ ſanctorꝝ .

De crudelitate facta i paulo nota
Actuū . xvi .

De tribulacionibus .

Plus creuit ioſeph i captiuita
te ꝙ̄ creuiſſz inter fratres ſu
os . Geneſis . xli .

Fratres ioſeph dixerūt merito hec
patimur quia peccauim9 in fratrem
noſtrū idcirco venit ſuper nos tribu
lacio . Geneſis . xlij .

Filij iſrahel creuerūt ex oppreſſioni
bus et afflictionibꝰ egipciorū et quā
to magis opprimebantur tāto magis
multiplicabantur . Exo . i .

Filij iſrahel afflicti ſerpentibꝰ ig
nitis dixerūt moyſi locuti ſum9 cōtra
deū et cōtra te et paius non dixerūt
Numeri . xxi .

Fugiēs dauid a facie abſolō filio
ſuo maledicenti ſibi non reſpondit
ſed paciēter ſuſtinuit . ij . Regū . xvi .

Obtenta aūt victoria ſupbiuit et
pp̄lm numerare fecit . Et poſtea vi
dens dominū populū cedentē pec
catū recognouit . ij . Regū . xxiiij .

Helyam fugientē iezabel angelus
confortauit iij . Regū . xviij .

Pane tribulacōis et aqua angu
ſtie iuſſus ē micheas ſuſtentari qa
noluit regi achab reſpondere iuxta
velle ſuum . iij . Regū . xxij .

Voluit de9 vt viri iude a rege egip
ciorum affligerētur vt ſcirēt diſtan
ciā ſeruitutis diuine et ſeruitutis reg
ni terrarū . ij . Paralipo . xij .

Poſtꝙ̄ manaſſes vinct9 fuit et du
ctus in babilonem egit penitenciam
valde corā domino et exaudiuit do
minus orationem ſuam . ij . Paralipo
minon . xxxiij .

In tp̄e tribulationis ſue clamaue
runt ad te et tu de celo exaudiſti eos
ſm miſerationes tuas magnas dedi
ſti ſaluatores . Neemie . ix .

Poſtꝙ̄ thobias excecatus eſt e ab
inimicis ſuis deriſus a dn̄o multipli
citer eſt cōſolatus . Thobie . ij .

Judith populo ſuo ait memores
eſſe debetis quomodo pater veſter
abraham temptatus eſt et per mul
tas tribulacōes effectus eſt amicus
dei . Judith . viij .

Job tribulacões multas ſuſtinuit in amiſſione rerũ et liberorũ ſuorum in graui corporis infirmitate in contumelia vxoris et aliorum amicorum. Job per totum.

Jeremias pro veritate quã ꝑplo ꝑdicabat q̃nq̧ paſſus fuit. Jere. xxxv

Paulꝰ incarceratꝰ tandẽ lapidatus. Act. xiiij. Hene apparet dñm eẽ cũ tribulatis ꝑ tres pueros in fornace cui qꝰ nabuchodonoſor vidit q̃rtũ ſimilẽ filio dei. Dani. iij.

Ezechiel in caldea in medio captiuorum vidit dei mirabiles reuelaciones. Ezechiel. i.

Nabuchodonoſor in ꝓſperitate arrogans fuit et ſupbꝰ quãdo aũt eiectus eſt ab hominibꝰ et in beſtiã mutatus ſenſũ recepit quẽ in ꝓſperitate ꝑdidit et deũ laudauit qḋ prius vituperauit. Dani. iiij.

De tribulacione danielis habetur Dani. vi.

Itẽ de ſuſanna. Dani. xiij.

Poſt obitũ machabei emerſerunt iniqui et facta eſt fames valida et cõſtituit bachides impios dños regionis et facta eſt tribulacio magna in iſrahel. i. Mach. ix

Decreuerũt cõtra iudeos q̧ ões trucidarent qui ſacrificare nolebant et paternas dei leges relinquere. ij Macha. vi. Ibi nota de eleazar Itẽ de matre et. vij. filijs. ij. Macha. vij

Anthiochꝰ ſanꝰ ſuperbꝰ et fuit elatus a dõ autem paſſus humilitatis verba ꝓtulit. ij. Mach. nono.

Itẽ xps natus ꝑſſurã mundi per totũ vitã ſuam hic perpeſſꝰ eſt vt pꝫ in euangelio.

Apoſtoli flagellati ibãt gaudẽtes a conſpectu concilij qm̃ digni habiti ſunt ꝑ nomine iheſu contumeliã pati Actuum. v.

Paulus eciã multas tribulaciones ſuſtinuit. Act. ix.

Itẽ ipſe et fratres hortabãtur vt permanerent in fide qm̃ per multas tribulaciones oportet nos intrare i regnũ dei. Actu. xiiij

De veritate.

Balaach rex moab doluit q̧ balaam dixit bona de filijs iſrahel licet vera eſſent et eũ honorari feciſſet ſi ſm voluntatẽ ſuam locutus fuiſſet. Nu. xxiiij.

Ioathas filius ierobaal fugit a facie abymalech cum dixiſſet verum de eo et de illis qui eũ male elegerũt Judicum. nono

Iratꝰ eſt ſaul cõtra ionatham filiũ ſuum cum dauid virũ innocentẽ excuſaret. i. Regũ. xx.

Cũ increpaſſet anam ꝓpheta aza regẽ miſit eũ in neruũ. ij. Para. xv.

Ad imperiũ regis ioas lapidatus ẽ zacharias filius ioiade qui reges et principes arguebat eo q̧ dñm dereliquiſſent. ij. Parali. xxiiij

Cũ dixiſſet achior magnalia q̃ fecit deus ꝓ filijs iſrahel et magnã eiꝰ potenciam irati ſunt omnes magnates holofernis et cogitabãt interficere eum et holofernes eciã indignatꝰ eſt. Judith. vi.

Cũ legiſſet baruth v̓ba que ſcripſit ex ore iheremie coram ioachĩ rege iuda fecit rex volumen proici in ignem eo q̧ dicebatᷣ ibi veritas de captiuitate iſrahel. Ihere. xxxvi

Poſtea q̃a ꝓphetizauit iheremias captiuitatẽ ciuitatis miſſus fuerat in lacũ vbi nõ fuerat aq̃. Ihe. xxxviij

Daniel q̄ nā ꝓbauit beel et dracō
nē nō eſſe deos miſſus fuit in lacum
leonū. Danielis. xiiij.

Ex bonis et veris ſermonib9 ele
azar magis ſeuiebant in eū tyranni
ij. Machabeorū. vij.

Herodes iohānem baptiſtā in car
cere incluſit et poſtea decollauit quia
veritatē dixit. Mathei. xiiij.

Phariſei cecū a domino illumina
tū extra ſinagogā ꝓiecerūt quia ve
ritatē aſſeruit. Johānis. ix.

Principes ſacerdotū audiētes ver
ba aploꝝ de doctrina xp̄i cogitabāt
eos interficere ⁊ ceſis ipſis ꝑceperūt
ne amplius loquerētur ī nomine do
mini ihū xp̄i. Actuū. v.

Stephan9 autē ꝓpter veritatē quā
p̄dicabat lapidat9 fuit. Actuū. vij.

Paul9 multa ꝑ veritate ſuſtinuit
Actuū. ix.

Unde ad galathas. iiij. inimicus
factus ſū vobis verū dicens.

De viſione diuina.

POſtq̄ꝫ exiuit abrahā de urbē
caldeorum apparuit ei domi
nus multis viſionib9 et reue
lacōnibus cōfortauit eū. Ge. xij. xv.
xvij. xviij. xxi.

Apparuit ei domin9 in valle mam
bre ſedēti in oſtio tabernaculi in ipo
feruore diei. Geneſis. xviij.

Yſaac relicta ī domo familia egreſ
ſus in agrū ad meditandū. Geneſis
xxiiij.

Factus ē eſau vir magn9 vēnādi
et homo agricola iacob autē vir ſim
plex habitabat ī tabernacl. Ge. xxv

Egreſſus iacob de terra ſua cū ſup
lapides dormiuit vidit ſcalam celū
tangentē angelos q̄ꝫ dei aſcendētes
et deſcendentes. Geneſ. xxviij.

Cū iacob rediſſꝫ et ꝑtranſiuiſſꝫ oīa
ſua per vadū iaboth et remanſit ibi
ſolus et ecce vir luctabatur cū eo.
Geneſis. xxxij.

Moyſes cū minaſſꝫ gregē ad inte
riora deſerti vidit ī rubo q̄ꝫ ignis ar
deret et non cōbureretur. Exo. iij.

Uocauit domin9 moyſen vt mon
tē aſcenderet ⁊ ibi legē et p̄cepta ei
tradidit. Exo. xix.

Jethro vidēs moyſen occupatum
ad iudicandū ppl̄m ait ſtulto labore
cōſumeris et tu et ppl̄s iſte qui tecū
eſt ⁊c. eſto ppl̄o tu ī hijs q̄ ad deū ꝑ
tinent. Exodi. xviij.

Deus moyſi facie ad faciem locu
tus ē vt amic9 amico. Exo. xxxiij.

Moyſes fuit cū domino. xl. dieb9
et xl. noctib9 aquā nō bibit nec pa
nē cōmedit. Exo. xxxiiij.

Ait domin9 aſcēde ad montē iſtū
abarim cōtemplare in terrā quā da
turus ſū filijs iſrl̄. Nu. xxvij.

Samueli in tēplo dormienti locu
tus ē domin9. i. Regū. iij.

Helye fugiēti ieſabel oſtēſū eſt q̄ꝫ
domin9 nō erat in ſpū grandi nec ī
cōmotione nec in igne ſed in ſibulo
aure tenuis. iij. Regū. xix.

Poſt tribulacōes q̄s ſuſtinuit da
uid ait pſalmo. liiij. quis dabit mihi
pēnas ſicut colūbe et volabo et req̄
eſcam Et ſubdit quō ille pēne debēt
acquiri dicēs ecce elongaui fugiens

Ezechiel in medio caldeorū capti
uus vidit viſiones dei. Ezech. i.

Danieli orāti per noctē in domo
regis bābilonis. Daniel. ij.

Sup cuſtodiā meā inquit abacuc
ſtabo et figam pedem meum ſuper

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mumcionem et cõtemplacionē vt vi
deam quid dicam aut quid reſponde
am ad arguentem me. Abacuc. ij.
Saluator noſter aſcēdit in mõtē
ſolus orare vbi cõtemplatores tumu
ltātes turbas fugere docet. mat. xiiij
Ingreſſus zacharias in tēplū dñi
vt incenſū poneret vidit angelū ſibi
filiū naſciturū nūciantem. Luce. i.
Diſcipuli dñi oracione et cõtēpla
cione vacantes ſpiritū ſanctū recepe
runt. Actuum. ij.
Saulus ſeuiēs in xpianos cecidit
et excecatus eſt deinde p triduū ieiu
nans et orās viſū recepit. Actu nono
Ac poſtea raptus vſqz ad tercium
celum vidit que non licet homini lo
qui. ij. ad. Corin. xij.
Cū hoſpitaretur petrus in domō
ſimeonis coriarij aſcendit in ſuperio
ra dom9 vt oraret et familia inferius
exiſtente et ibi reuelatum eſt ſibi qȝ
gentiles non eſſent a pdicacione ex
pellendi. Actu. x.
Sanctus iohannes a tumultu ⁊ cõ
ſorcio mundi ſequeſtratus cū in path
mos inſula exulauit reuelauit ſibi do
minus ſecreta celeſtia. Apocalip.
De vnitate et concordia.

Ex hoie vno oēs homines de9
produxit. Ge. ij.
Vt in eis vnitas continua ſeр
uaretur qȝ diu vn9 fuit peccatū non
cõmiſit ſed multiplicatus cito deliq̄t
Gene. iij
Popul9 iſrahel vnanimis fuit ad
recipiendā legem. Exo. xix.
Inuaſit timor dñi xplm et egreſſi
ſunt quaſi vir vnus ad ſuccurrendū
fratrib9 ſuis in iabes galaad obſeſ
ſis. ij. Regum. xi.

Conuenit ad ſalomonē vniuerſus
iſrahel et tunc fuerunt archa et vaſa
ſanctuarii in templū delata et ipſius
templi dedicacio ſollemniter celebra
ta. iij. Regū. viij.
Cõgregatus ē populus quaſi vir
vn9 in iheruſalem ad reedificandum
templū qđ a rege babilonis fuit deſ
tructum. i. Eſdre. ij.
Et cõgregatus eſt xpls q̄ſi vir vn9
et dixerūt eſdre vt afferret librū le
gis. Neemie. viij.
Cū expoſuiſſet achior oīa q̄ dix
iſſet holoferni omnis xplus cõmuni
lamētacione et fletu vnanimes pces
dño effuderūt. Iudi. vi.
Poſt aſcēſionē dñi diſcipuli erāt
perſeuerantes vnanimiter in oracio
ne. Actu. i.
Et venit ſup eos ſpūs ſcūs. Act. ij
Omnes qui credebāt erant ſimul
et oīa habebāt cõmunia vnanimiter
perſeuerantes in templo. Act. ij.
Punitis anania ⁊ ſaphira vxore e
ius fact9 eſt timor magn9 in vniuer
ſa eccleſia et erāt omnes vnanimiter
in porticu ſalomonis. Actu. v.
De voto.

Iacob pergens ad auunculū
ſuum laban votū vouit dicēs
ſi fuerit dñs meū. ge. xxviij.
Rex arad pugnauit cõtra iſrl̄ et
victoriā obtinuit ac iſrl̄ voto ſe obli
gauit dño et p9ea vicit eū. Nu. xxi
Iepte pugnaturus cõtra filios amō
votū vouit dño dicēs. Si tradideris
filios amon in man9 meas. Iudi. xi.
Orauit anna dñm flens largiter ⁊
votū vouit dicēs dñe exercituū ſi de
deris michi ſexū virilē. i. Re. i.
Abſolō volēs patri rebellare dixit

vouens vouit ſeru9 tuus cū eſſet in
geſſur ſi reduxerit me dn̄s in iherl̄m
ſacrificabo dn̄o. ij. Regū. xv
Aza rex iuda ea q̄ vouerat pat̄ ſu9
obtulit in domū dn̄i ſcōi. Para. xv.
Letatus ē pp̄ls cū vota ſponte pro
mitteret quia toto corde offerebant
ea dn̄o. i. Parali. xxix.
Rex artaxerſis p̄cepit eſdre et po
pulo vt ferrent in iherl̄m vniuerſa q̄
vouerāt dn̄o deo iſrl̄. Eſdre. viij.
Omnis pp̄ls venit p9 victoriā in
iherl̄m adorare dn̄m et obtulerūt oēs
holocauſta et vota et pmiſſiones ſu
as. Judith. xvi.
Viri q̄ erāt in naui vbi erat Jonas
propheta ppter tempeſtatē factam
timuerūt et ymmolauerunt hoſtias
dn̄o et vota vouerūt. Jone. i.
Eliodorus volens de tēplo depo
ſita auferre fuit diuina v̄tute grauit̄
flagellatus deinde p orationē onie
ſanatus ꝛ hoſtia deo oblata et votis
magnis pmiſſis repedauit ad regem
ij. Machabeorū. iij.
Crudele votū et impiū fecerūt iu
dei vouētes ſe nichil guſtaturos do
nec paulū occideret. Actuū. xxiij.

De zelo bono.

Tenebāt filij iacob in ſichen
propter ſtuprū dyne ſororis
ſue. Geneſis. xxxiiij.
Audiēs moyſes voces cantantiū
videnſqꝫ vitulū piecit tabulas irat9
et fregit eas ꝛ poſtea pp̄lm grauiter
puniuit. Exodi. xxxij.
Multū placuit deo zel9 phinees
filij eleazar quādo pfodit virū cum
muliere coeuntem. Nū. xxv.
Precepit Joſue achor lapidari et
totā eius ſupplectilē cōburi quia tu
lerat de anathemate in iericho Joſu. vij
Cōgregati ſūt omnes filij iſrl̄ q̄ſi
vir vnus ad vindicandum ſcelus in
vxore leuite cōmiſſum. Judicū. xix.
Helias arguit pp̄lm errantē ꝛ p
phetas baal occidit. iij. Re. xviij.
Quāuis iheu rex iſrl̄ ſimpliciter
eēt malus cōmēdatur tamē eo q̄ ſe
men dom9 achab deleuit et pphetas
baal occidit et aras eius deſtruxit
iij. Regū. xix.
Zacharias fili9 ioiadē dixit regi ꝛ
pp̄lo ſculptilib9 ſeruientib9 q̄re tranſ
gredimini p̄ceptū dn̄i et vobis non
proderit. ij. Paralipo. xxiiij.
Vidēs neemias iudeos ducētes ali
enas vxores obiurgabat eos et ma
ledixit aliquos v̄berauit. Nee. xiij
Surrexit mathathias ꝛ dixit ve mi
chi vt quid videre nat9 ſū contritionē
pp̄li mei et ſequit̄ poſtea de zelo ei9
feruentiſſimo quādo trucidauit ho
minē ydolis ymmolātē. ij. Mach. ij
Nō onias ſūm9 pōtifex viriliter
reſtitit ſymoni quādo volebat i vici
um aliq̄d i t̄plo moliri. ij. Mach. ij
Miro zelo feruebat iohānes bap
tiſta dicēs pgenies viperarum quis
demonſtrauit vob facere a ventura
ira. Math. iij.
Itē herodē arguens. Math. xiiij
Criſt9 zelo magno cōtra phariſeos
et ſcribas ferrebat quādo totiēs dix
it eis ve vob qui eſtis ex p̄re dyabo
lo. Itē ementes de templo expulit.
Ardēti zelo feruebat petr9 iana
niā et ſaphirā ei9 vxorē. Actuū. v.
Stephan9 zelo magno dixit iude
is. Actuū. vij. Dure ceruicis et inar
cūciſi corde et aurib9 vos ſp ſpūi ſcō
reſiſtitis. De zelo pauli ꝯtra iudeos
patet. Actuū. ix. in epiſtolis ſuis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De zelo indiſcreto.

Videns ioſue duos viros pro
phetantes dixit domine mi
moyſes ꝓhibe eos et ille in
q̄t quid emularis ꝓ illis. Nu. v

Abyſa filius ſarue voluit amputa
re caput ſemei maledicentis dauid
ſed dauid non ꝑmiſit. ij. Regū. xvi.

Filij ꝓphetarū coegerūt helizeū vt
mitteret ad querendum dn̄m ſuū ne
forte ſpiritus dn̄i eū in vnū monciū
ꝓieciſſet. iiij. Re. ij.

Jonas doluit q̄ nō euertebāt ciuitas
niniue iuxta illud q̄ ipſe predixerat
Jone. iiij

Multū zelabant iudei de obſerua
cione ſabati qn̄ xp̄m illo die videbāt
infirmos ſanantē. Mathei. xij.

Itē qn̄ videbant diſcipulos eius
ſpicas euellentes. Mathei. xxij.

Scribe et phariſei magis zelabāt
ꝓ tradicionib9 ſuis q̄ pro mandatis
dn̄i. Mathei. xv

Itē ꝓ auro tēpli plus q̄ ꝓ ipſo tē
plo ꝓ dono altaris plus q̄ pro alta
ri. Mathei. xxiij

Oblatis xp̄o duob9 paruul' vt ma
nus eis imponeret diſcipuli dn̄i in
crepabāt eos iheſus autem ait ſini
te paruulos. Math. xix.

Johānes ap̄ls ꝓhibuit quendam
eiicientē demonia in nomine iheſu eo
q̄ non ſequebatur xp̄m et ait iheſus
nolite eum ꝓhibere qui nō ē aduer
ſū nos nobiſcū eſt. Luce nono.

Diſcipuli indigne ferebant q̄ muli
er vngentū ſuper caput dn̄i effudit
et iō dn̄s eos corripuit. Mat. xxvj.

Audiens iacob9 et iohannes q̄ ſa
maritani nō receperunt nūcios domi
ni dixerunt dn̄e ſi vis dicimus vt ig
nis deſcēdat de celo ⁊ cōſumat illos
et increpauit eos dn̄s dicens. Neſci
tis cui9 ſpiritus eſtis. Luce. ix.

Arguit dn̄s petrū q̄ amputauit
auriculā ſerui principis ſacerdotum
Math. xxvi.

Apparet diſcipulos iohānis bapti
ſte contra zelaſſe qn̄ dixerūt iohāni
Rabi qui erat tecum trans iordanem
hic baptizat et omnes veniūt ad eū
Et nota ibi reſponſionem. Joh. iij

Cū curaret diuerſi infirmi a petro
exurgens princeps ſacerdotū et oēs
illi qui cum eo erant repleti ſūt zelo
Actuum. v.

Emulator erat paulus paternarum
tradicionū trahēs viros et mulieres
xp̄ianos vinctos in ihrl'm. Actu. ix.

Videntes iudei q̄ pene vniuerſa
iheruſalem cōueniret ad audiendum
verbum dei qd̄ paulus et barnabas
ꝑdicabant repleti ſunt zelo et contra
dicebant hijs que a populo dicebā
tur. Actuum. xiij.

Expliciunt autoritates
vtriuſq; teſtamenti.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

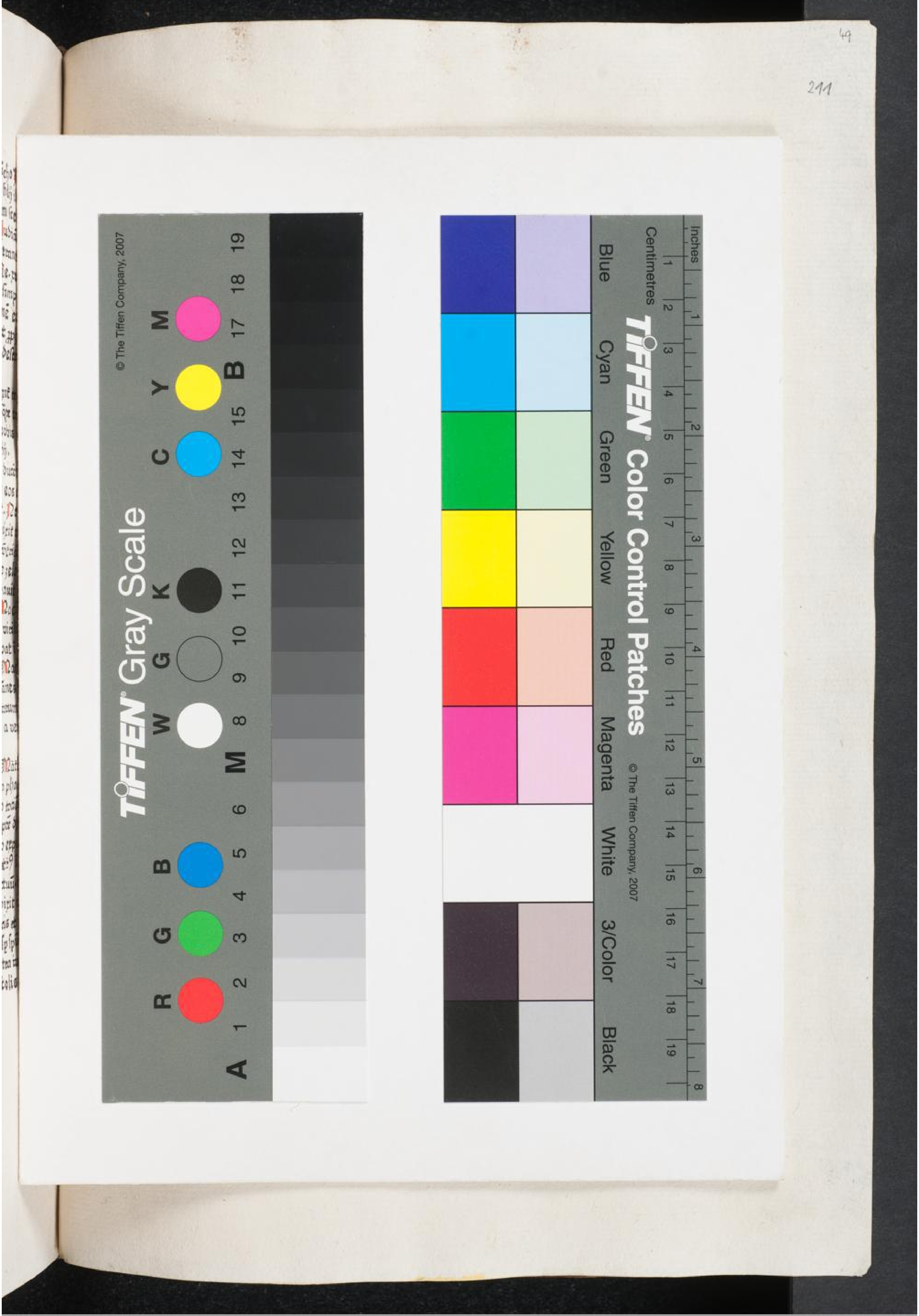

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf